

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

**ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΙΧΘΥΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΙΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**

**ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«Διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και συμπεριφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας
Εκπαίδευσης μέσα από τη συμμετοχή σε προγράμματα κινητικών δραστηριοτήτων
υπαίθριας αναψυχής»**

Άννα Αναστασίου

ΒΟΛΟΣ 2025

UNIVERSITY OF THESSALY
DEPARTMENT OF ICHTHYOLOGY AND AQUATIC ENVIRONMENT AND
DEPARTMENT OF SPECIAL EDUCATION

JOINT POSTGRADUATE PROGRAMME
«EDUCATION FOR SUSTAINABILITY AND THE ENVIRONMENT»

JOINT POSTGRADUATE MASTER 'S THESIS

**«Development of environmental awareness and behavior in primary education students through
participation in outdoor recreational activities programs»**

Anna Anastasiou

VOLOS 2025

© ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, 2025 (έτος ολοκλήρωσης της Μ.Δ.Ε.) Η παρούσα Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.), η οποία εκπονήθηκε στα πλαίσια του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Εκπαίδευση για την Αειφορία και το Περιβάλλον και τα λοιπά αποτελέσματα αυτής αποτελούν συνιδιοκτησία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και του φοιτητή, ο καθένας από τους οποίους έχει το δικαίωμα ανεξάρτητης χρήσης και αναπαραγωγής τους (στο σύνολο ή τμηματικά) για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, σε κάθε περίπτωση αναφέροντας τον τίτλο και το συγγραφέα και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, όπου εκπονήθηκε η Μ.Δ.Ε. καθώς και τον Επιβλέποντα Καθηγητή και την Επιτροπή Αξιολόγησης.

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή:

- 1. Ματσιώρη Στεριανή, Καθηγήτρια, Τμήμα Γ.Ι.Υ.Π., Π.Θ., Επιβλέπουσα.**
- 2. Δρίτσας Σοφοκλής, Δρ., Μέλος Ε.ΔΙ.Π., Βαθμίδα Α΄, Γ.Ι.Υ.Π., Π.Θ., Μέλος.**
- 3. Παρασκευόπουλος Στέφανος, Ομοτ. Καθηγητής, Π.Τ.Ε.Α., Π.Θ., Μέλος.**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ	4
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ	5
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	7
ABSTRACT	9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	14
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΓΝΩΣΗ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	14
1.1 Προσέγγιση της περιβαλλοντικής γνώσης	15
1.2 Προσέγγιση της αντιληπτής αποτελεσματικότητας για το περιβάλλον	16
1.3 Προσέγγιση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	16
1.4 Προσέγγιση των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής	20
1.5 Περιβαλλοντικά προβλήματα και ελληνική κοινωνία	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II	24
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	24
2.1 Προσέγγιση της περιβαλλοντικής συνείδησης	24
2.2 Γνωσιολογική προσέγγιση της περιβαλλοντικής συνείδησης	26
2.3 Προσέγγιση της περιβαλλοντικής αντίληψης και της μέτρησής της	30
2.4 Περιβαλλοντική συμπεριφορά ή συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος	33
2.5 Παράγοντες επηρεασμού της συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ III	37
ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΑΙΘΡΙΑΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ Ή ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ	37
3.1 Ωφέλεια κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής	37
3.2 Σχέση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς και κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής	38
3.3 Σχέση κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής και ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV	42
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ	42
4.1 Σκοπός της έρευνας και η συμβολή της	42
4.2 Είδος της έρευνας, μέθοδος συγκέντρωσης πρωτογενών δεδομένων και εκτίμησης	45
4.3 Ερευνητικό εργαλείο συγκέντρωσης δεδομένων	48
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V	50
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑΣ	50
5.1 Το δείγμα της έρευνας και το δείγμα της	50
5.2 Γνώση και κατάρτιση εκπαιδευτικών σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση και τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής	53
5.3 Γνώση σχετικά με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής	57
5.4 Κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και ανάπτυξη περιβαλλοντικής συμπεριφοράς ή συνείδησης μαθητών	61
5.5 Διερεύνηση παραγόντων επηρεασμού αντιλήψεων εκπαιδευτικών	65
5.5.1 Φύλο	65
5.5.2 Ηλικία	67
5.5.3 Εκπαιδευτικό επίπεδο	68
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI	72
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ	72
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	78
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I	92
ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ	92
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ	93
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II	100
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ	100

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1: Αναφορά διαστάσεων γνώσης συστήματος περιβαλλοντικής γνώσης	15
Γράφημα 2: Συνοπτική αναφορά στοιχείων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	17
Γράφημα 3: Παράθεση στόχων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης Ελλήνων ερευνητών και «Χάρτας Βελιγραδίου»	20
Γράφημα 4: Αναφορά στοιχείων διαχωρισμού περιβαλλοντικής συνείδησης	25
Γράφημα 5: Απόκτηση κατάρτισης σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση	54
Γράφημα 6: Απόκτηση κατάρτισης σχετικά με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής	55
Γράφημα 7: Υλοποίηση προγράμματος κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής κατά τη διάρκεια της θητείας ως εκπαιδευτικός της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης	56

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Δημογραφικά χαρακτηριστικά δείγματος της έρευνας	52
Πίνακας 2: Μέθοδος κατάρτισης σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής	56
Πίνακας 3: Στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	58
Πίνακας 4: Αξία που καλλιεργούν οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	59
Πίνακας 5: Χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώνει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	60
Πίνακας 6: Κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση	61
Πίνακας 7: Στόχοι επίτευξης μαθητών μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση	62
Πίνακας 8: Λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	63
Πίνακας 9: Προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές	63
Πίνακας 10: Εκροές μαθητών εξαιτίας της συμμετοχής τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	64
Πίνακας 11: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο φύλο των εκπαιδευτικών και εάν οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία	65
Πίνακας 12: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο φύλο των εκπαιδευτικών και τα χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών για την υλοποίηση ενός προγράμματος κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	66
Πίνακας 13: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στην ηλικία των εκπαιδευτικών και τους λόγους υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	68

Πίνακας 14: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και το στόχο των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης 69

Πίνακας 15: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και τους κυριότερους παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση 69

Πίνακας 16: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και τι μπορούν να διδαχθούν/πετύχουν οι μαθητές μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση 70

Πίνακας 17: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και τους λόγους υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης 70

Πίνακας 18: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και στην προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές 71

Πίνακας 19: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και στην ωφέλεια των μαθητών από τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης 71

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η γνώση σχετικά με το φυσικό περιβάλλον είναι σημαντική καθώς μπορεί να βοηθήσει το άτομο να έρθει πιο κοντά στο περιβάλλον αλλά και να καλλιεργήσει με αυτόν τον τρόπο ατομικές δεξιότητες και να αναπτύξει θετικά συναισθήματα. Για την περίπτωση των μαθητών η επαφή με το φυσικό περιβάλλον έχει αναφερθεί ότι οδηγεί σε υψηλή ωφέλεια η οποία μπορεί να εντοπιστεί τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Η περιβαλλοντική εκπαίδευση αποτελεί ένα πεδίο της εκπαίδευσης το οποίο υπάρχει σε αυτόν τον κλάδο επί σειρά ετών, αλλά στην περίπτωση της Ελλάδας η διδασκαλία συμβαίνει στο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Η έρευνα η οποία έχει πραγματοποιηθεί έχει δείξει ότι οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής, οι οποίες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μπορεί να καλλιεργήσουν αξίες και να ενδυναμώσουν την περιβαλλοντική συνείδηση και να αναπτύξουν την περιβαλλοντική συμπεριφορά. Στο πλαίσιο εκπόνησης της παρούσας διπλωματικής εργασίας πραγματοποιήθηκε μία έρευνα διερεύνησης της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μέσω των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής και της σχέσης τους με τη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και την εκδήλωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με το βαθμό στον οποίο οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής θα μπορούσαν να οδηγήσουν στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και περιβαλλοντικής συμπεριφοράς τους μαθητές. Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας έδειξαν ότι οι Έλληνες εκπαιδευτικοί δεν είχαν λάβει κάποια μορφή κατάρτισης στην περιβαλλοντική εκπαίδευση ή στις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής. Ωστόσο, αναγνώριζαν τη σημασία τους όπως επίσης και τα θετικά οφέλη τα οποία μπορούσαν να αποκομίσουν οι ίδιοι και κυρίως οι μαθητές τους. Μέσω αυτών των δραστηριοτήτων οι μαθητές μπορούσαν να αναπτύξουν το σεβασμό και την αγάπη, να ευαισθητοποιηθούν έναντι του φυσικού περιβάλλοντος και να επιδεικνύουν μία προστατευτική συμπεριφορά έναντι αυτού. Τέλος, τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας έδειξαν ότι οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας

Εκπαίδευσης μπορούσαν να επηρεαστούν από το φύλο τους, την ηλικία αλλά και το εκπαιδευτικό επίπεδό τους.

Λέξεις κλειδιά: (Πρωτοβάθμια) Εκπαίδευση, Εκπαιδευτικός, Κινητικές Δραστηριότητες Υπαίθριας Αναψυχής, Μαθητής, Περιβάλλον, Περιβαλλοντική Συμπεριφορά, Περιβαλλοντική Συνείδηση

ABSTRACT

Knowledge about the natural environment is important as it can help individuals to come closer to the environment and thus cultivate individual skills and develop positive emotions. In the case of students, contact with the natural environment has been reported to lead to high benefits that can be identified both at an individual and social level. Environmental education is a field of education that has existed in this sector for many years, but in the case of Greece, teaching occurs in the educational environment. Research that has been carried out has shown that outdoor recreation activities, which are carried out within the framework of environmental education, can cultivate values and strengthen environmental awareness and develop environmental behavior. In the context of the preparation of this diploma thesis, a study was carried out to investigate environmental education through outdoor recreation activities and their relationship with the formation of environmental awareness and the manifestation of environmentally responsible behavior by Primary Education students. Particular emphasis was placed on the perceptions of Primary Education teachers regarding the extent to which outdoor recreation physical activities could lead to the formation of environmental awareness and environmental behavior in students. The results of this research showed that Greek teachers had not received any form of training in environmental education or outdoor recreation physical activities. However, they recognized their importance as well as the positive benefits that they and especially their students could derive from them. Through these activities, students could develop respect and love, become aware of the natural environment and demonstrate a protective behavior towards it. Finally, the results of this research showed that the perceptions of Primary Education teachers could be influenced by their gender, age and educational level.

Keywords: (Primary) Education, Teacher, Outdoor Physical Activities, Student, Environment, Environmental Behavior, Environmental Awareness

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η περιβαλλοντική κρίση σήμερα αντιμετωπίζεται ως μία κρίση της κοσμοθεωρίας ή απλούστερα ως μία κρίση της ανθρώπινης συνείδησης και της σχέσης των ανθρώπων με τη φύση (Miroshkin, et al., 2018). Αρκετοί ερευνητές θεωρούν ότι η πρόληψη και η υπέρβαση της περιβαλλοντικής κρίσης είναι αδύνατο να συμβεί χωρίς την αλλαγή της στάσης του ατόμου προς το φυσικό περιβάλλον. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το κάθε άτομο πρέπει να αναγνωρίζει τον εαυτό του ως μέρος του κόσμου και της φύσης (Yachina, et al., 2018). Η ανεξέλεγκτη αύξηση του πληθυσμού, η ταχεία αστικοποίηση, η εκβιομηχάνιση, η ανεπαρκής και ακατάλληλη διαχείριση της κυκλοφορίας, η αναποτελεσματική διαχείριση στερεών αποβλήτων αποτελούν τις κύριες αιτίες της εκδήλωσης της περιβαλλοντικής κρίσης (Dewan, et al., 2012; Swapan, et al., 2017). Λόγω έλλειψης φιλικών προς το περιβάλλον συμπεριφορών και υπεύθυνων περιβαλλοντικών συμπεριφορών, η υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος θέτει επί του παρόντος σε κίνδυνο πολλές περιοχές (Meinhold & Malkus, 2005).

Οι Ajzen & Fishbein (1980) έχουν αναφέρει ότι οι στάσεις επηρεάζουν τις συμπεριφορικές προθέσεις των ατόμων, οι οποίες με τη σειρά τους επηρεάζουν τις συμπεριφορικές ενέργειες. Αυτές οι ενέργειες είναι δυνατό να επηρεαστούν επίσης από τις κοινωνικές, κανονιστικές δυνάμεις (Kollmuss & Agyeman, 2002). Εάν επιθυμείται ο περιορισμός του προβλήματος της περιβαλλοντικής κρίσης και η διασφάλιση της ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος, είναι απαραίτητο να γνωρίζει κανείς το βαθμό της περιβαλλοντικής συνείδησης αλλά και την περιβαλλοντική συμπεριφορά των ατόμων (Aretano, et al., 2013; Bi, et al., 2010; Islam, et al., 2014). Κατά κανόνα, η ευθύνη ενός ατόμου για τη διατήρηση της ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος και η υποκειμενική φύση των στάσεων έναντι των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος (χλωρίδα, πανίδα) θεωρούνται ως η ψυχολογική συνθήκη για τη διαμόρφωση της οικολογικής συνείδησης (Gifford, 2002; Oliver, 2002).

Σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι η εκπαίδευση για το φυσικό περιβάλλον ή διαφορετικά η περιβαλλοντική εκπαίδευση έχει αρχίσει να αποκτά

ιδιαίτερο ενδιαφέρον και σημασία κατά τα τελευταία χρόνια (Gilmeeva, et al., 2017). Το φυσικό περιβάλλον αποτελεί ένα χώρο το οποίο προσφέρει αρκετά στοιχεία για μάθηση, γνώση και καλλιέργεια δεξιοτήτων τόσο για τους μαθητές όσο και για τους εκπαιδευτικούς (Castera, et al., 2018). Η περιβαλλοντική εκπαίδευση θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί ως μία μετασχηματιστική μορφή εκπαίδευσης μέσω της οποίας επιδιώκεται η αλλαγή ή η ανανέωση της πάγιας νοοτροπίας των ατόμων. Επιπλέον, μέσα από την περιβαλλοντική εκπαίδευση καλλιεργούνται οι δεξιότητες της βιωματικής μάθησης, του κριτικού αναστοχασμού, η περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά και η ενεργός συμμετοχή (Huang & Yore, 2003). Όλα αυτά τα στοιχεία συγκλίνουν προς το γεγονός ότι η περιβαλλοντική εκπαίδευση μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης (Fransson & Garling, 1999) και στη δημιουργία μίας συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος ή περιβαλλοντικής συμπεριφοράς (Meinhold & Malkus, 2005).

Η Δημητρίου (2005) έχει σημειώσει ότι η περιβαλλοντική εκπαίδευση συντελεί σε μία ισχυρή μορφή εκπαίδευσης, μέσω της οποίας επιδιώκεται η συνεργασία των εμπλεκόμενων μερών, η βιωματική αλλά και η δημιουργική μάθηση, η αλλαγή των αντιλήψεων ή των στάσεων ή των συμπεριφορών και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Επίσης, οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής έχουν ως στόχο την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των συμμετεχόντων και της καλλιέργειας της ενσυναίσθησης. Ειδικά οι μαθητές όταν συμμετέχουν σε προγράμματα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής καταφέρνουν να δημιουργήσουν πρωτότυπες εμπειρίες εντός του φυσικού περιβάλλοντος και να βελτιώσουν το επίπεδο της αυτοπεποίθησής τους (Κουθούρης, 2009). Η συνεισφορά των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής έχει αναφερθεί ότι είναι σημαντική και αφορά την καλλιέργεια νέων δεξιοτήτων, την ανάπτυξη του στοιχείου της δημιουργικότητας ή της ευημερία, την ανάπτυξη του ομαδικού πνεύματος εργασίας και τη συνεργασία, την αλλαγή του τρόπου σκέψης, τη δημιουργία κοινωνικής ωφέλειας, την όξυνση της φαντασίας και της περιέργειας, την ανάπτυξη της γνώσης, της ενσυναίσθησης, του σεβασμού προς το φυσικό περιβάλλον, της κριτικής σκέψης και της ενεργού συμμετοχής (Bogner & Wiseman, 2004; Clark & Leung, 2007; Eigenschenk, et al., 2019).

Η εκπόνηση αυτής της έρευνα είχε ως σκοπό να συνδέσει την περιβαλλοντική εκπαίδευση μέσω των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής με τη

διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και την εκδήλωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με το βαθμό στον οποίο οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής θα μπορούσαν να οδηγήσουν στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και περιβαλλοντικής συμπεριφοράς τους μαθητές. Τα ερευνητικά ερωτήματα τα οποία πηγάζαν από τον προβληματισμό αυτής της έρευνας ήταν:

1. Ποιος ήταν ο βαθμός προετοιμασίας των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έναντι της υιοθέτησης κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση;
2. Ποιες ήταν οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έναντι των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής;
3. Ποια ήταν η συμβολή των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης των μαθητών, σύμφωνα με τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης;
4. Ποια ήταν η συμβολή των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην ανάπτυξη συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης;
5. Ποιοι ήταν οι παράγοντες επηρεασμού των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση μέσω των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής και τη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και την εκδήλωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους μαθητές;

Τέλος, η δομή αυτής της έρευνας ήταν η εξής:

1. Στο πρώτο κεφάλαιο συζητήθηκαν οι έννοιες της περιβαλλοντικής γνώσης και της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Με αυτόν τον τρόπο ο αναγνώστης θα μπορούσε να δημιουργήσει το ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο επρόκειτο να κινηθεί αυτή η έρευνα. Στην αρχή του κεφαλαίου

αναφέρθηκε η έννοια της περιβαλλοντικής γνώσης, της αντιληπτής αποτελεσματικότητας για το φυσικό περιβάλλον, της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής. Στο τέλος του κεφαλαίου έγινε μία παρουσία των περιβαλλοντικών προβλημάτων της ελληνικής κοινωνίας

2. Στο δεύτερο κεφάλαιο συζητήθηκαν τα στοιχεία της περιβαλλοντικής συνείδησης και της περιβαλλοντικής συμπεριφοράς. Αυτό το κεφάλαιο θα βοηθούσε τον αναγνώστη να κατανοήσει τις έννοιες εκείνες στις οποίες ενδεχομένως να ασκούσε επιρροή ως προς τη διαμόρφωσή τους η περιβαλλοντική εκπαίδευση και οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής. Στην αρχή του κεφαλαίου αναφέρθηκε η έννοια της περιβαλλοντικής συνείδησης, ενώ αυτή η έννοια προσεγγίστηκε και με γνωσιολογικό τρόπο. Έπειτα, συζητήθηκε η περιβαλλοντική αντίληψη και ο τρόπος μέτρησής της, ενώ στο τέλος του κεφαλαίου συζητήθηκε η συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος (περιβαλλοντική συμπεριφορά) και οι παράγοντες επηρεασμού της
3. Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα της βιβλιογραφικής ανασκόπησης σχετικά με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, την περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά και την περιβαλλοντική συνείδηση. Στην αρχή του κεφαλαίου αναφέρθηκε η ωφέλεια η οποία πηγάζει από τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας συμπεριφοράς και στη συνέχεια παρουσιάστηκε η σχέση ανάμεσα σε αυτές τις δραστηριότητες και στην περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά και στην περιβαλλοντική συνείδηση
4. Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάστηκε η προσέγγιση της μεθοδολογίας της έρευνας. Αρχικά, αναφέρθηκε ο προβληματισμός αυτής της έρευνας και η πρωτοτυπία της, το είδος και η μέθοδος συγκέντρωσης δεδομένων και στη συνέχεια παρουσιάστηκε το ερευνητικό εργαλείο το οποίο έχει χρησιμοποιηθεί για να συγκεντρωθούν τα πρωτογενή δεδομένα
5. Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν τα αποτελέσματα στα οποία οδήγησε η εκτίμηση των πρωτογενών δεδομένων αυτής της έρευνας

6. Στο έκτο κεφάλαιο συζητήθηκαν οι κυριότερες συμπερασματικές παρατηρήσεις στις οποίες οδήγησε η εκπόνηση της έρευνας, αναφέρθηκαν οι περιορισμοί της αλλά και ορισμένες επεκτάσεις για μελλοντική διερεύνηση.

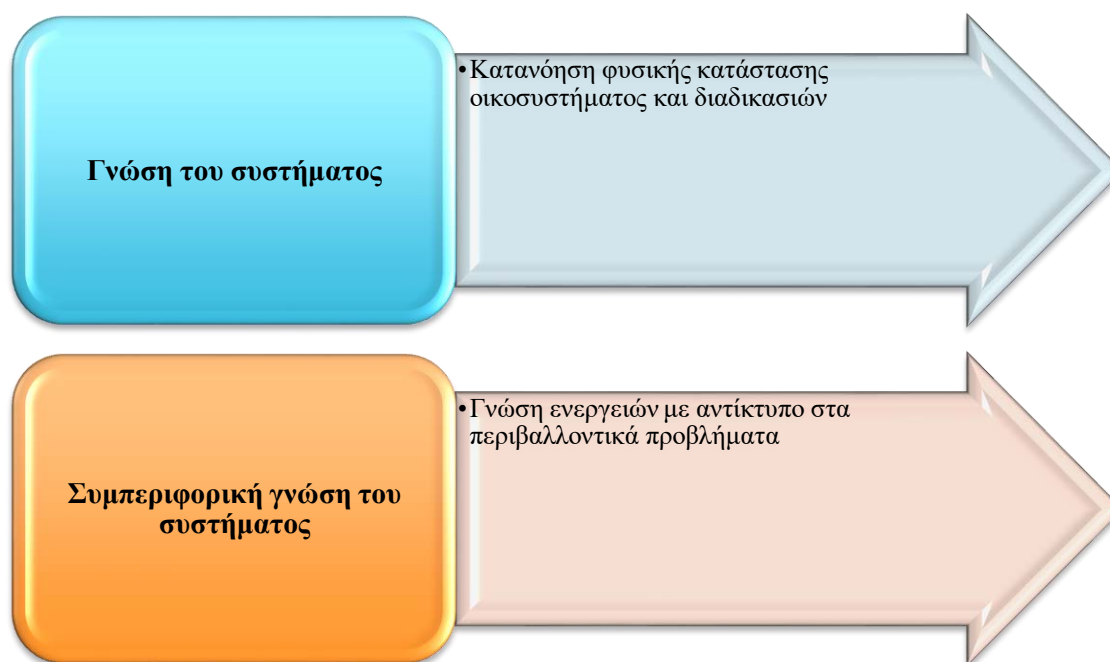
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΓΝΩΣΗ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1.1 Προσέγγιση της περιβαλλοντικής γνώσης

Η περιβαλλοντική γνώση θα μπορούσε να οριστεί ως η κατοχή γνώσης έναντι των στοιχείων για το φυσικό περιβάλλον και τα κύρια οικοσυστήματα. Ωστόσο, η περιβαλλοντική γνώση περιλαμβάνει επίσης και μία γενική γνώση της σχέσης μεταξύ του ανθρώπου και του φυσικού περιβάλλοντος. Δεν πρέπει να παραληφθεί η αναφορά του γεγονότος ότι η περιβαλλοντική γνώση θα μπορούσε επίσης να περιλαμβάνει όσα γνώριζαν τα άτομα για το φυσικό περιβάλλον, τις κύριες περιβαλλοντικές σχέσεις, την αναγνώριση του «όλου συστήματος του περιβάλλοντος» και την αναγνώριση των ευθυνών των ενδιαφερόμενων οι οποίες ήταν απαραίτητες για τη βιώσιμη ανάπτυξη (Fryxell & Lo, 2003). Η περιβαλλοντική γνώση θεωρείται μία προσέγγιση για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών και των κοινωνικών προβλημάτων καθώς και η αντιληπτή γνώση των καταναλωτών για το περιβάλλον και τα κοινωνικά προβλήματα (Joshi & Rahman, 2017). Οι Frick et al. (2004) ταξινόμησαν την περιβαλλοντική γνώση στη γνώση του συστήματος και στη γνώση η οποία σχετίζεται με τη συμπεριφορά. Η πρώτη διάσταση η οποία αφορούσε τη γνώση του συστήματος συνεπάγονταν την κατανόηση της φυσικής κατάστασης του οικοσυστήματος και των διαδικασιών του. Η δεύτερη διάσταση, η οποία αφορούσε τη συμπεριφορική γνώση αναφέρονταν στη γνώση των ενεργειών εκείνων τις οποίες θα μπορούσαν να πραγματοποιήσουν τα άτομα για να έχουν αντίκτυπο στα περιβαλλοντικά προβλήματα (Frick, et al., 2004).

Γράφημα 1: Αναφορά διαστάσεων γνώσης συστήματος περιβαλλοντικής γνώσης

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

1.2 Προσέγγιση της αντιληπτής αποτελεσματικότητας για το περιβάλλον

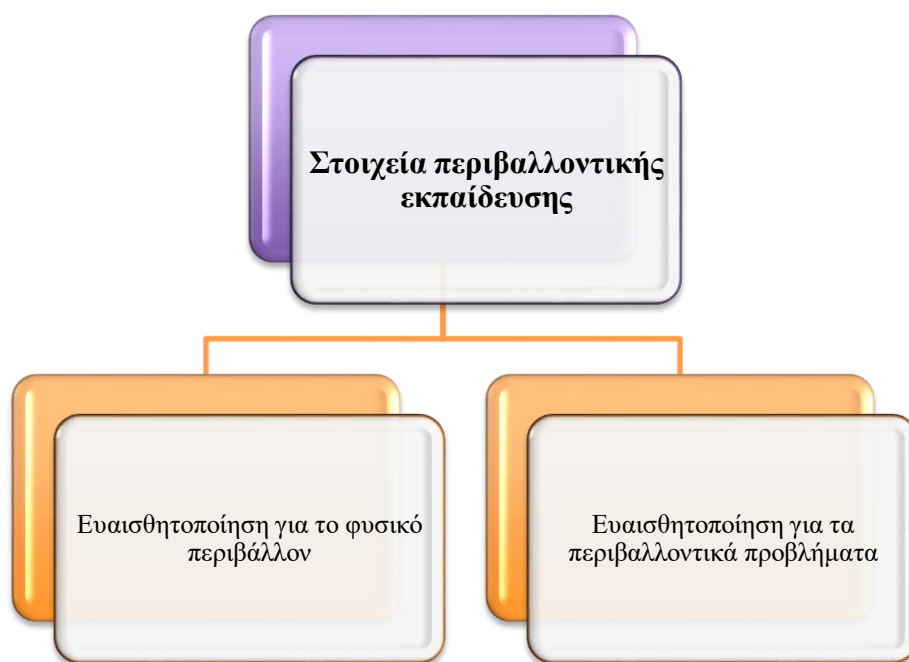
Η αντιληπτή αποτελεσματικότητα για το περιβάλλον αφορά ένα μέτρο της κρίσης της οντότητας σχετικά με το εάν τα άτομα θα μπορούσαν να επηρεάσουν τα προβλήματα των περιβαλλοντικών πόρων. Αυτή η νέα έννοια θα μπορούσε να οριστεί ως ο βαθμός στον οποίο τα μεμονωμένα άτομα πίστευαν ότι θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων μέσω των ατομικών προσπάθειών και της καθημερινότητας (Roberts, 1996). Τόσο ο Roberts (1996) όσο και οι He & Zhang (2018) όρισαν την αντιληπτή αποτελεσματικότητα ως το βαθμό στον οποίο τα άτομα θεωρούσαν ότι η υιοθέτηση φιλικών προς το περιβάλλον συμπεριφορών θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων προς το φυσικό περιβάλλον. Επίσης, οι Ellen et al. (1991) ανέφεραν ότι η αντιληπτή αποτελεσματικότητα αναφέρονταν στο βαθμό στον οποίο πίστευε κανείς ότι οι προσπάθειες ή οι ενέργειές του για το φυσικό περιβάλλον μπορούσαν να διαφοροποιήσουν τη γενική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων (Kim & Lee, 2023).

Αξίζει να σημειωθεί ότι η αντιληπτή αποτελεσματικότητα έναντι των περιβαλλοντικών ζητημάτων είχε μία άμεση σχέση με τις κοινωνικά αναγνωρισμένες στάσεις. Ωστόσο, υπήρχε μία διαφορά ανάμεσα στα περιβαλλοντικά προβλήματα ή στις περιβαλλοντικές συμπεριφορές οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλλουν με μοναδικό τρόπο στην πρόβλεψη των περιβαλλοντικά συνειδητών συμπεριφορών, όπως ήταν οι φιλικές προς το περιβάλλον δράσεις. Τέλος, εάν το άτομο πίστευε ότι τα περιβαλλοντικά προβλήματα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν μέσα από μία συγκεκριμένη δραστηριότητα, αυτή η πεποίθηση θα μπορούσε να είχε σημαντικό αντίκτυπο στην προθυμία του να ολοκληρώσει αυτήν τη δραστηριότητα (Kim & Lee, 2023).

1.3 Προσέγγιση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

Η περίπτωση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης δεν επικεντρώνεται αποκλειστικά στη μετάδοση γνώσεων με αποσπασματικό χαρακτήρα σχετικά με το φυσικό περιβάλλον. Αντίθετα, μέσα από την περιβαλλοντική εκπαίδευση πραγματοποιείται μία προσπάθεια ώστε να διαμορφωθεί ο παγκόσμιος πληθυσμός, να ενημερωθεί, να γνωρίζει και να ενδιαφερθεί σχετικά με το περιβάλλον και τα περιβαλλοντικά προβλήματα. Έτσι, μέσω της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μπορούν να καλλιεργηθούν αντιλήψεις, δεξιότητες και στάσεις είτε ατομικά είτε συλλογικά με απώτερο σκοπό της αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων τα οποία ανακύπτουν. Επίσης, η περιβαλλοντική εκπαίδευση έχει το ρόλο της πρόληψης έναντι της δημιουργίας νέων περιβαλλοντικών προβλημάτων (Παπαδημητρίου, 1998). Τα κύρια στοιχεία τα οποία συνθέτουν την περίπτωση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: η ευαισθησία ή ευαισθητοποίηση προς το φυσικό περιβάλλον αλλά και για τα περιβαλλοντικά προβλήματα όπως έχει τονίσει ο Hanna (1995).

Γράφημα 2: Συνοπτική αναφορά στοιχείων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Ο στόχος της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης δεν είναι άλλος από την ανάπτυξη του επιπέδου της γνώσης σχετικά με το φυσικό περιβάλλον και τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει, αλλά και η κατανόηση αυτών των στοιχείων (Παπαδημητρίου, 1998). Επιπλέον, μέσω αυτής της εκπαίδευσης θεωρείται ότι θα είναι δυνατό να γίνουν κατανοητές ορισμένες (ή να γίνουν κατανοητά) (Παπαδημητρίου, 1998):

- Οι συμπεριφορές οι οποίες μπορούν να προκαλούν το αίσθημα της ανησυχίας έναντι του φυσικού περιβάλλοντος
- Τα κίνητρα τα οποία είναι απαραίτητα για τη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος ή για τη διατήρηση του επιπέδου της ποιότητάς του
- Οι δεξιότητες οι οποίες είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων
- Η ανάγκη για συμμετοχή σε δράσεις ή δραστηριότητες οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η περιβαλλοντική εκπαίδευση δε εντάσσεται στο αυστηρό πλαίσιο του συστήματος εκπαίδευσης. Ειδικότερα, η περιβαλλοντική εκπαίδευση μπορεί να επεκταθεί και σε άλλους φορείς οι οποίοι μπορεί να είναι θεσμικοί ή κοινωνικοί οδηγώντας στη βιωματική και ψυχαγωγική μάθηση. Μέσω

αυτής της μορφής μάθησης μπορεί κανείς να αναπτύξει τις κατάλληλες δεξιότητες για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων (Χαλεπλής, 2008). Η επικαιρότητα και η ανάδειξη αρκετών περιβαλλοντικών προβλημάτων έχει τοποθετήσει την περιβαλλοντική εκπαίδευση σε ιδιαίτερα σημαντική στην εκπαίδευση αλλά και στην κοινωνία. Αυτό διαφαίνεται περισσότερο εξαιτίας της θέσης που της έχει δοθεί αλλά και του ρόλου της ως αποτελεσματικό εργαλείο έναντι των ποικίλων περιβαλλοντικών προβλημάτων. Τα περιβαλλοντικά προβλήματα έχουν λάβει σημαντικές διαστάσεις με αποτέλεσμα να απειλούν πλέον όχι μόνο την ποιότητα του περιβάλλοντος αλλά τη βιωσιμότητά του και την ποιότητα της ζωής των ατόμων (Φλογαΐτη, 1998).

Τόσο οι Γεωργόπουλος & Τσαλίκη (1993) όσο και οι Καλαϊτζίδης & Ουζούνης (2000) σημείωσαν ότι οι στόχοι της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι:

1. Η επίγνωση. Η επίγνωση επιτρέπει στα άτομα και στις κοινωνικές ομάδες στις οποίες ανήκουν να βελτιώσουν το επίπεδο της ευαισθητοποίησής τους έναντι του φυσικού περιβάλλοντος. Αυτό το γεγονός μπορεί να επιτρέψει είτε στα μεμονωμένα άτομα είτε στις ομάδες ατόμων να κατανοήσουν περισσότερο τα περιβαλλοντικά προβλήματα και το μερίδιο ευθύνης τους
2. Η γνώση. Η γνώση μπορεί συνδράμει ώστε τα άτομα ή οι κοινωνικές ομάδες να δημιουργήσει ένα ικανοποιητικό επίπεδο γνώσης σχετικά με το φυσικό περιβάλλον στο σύνολό του, τα περιβαλλοντικά προβλήματα που το συνοδεύουν αλλά και το ρόλο της παγκόσμιας κοινότητας
3. Οι στάσεις. Οι στάσεις οι οποίες διαμορφώνονται είναι δυνατό να βοηθήσουν τα άτομα ή τις κοινωνικές ομάδες ώστε να αποκτήσουν αξίες, να δημιουργήσουν δυνατά συναισθήματα, να καλλιεργήσουν ενδιαφέρον σχετικά με το φυσικό περιβάλλον, να έχουν κίνητρα για την προστασία, τη διατήρηση και τη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος και να αναπτύξουν τη στάση της ενεργού συμμετοχής
4. Οι δεξιότητες. Οι δεξιότητες βοηθούν τα άτομα και τις κοινωνικές ομάδες ώστε να καλλιεργήσουν δεξιότητες ή και ικανότητες με απώτερο σκοπό την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων
5. Η ικανότητα αξιολόγησης. Η ικανότητα αξιολόγησης των ατόμων ή των κοινωνικών ομάδων επιτρέπει τη δυνατότητα να αξιολογούν τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται για το φυσικό περιβάλλον ή τα εκπαιδευτικά

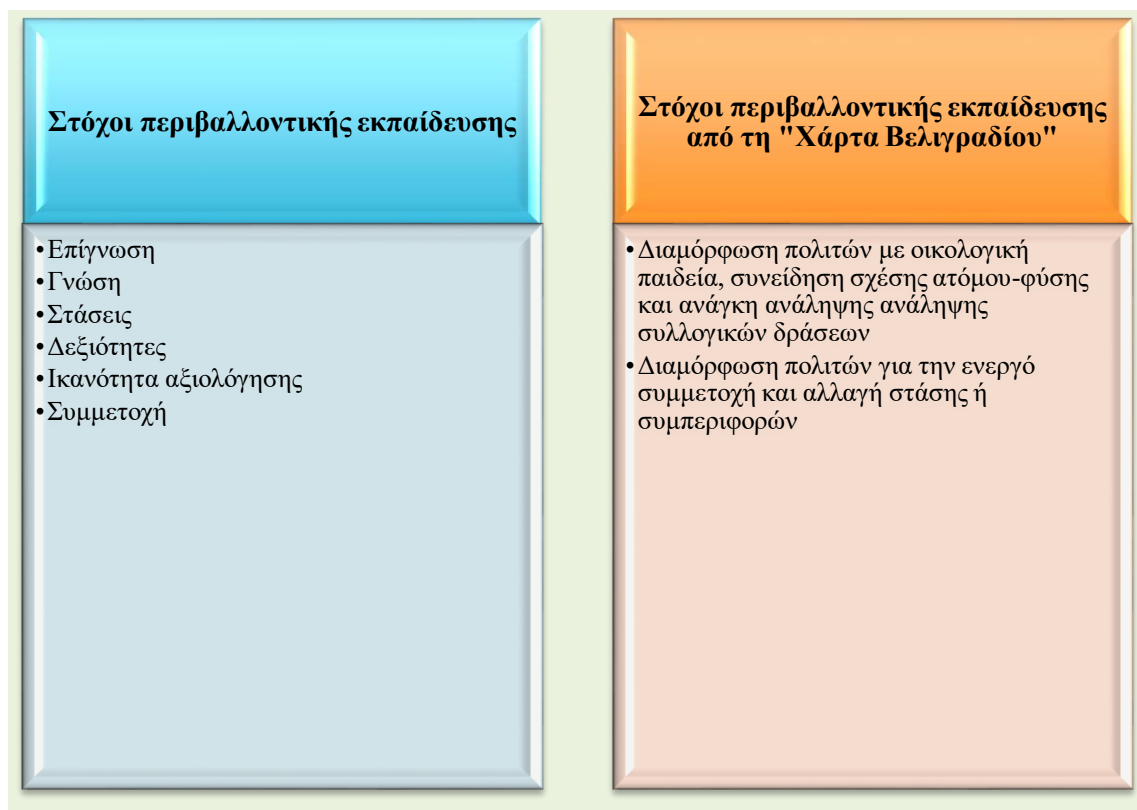
- προγράμματα τα οποία δομούνται σύμφωνα με παραμέτρους όπως είναι αισθητικές, εκπαιδευτικές, κοινωνικές, οικολογικές, οικονομικές και πολιτικές
6. Η συμμετοχή. Η συμμετοχή μπορεί να βοηθήσει τόσο τα άτομα όσο και τις κοινωνικές ομάδες ατόμων ως προς την καλλιέργεια του αισθήματος της υπευθυνότητας και της ανάληψης πρωτοβουλιών ενεργού συμμετοχής. Με αυτόν τον τρόπο θα είναι δυνατή η εξασφάλιση ενός πλαισίου δράσεων με απώτερο σκοπό την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Οι ανωτέρω στόχοι της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν αναφερθεί συνοπτικά και από τη «Χάρτα του Βελιγραδίου»¹ κατά το 1975 (Φλογαΐτη, 1998). Ειδικότερα, είχε σημειωθεί ότι οι στόχοι της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ήταν (Φλογαΐτη, 1998):

1. Ο προσανατολισμός προς τη διαμόρφωση πολιτών με το στοιχείο της οικολογικής παιδείας, της συνείδησης της σχέσης η οποία υπάρχει ανάμεσα στο άτομο και στη φύση και της καλλιέργειας του αισθήματος για την ανάγκη ανάληψης συλλογικών δράσεων με στόχο την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών ζητημάτων
2. Ο προσανατολισμός προς τη διαμόρφωση πολιτών με έντονο το στοιχείο της ενεργού συμμετοχής μέσω της αλλαγής τω στάσεων ή και των συμπεριφορών τους έναντι του φυσικού περιβάλλοντος.

¹ Η «Χάρτα του Βελιγραδίου» ή το «Belgrade Charter» αφορούσε τη Διακήρυξη Διακυβερνητικής Συνδιάσκεψης αναφορικά με την περίπτωση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, η οποία είχε λάβει χώρα στο Βελιγράδι κατά το 1975 από την UNESCO (dasarxeio.com, χ.χ.).

Γράφημα 3: Παράθεση στόχων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης Ελλήνων ερευνητών και «Χάρτας Βελιγραδίου»

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

1.4 Προσέγγιση των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής

Ο στόχος των κινητικών υπαίθριων δραστηριοτήτων δεν είναι άλλος από την αναψυχή και τη βελτίωση του επιπέδου ικανοποίησης των συμμετεχόντων σε αυτές. Για τη συμμετοχή σε αυτές τις δραστηριότητες θεωρείται ως απαραίτητη η ανάληψη ενεργού δράσης η οποία οδηγεί και στην ενεργό συμμετοχή. Επίσης, για τη συμμετοχή στις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής πρέπει να ικανοποιούνται ορισμένοι κανόνες σχετικά με την ασφάλεια των συμμετεχόντων αλλά και την προστασία έναντι του φυσικού περιβάλλοντος (Κουθούρης, 2009). Αρκετά παλαιότερα οι Dunlap & Heffernan (1975) τόνισαν ότι από αυτήν την κατηγορία δραστηριοτήτων έπρεπε να αποκλείονται, οι δραστηριότητες οι οποίες

- Απαιτούσαν τη μηχανική υποστήριξη όπως ήταν ο μηχανοκίνητος αθλητισμός
- Επιβάλλονταν η συμμετοχή ζώων

- Μπορούσαν να διαταράξουν ή να αλλοιώσουν το φυσικό περιβάλλον.

Ένα χαρακτηριστικό στοιχείων των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής είναι ότι εμπεριέχουν ένα βαθμό ρίσκου και πρόκλησης. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο θεωρείται ότι ο βαθμός επικινδυνότητας ο οποίος συνοδεύει τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής εξαρτάται σημαντικά από τις επικρατούσες συνθήκες κατά την εκτέλεσή τους, το επίπεδο ανάπτυξης ή καλλιέργειας των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων όσων επιλέγουν να συμμετάσχουν σε αυτές και την ιδιαιτερότητά τους. Σε ορισμένες περιπτώσεις συμμετοχής σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθρου μπορεί να αναπτυχθεί ένας βαθμός ανταγωνισμού μεταξύ του ατόμου και των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος (Miles & Priest, 1999). Ο Κουκουρής (2005) ανέφερε ότι οι διοργανωτές των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής έδιναν ιδιαίτερη έμφαση προς την ασφαλή ολοκλήρωσή τους και την καλλιέργεια σεβασμού έναντι του φυσικού περιβάλλοντος. Στις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής περιλαμβάνονται αρκετές περιπτώσεις αθλημάτων ή και δράσεων με τις κυριότερες να είναι η αναρρίχηση, η ιστιοπλοΐα, το κανό ή το καγιάκ, η κατασκήνωση, η ορειβασία, η ορεινή ποδηλασία (ποδήλατο βουνού), η πεζοπορία, ο προσανατολισμός, το ράφτινγκ αλλά και χιονοδρομία (Κουκουρής, 2005). Ο Κουθούρης (2009) έχει αναφέρει ότι οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής ταξινομούνται σύμφωνα με το επίπεδο επικινδυνότητάς τους σε: χαμηλού βαθμού επικινδυνότητας, μεσαίου βαθμού επικινδυνότητας και υψηλού βαθμού επικινδυνότητας.

1.5 Περιβαλλοντικά προβλήματα και ελληνική κοινωνία

Στην Ελλάδα τα περιβαλλοντικά προβλήματα έχουν αρχίσει να λαμβάνουν ανεξέλεγκτες διαστάσεις και εντοπίζονται τόσο στα μεγάλα αστικά κέντρα όσο και στην ελληνική περιφέρεια. Δεν πρέπει να παραληφθεί η αναφορά του γεγονότος ότι η Ελλάδα βρίσκεται στην 4^η θέση ως προς την παραβίαση των συνολικά 48 υποθέσεων οι οποίες αφορούν την Κοινοτική Περιβαλλοντική Νομοθεσία. Για την περίπτωση της ελληνικής επικράτειας υπάρχει μία σειρά από καταδικαστικές αποφάσεις εναντίον της για τους ανωτέρω λόγους (Ζαφειρούδη & Χατζηγεωργιάδης, 2012). Είναι χρήσιμο για την Ελλάδα να προχωρήσει στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τα μεγαλύτερα περιβαλλοντικά προβλήματα τα οποία απασχολούν τους πολίτες της. Επίσης, ακόμη

και οι Έλληνες πολίτες είναι απαραίτητο να αναλάβουν δράση ούτως ώστε να προστατευθεί το φυσικό περιβάλλον της χώρας (Pridham, 2019). Οι πολίτες της Ελλάδας έχουν εκφράσει κατά καιρούς την πρόθεσή τους να συμμετάσχουν με ενεργό τρόπο στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσα από τη συμμετοχή τους σε οργανώσεις με φιλο-περιβαλλοντικό χαρακτήρα (Παπαδημητρίου, 2006).

Παρόλα αυτά, ο βαθμός της πρόθεσης συμμετοχής των Ελλήνων σε φιλο-περιβαλλοντικές οργανώσεις έχει χαρακτηριστεί ως χαμηλός. Ένα χρήσιμο στοιχείο σχετικά με αυτές τις οργανώσεις αφορά το γεγονός ότι η πλειοψηφία αυτών έχει προκύψει μετά από τις πρωτοβουλίες που έχουν αναλάβει μικρές ομάδες ευαισθητοποιημένων πολιτών. Ωστόσο, όπως έχει αποδειχθεί αυτές οι φιλο-περιβαλλοντικές οργανώσεις δεν έχουν καταφέρει να προσελκύσουν ένα σημαντικό επίπεδο ενδιαφέροντος και συνεπώς και ένα σημαντικό αριθμό μελών (Ζαφειρούδη & Χατζηγεωργιάδης, 2012). Ένας παράγοντας ο οποίος θεωρείται ότι θα μπορούσε να επηρεάσει την ενεργό συμμετοχή των ατόμων σε φιλο-περιβαλλοντικές οργανώσεις είναι οι στάσεις τους αλλά και η συμπεριφορά τους υπέρ του περιβάλλοντος ή περιβαλλοντική συμπεριφορά (Mobley, et al., 2010). Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Ευρωβαρόμετρου 217, οι Έλληνες πολίτες σε σύγκριση με τον αριθμό των 25 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανακύκλωναν τα απορρίμματά τους. Αυτή η διαδικασία ολοκληρώνονταν σε ένα ποσοστό ίσο με το 68%, ενώ ο μέσος όρος των 25 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν ίσος με 72% (European Commission, 2014).

Επιπλέον, οι Έλληνες πολίτες έχουν αναφέρει ότι κατά τις αγορές των καταναλωτικών αγαθών τους λαμβάνουν υπόψη το φυσικό περιβάλλον. Παραδείγματος χάριν, οι επιλογές τους είναι φιλικές προς το περιβάλλον όταν χρειάζεται να επιλέξουν κάποιο αυτοκίνητο ή το σύστημα θέρμανσής τους. Το ποσοστό στο οποίο συμβαίνει αυτό ήταν ίσο με το 18%, ενώ ο μέσος όρος των 25 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν ίσος με 24%. Αντίστοιχα, οι Έλληνες πολίτες προχωρούσαν σε προσπάθειες για τη μείωση της κατανάλωσης οικιακής ενέργειας σε ένα ποσοστό ίσο με το 30%, ενώ για τις 25 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο μέσος όρος αυτής της ενέργειας των πολιτών ήταν ίσος με 40% (European Commission, 2014). Θα ήταν σκόπιμη η αναφορά του γεγονότος ότι οι Έλληνες έδιναν μικρή σημασία έναντι των ατομικών ενεργειών σχετικά με την προστασία του φυσικού

περιβάλλοντος. Η Ελλάδα κατατάσσονταν στην 5^η χειρότερη θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις προσπάθειες που πραγματοποιούσαν για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (Παπαδημητρίου, 2006).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

2.1 Προσέγγιση της περιβαλλοντικής συνείδησης

Η περιβαλλοντική συνείδηση ορίζεται ως ένας συγκεκριμένος ψυχολογικός παράγοντας ο οποίος σχετίζεται με την τάση ενός ατόμου να συμμετέχει σε φιλική προς το περιβάλλον συμπεριφορά (Zelezny & Schultz, 2000). Η έννοια της περιβαλλοντικής συνείδησης θα μπορούσε να ειπωθεί ότι αναφέρεται σε ψυχολογικούς παράγοντες οι οποίοι είναι δυνατό να καθορίσουν την τάση των καταναλωτών προς μία φιλική προς το περιβάλλον συμπεριφορά (Mishal, et al., 2017). Επιπλέον, χρησιμοποιώντας την έννοια της περιβαλλοντικής συνείδησης γίνεται λόγος για την προθυμία των ατόμων να συνειδητοποιήσουν τα περιβαλλοντικά προβλήματα, να υποστηρίξουν τις προσπάθειες που πραγματοποιούνται για την επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και να δεσμευτεί ο καθένας ότι θα ενεργήσει ατομικά για την επίλυση αυτών των προβλημάτων (Lin & Chang, 2012). Κατά το παρελθόν είχε χρησιμοποιηθεί και πάλι η έννοια της περιβαλλοντικής συνείδησης, αν και επικεντρώνονταν κυρίως στην ευαισθητοποίηση των ατόμων σχετικά με τα περιβαλλοντικά προβλήματα (Kim & Lee, 2023).

Επιπλέον, είχε δοθεί ένα σημαντικό επίπεδο ενδιαφέροντος για τις στάσεις και τις απόψεις των πολιτών για τα περιβαλλοντικά προβλήματα. Ένα ακόμη στοιχείο σχετικά με την προσέγγιση της περιβαλλοντικής συνείδησης κατά το παρελθόν αφορούσε ότι εστίαζε στην ευαισθητοποίηση για την πρόληψη και τη βελτίωση της περιβαλλοντικής ρύπανσης και των ζημιών οι οποίες συνέβαιναν ως αποτέλεσμα των ανθρώπινων δραστηριοτήτων (Kim & Lee, 2023). Η περιβαλλοντική συνείδηση ορίζεται με διάφορους τρόπους και αντιμετωπίζεται σε πολλές έρευνες ως εγγενής παράγοντας, ικανός όμως να επηρεάσει το τη φιλική στάση ενός ατόμου προς το περιβάλλον και την καταναλωτική συμπεριφορά. Επιπρόσθετα, έχει υποστηριχθεί από τη βιβλιογραφία ότι η περιβαλλοντικής συνείδηση έχει μία πολυδιάστατη δομή

και αποτελείται από γνωστικούς παράγοντες, στάσεις και συμπεριφορικούς παράγοντες (Schlegelmilch, et al., 1996). Οι Schlegelmilch et al. (1996) έχουν αναφέρει ότι η περιβαλλοντική συνείδηση χωριζόταν στη γνώση, στη στάση, στον τύπο της συμπεριφοράς έναντι της ανακύκλωσης, στο βαθμό στον οποίο συνέβαινε η ανακύκλωση και στις δραστηριότητες συμμετοχής για την πρόληψη της καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος.

Γράφημα 4: Αναφορά στοιχείων διαχωρισμού περιβαλλοντικής συνείδησης

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Ο Roberts (1996) μέσα από την έρευνά του οδηγήθηκε στην ταξινόμηση της διάστασης της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης στην ευαισθητοποίηση για την αποδοτικότητα των ατόμων και στο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον. Επίσης, οι Sharma & Kesharwani (2015) κατηγοριοποίησαν τη διάσταση της περιβαλλοντικής συνείδησης σε τέσσερις επιμέρους κατηγορίες οι οποίες ήταν η περιβαλλοντική αξία, η στάση, η γνώση και το κίνητρο. Η περιβαλλοντική αξία αφορούσε την αξία της φύσης και της διατήρησης της φύσης και του φυσικού περιβάλλοντος, ενώ η γνώση θεωρούνταν ως το απαραίτητο επίπεδο γνώσης για τα ποικίλα περιβαλλοντικά

ζητήματα (Sharma & Keshewani, 2015). Η ανησυχία για το περιβάλλον αφορούσε το βαθμό στον οποίο τα άτομα γνώριζαν και ήταν πρόθυμα να υποστηρίξουν τις προσπάθειες για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων ή να συμβάλουν ατομικά στην επίλυσή τους (Paul, et al., 2016).

Μέσα από τη δική του έρευνα ο Schultz (2001) προχώρησε στην ταξινόμηση του περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος σε τρεις επιμέρους διαστάσεις οι οποίες ήταν οι ατομικές/εγωιστικές ανησυχίες, οι αλτρουιστικές ανησυχίες και οι οικολογικές ανησυχίες με επίκεντρο το φυσικό περιβάλλον. Ολοκληρώνοντας, οι ατομικές/εγωιστικές ανησυχίες αναφέρονταν κυρίως στο ενδιαφέρον το οποίο υπήρχε για τα περιβαλλοντικά ζητήματα τα οποία σχετίζονταν με την υγεία, το μέλλον ή τον τρόπο ζωής των ατόμων. Επιπλέον, οι αλτρουιστικές ανησυχίες συνεπάγονταν το ενδιαφέρον για περιβαλλοντικά ζητήματα τα οποία σχετίζονταν με όλους, συμπεριλαμβανομένων την κοινότητα, τα παιδιά και το μέλλον. Οι οικολογικά επικεντρωμένες ανησυχίες προς το φυσικό περιβάλλον αφορούσαν το ενδιαφέρον των ατόμων έναντι των περιβαλλοντικών θεμάτων τα οποία σχετίζονταν με τα φυτά, τα ζώα, τη θαλάσσια ζωή και τα πτηνά (Schultz, 2001).

2.2 Γνωσιολογική προσέγγιση της περιβαλλοντικής συνείδησης

Σύμφωνα με τη γνωσιολογική προσέγγιση της περιβαλλοντικής συνείδησης, η τελευταία αφορά μία ιδιότητα ενός ατόμου ως το συστατικό της λογικής σχέσης ανάμεσα στον άνθρωπο και στο φυσικό περιβάλλον (Miroshkin, et al., 2018). Στην περισσότερο ανεπτυγμένη μορφή το ζήτημα της περιβαλλοντικής συνείδησης εκπροσωπείται από τα έργα των Deryabo (1999) και Levin (2000). Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων η ψυχολογία της περιβαλλοντικής συνείδησης αποτελεί το αντικείμενο μελέτης της κοινωνικής οντότητάς της. Σε αυτήν την περίπτωση συμπεριλαμβάνεται η ανάπτυξη των μεθόδων διάγνωσης και διάρθρωσης της οικολογικής συνείδησης και εκπαίδευσης των ατόμων ως προς την απόκτηση περιβαλλοντικής συνείδησης. Από την άλλη πλευρά, η φύση γίνεται κατανοητή όχι σε ευρεία κλίμακα αλλά με μία περισσότερο στενή έννοιας ως ο «κόσμος» του φυσικού περιβάλλοντος. Έτσι, στον «κόσμο» του φυσικού περιβάλλοντος υπάρχουν τόσο έμψυχα όσο και άψυχα όντα (Deryabo, 1999; Levin, 2000).

Σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι η δομή της περιβαλλοντικής συνείδησης ορίζεται ως ένας συνδυασμός από (Gilmeeva, et al., 2017; Salakhova, et al., 2018):

- Αντιλήψεις, τόσο ατομικές όσο και συλλογικές, σχετικές με τις αλληλεπιδράσεις στο σύστημα «άνθρωπος-φύση» και στην ίδια τη φύση
- Υποκειμενικές στάσεις των ατόμων ως προς τον «κόσμο» της φύσης
- Κατάλληλες στρατηγικές και τεχνολογίες της ανθρώπινης αλληλεπίδρασης με το φυσικό περιβάλλον
- Αξίες ζωής της ηθικής πτυχής οι οποίες υπαγορεύουν την ανάγκη για περιβαλλοντικά προσανατολισμένες αξίες.

Διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης της περιβαλλοντικής συνείδησης έχουν αποκαλύψει τα διαφορετικά είδη της. Ειδικότερα, έχει προσδιοριστεί ο ανθρωποκεντρικός τύπος συνείδησης ο οποίος μπορεί να προκαθορίσει την καταναλωτική στάση προς τη φύση. Ως εναλλακτική αυτής της προσέγγισης έχει βρεθεί η προσέγγιση της φύσης ή η περιβαλλοντική ή οικο-κεντρική συνείδηση η οποία προκαθορίζει την περιβαλλοντικά προσανατολισμένη στάση του ανθρώπου έναντι της φύσης (Gilmeeva, et al., 2017). Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η περιβαλλοντική συνείδηση έχει επικρατήσει στο σύγχρονο πολιτισμό περισσότερο με τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα της (Miroshkin, et al., 2018). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι διακρίνεται για τα ακόλουθα χαρακτηριστικά της (Miroshkin, et al., 2018):

- Η επικράτηση της ιεραρχίας στον κόσμο. Ένα άτομο στέκεται στην η κορυφή της πυραμίδας, ελαφρώς χαμηλότερα είναι οι δημιουργίες του ατόμου για το άτομο, ενώ τα διάφορα στοιχεία της φύσης βρίσκονται ακόμη πιο χαμηλά. Η θέση των στοιχείων στην πυραμίδα της ιεραρχίας καθορίζεται από τη χρησιμότητά τους για το άτομο
- Η αναγνώριση του ατόμου ως το στοιχείο με την υψηλότερη αξία. Το άτομο είναι πολύτιμο από μόνο του, αν και όλα τα άλλα στοιχεία στη φύση είναι πολύτιμα μόνο στο βαθμό που μπορεί να είναι χρήσιμα στο άτομο. Η φύση αναγνωρίζεται ως ιδιοκτησία της ανθρωπότητας και λαμβάνεται ως δεδομένο ότι έχει το δικαίωμα το άτομο να ενεργεί κατά το δοκούν
- Η πραγματιστική φύση της ανθρώπινης αλληλεπίδρασης με τη φύση. Η ουσία αυτού του χαρακτηριστικού εκφράζεται με τη λέξη «χρήση» και συγκεκριμένα αφορά την ικανοποίηση ορισμένων ανθρώπινων αναγκών. Από

την άλλη πλευρά, η φύση της αλληλεπίδρασης του ατόμου με τη φύση καθορίζεται από ένα είδος «επιτακτικού πραγματισμού επιτακτικός». Μία ενέργεια ή ένα στοιχείο είναι σωστό και επιτρέπεται εφόσον είναι χρήσιμη ή χρήσιμο για το άτομο και την ανθρωπότητα. Η φύση γίνεται αντιληπτή μόνο ως αντικείμενο ανθρώπινης χειραγώγησης ή απλούστερα ως απρόσωπο «περιβάλλον»

- Η επικράτηση μόνο ηθικών κανόνων και αρχών στον κόσμο των ατόμων και η ανοχή στην αλληλεπίδραση με το φυσικό κόσμο.

Μία εναλλακτική προσέγγιση στον ανθρωποκεντρικό τύπο της περιβαλλοντικής συνείδησης είναι η οικο-κεντρική προσέγγιση (Miroshkin, et al., 2018). Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της είναι τα εξής (Miroshkin, et al., 2018):

- Η απόρριψη της ιεραρχικής εικόνας του κόσμου. Το άτομο δεν έχει ειδικά προνόμια για το λόγο για τον οποίο διαθέτει νου και συνείδηση. Αντίθετα, ο δικός του ορθολογισμός του επιβάλλει πρόσθετα καθήκοντα σε σχέση με τη φύση που τον περιβάλλει. Ο κόσμος των ατόμων δεν αντιτίθενται στον «κόσμο» της φύσης καθώς και οι δύο αποτελούν στοιχεία ενός ενιαίου συστήματος
- Η αναγνώριση της αρμονικής ανάπτυξης του ατόμου και της φύσης ως ανώτατη αξία. Η φύση αναγνωρίζεται ως αρχέγονα πολύτιμη, έχοντας το δικαίωμα να υπάρχει ανεξαρτήτως χρησιμότητας ή αχρηστίας και ακόμη μπορεί να επηρεάσει με θετικό ή αρνητικό τρόπο το άτομο. Αυτό σημαίνει ότι το άτομο δεν έχει τη φύση ως ιδιοκτησία του, αλλά αποτελεί ένα μέλος της κοινότητας της φύσης
- Η αναγνώριση ίσων δικαιωμάτων για την ικανοποίηση και των ανθρώπινων αναγκών (φυσικές ανάγκες, ανάγκες ολοκλήρωσης). Η φύση και όλα τα στοιχεία της γίνονται αντιληπτά ως ένα πλήρες θέμα για την ανθρώπινη αλληλεπίδραση. Οι ηθικοί κανόνες και κάθε μορφής άλλων κανόνων ισχύουν εξίσου τόσο για την αλληλεπίδραση μεταξύ των ατόμων όσο και για την αλληλεπίδραση με των ατόμων με τη φύση. Οι επιπτώσεις είναι το άμεσο αποτέλεσμα αυτών των αλληλεπιδράσεων
- Η παρουσία μίας «περιβαλλοντικής επιταγής» στην αλληλεπίδραση με τη φύση. Αυτό σημαίνει επιτρέπεται μόνο το σωστό, δηλαδή ό,τι δε διαταράσσει την οικολογική ισορροπία η οποία υπάρχει μες στη φύση. Η ανάπτυξη της

φύσης και του ατόμου θεωρείται ως μία διαδικασία αμοιβαίας επωφελούς ενότητας

- Η υπαγωγή των δραστηριοτήτων διατήρησης της φύσης στη λογική ύπαρξής της. Έτσι, η διατήρηση της φύσης υπαγορεύεται από την ανάγκη διατήρησης της φύσης για χάρη της.

Σύμφωνα με ό,τι παρουσιάστηκε φαίνεται ότι η οικο-κεντρική προσέγγιση της περιβαλλοντικής συνείδησης αφορά ένα είναι ένα σύστημα ιδεών για τον κόσμο. Αυτό το σύστημα χαρακτηρίζεται από την εστίαση στη σκοπιμότητα του φυσικού περιβάλλοντος, στην απουσία αντιπαράθεσεων μεταξύ του ατόμου και της φύσης, την υποκειμενική αντίληψη της φύσης, την ισορροπία της πραγματιστικής και μη ρεαλιστικής αλληλεπίδρασης του ατόμου με τη φύση. Ένα από τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά της οικο-κεντρικής προσέγγισης της περιβαλλοντικής συνείδησης είναι η παρουσία μία υποκειμενικής στάσης του ατόμου προς τη φύση. Όπως είναι λογικό, τα στοιχεία της φύσης αποκτούν την ιδιότητα της σημασίας τόσο για το ίδιο το άτομο όσο και για τα άλλα άτομα της κοινότητας. Με αυτόν τον τρόπο αρχίζει να εμφανίζεται μία τάση ρύθμισης της συμπεριφοράς του ατόμου σε σχέση με το φυσικό περιβάλλον. Καθίσταται σαφές ότι η αντίθεση του ατόμου και της φύσης εξουδετερώνεται, ενώ παράλληλα η αλληλεπίδραση αρχίζει να πραγματοποιείται και να διερευνάται στη λογική των σχέσεων υποκειμένου-υποκειμένου ως συστατικά του ενιαίου συστήματος (Miroshkin, et al., 2018).

Το κύριο πρόβλημα της διάγνωσης και του σχηματισμού της περιβαλλοντικής συνείδησης είναι η ταύτιση και η εξάλειψη των διαφορών μεταξύ της υφιστάμενης γνώσης και των κινήτρων που καθορίζουν τις ενέργειες ενός ατόμου (Salakhova, et al., 2018). Η διάγνωση του τύπου της περιβαλλοντικής συνείδησης συμβαίνει σύμφωνα με τις παραμέτρους οι οποίες αντιπροσωπεύουν την έκφραση της υποκειμενικής στάσης του ατόμου προς τα στοιχεία της φύσης (Miroshkin, et al., 2018). Οι παράμετροι αυτοί είναι οι εξής (Miroshkin, et al., 2018):

- Η συναισθηματική, η αντίληψη της φύσης ως αντικείμενο με αισθητικό, ηθικό και ζωντανό χαρακτήρα
- Η γνωστική, η αντίληψη της φύσης ως αντικείμενο γνώσης και ως κατάσταση του οικο-τόπου

- Η συμπεριφορική ή πρακτική, η αντίληψη της φύσης ως αντικείμενο και αντικείμενο δράσης. Η στάση απέναντι στη φύση λειτουργεί ως υποκειμενικό μέσο του ηθικού αυτοπροσδιορισμού και αυτό-επιβεβαίωσης.

2.3 Προσέγγιση της περιβαλλοντικής αντίληψης και της μέτρησής της

Η έννοια της περιβαλλοντικής αντίληψης και ο τρόπος μέτρησής της, δηλαδή οι αξίες και οι στάσεις σχετικά με το φυσικό περιβάλλον, έχουν παρακινήσει την πραγματοποίηση ενός σημαντικού όγκου έρευνας (Cruz & Manata, 2020; Dunlap, 2008; Hawcroft & Milfont, 2010; Kaiser, et al., 2007; Milfont & J. Duckitt, 2010; Xiao, et al., 2019). Η ανάπτυξη και χρήση των περιβαλλοντικών εργαλείων χρονολογούνται περισσότερο από τέσσερις δεκαετίες. Το αρχαιότερο γνωστό ποσοτικό εργαλείο μέτρησης αφορούσε την (Monus, 2021):

- «Οικολογική Κλίμακα» των Maloney & Ward κατά το 1973
- «Περιβαλλοντική Κλίμακα Ανησυχιών» των Weigel & Weigel κατά το 1978
- «Κλίμακα του Νέου Περιβαλλοντικού Παραδείγματος» των Dunlap & Van Liere κατά το 1978.

Τα περιβαλλοντικά εργαλεία των πρώτων δεκαετιών είχαν εξεταστεί από τους Gray, et al. (1985) και τους Leeming, et al. (1993) οι οποίοι είχαν λάβει υπόψη τους περισσότερο τα εργαλεία εκείνα τα οποία είχαν σχεδιαστεί για ενήλικες και για παιδιά. Επιπλέον, είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι η δημοφιλής «Κλίμακα του Νέου Περιβαλλοντικού Παραδείγματος» αναθεωρήθηκε αργότερο και ονομάστηκε «Αναθεωρημένη Κλίμακα του Νέου Περιβαλλοντικού Παραδείγματος» (Dunlap, 2008). Αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχουν αρκετές επικρίσεις για την «Κλίμακα του Νέου Περιβαλλοντικού Παραδείγματος» σχετικά με:

- Την αξιοπιστία της ως περιβαλλοντικό εργαλείο (Hawcroft & Milfont, 2010; Zhu & Lu, 2017)
- Τις διαστάσεις της (Bernstein & Szuster, 2018; Brennan, et al., & Parker, 2014; Dunlap, 2008; Hawcroft & Milfont, 2010)
- Την ασάφεια ορισμένων στοιχείων (Kopnina, 2011; Lalonde & Jackson, 2002; Lundmark, 2007).

Παρόλα αυτά το περιβαλλοντικό εργαλείο της «Κλίμακας του Νέου Περιβαλλοντικού Παραδείγματος» εξακολουθεί να χρησιμοποιείται ευρέως και παρέχει πολύτιμες γνώσεις προς τους ενήλικες (Davis, et al., 2019; Ntanos, et al., 2018; Xiao, et al., 2019) και την περιβαλλοντική αντίληψη των παιδιών (Grunova, et al., & Hejzmanova, 2019; Manoli, et al., 2007; Robinson, et al., 2019).

Εκτός από τα προαναφερθέντα περιβαλλοντικά εργαλεία έχουν κατασκευαστεί και άλλα τα οποία περιλάμβαναν αρκετές διαφορετικές κλίμακες όπως ήταν:

- Η σύνδεση με τις κλίμακες της φύσης (Davis, et al., 2009; Nisbet, et al., 2009)
- Οι κλίμακες περιβαλλοντικής ταυτότητας (Davis, et al., 2011; Whitmarsh & O'Neill, 2010)
- Ο προσανατολισμός της αξίας (δηλαδή οι ατομικές/εγωιστικές, οι αλτρουιστικές και οι οικολογικά προσανατολισμένες αξίες προς το περιβάλλον) (De Groot & Steg, 2008)
- Τα συναισθήματα (Cordano, et al., 2003)
- Η πρόθεση συμπεριφοράς (Cordano, et al., 2003)
- Οι κλίμακες περιβαλλοντικής ρύθμισης (Cordano, et al., 2003)
- Η επίγνωση των συνεπειών (De Groot & Steg, 2008)
- Η απόδοση των ευθυνών (De Groot & Steg, 2008).

Οι επεξεργασμένες θεωρίες έχουν ως στόχο να εξηγήσουν τις σχέσεις των εμπλεκόμενων μερών σχετικά με την περιβαλλοντική αντίληψη και την προ-περιβαλλοντική συμπεριφορά (Monus, 2021). Μεταξύ αυτών των θεωριών έχουν εντοπιστεί θεωρίες όπως είναι η θεωρία αξίας-πίστης-κανόνας² (Chen, 2015; De Groot & Steg, 2008; Whitley, et al., 2018), η θεωρία της αιτιολογημένης δράσης³ (Kaiser, et al., 2007), η θεωρία της προγραμματισμένης συμπεριφοράς⁴ (Vermeir & Verbeke, 2008) ή η εκτεταμένη θεωρία της προγραμματισμένης συμπεριφοράς⁵ (Roos & Hahn, 2019; Tommasetti, et al. (n.d.)). Οι Milfont & Duckitt (2010) μέσα από την έρευνά τους προσπάθησαν να συνοψίσουν διαφορετικές υποκλίμακες της περιβαλλοντικής αντίληψης, με αποτέλεσμα να καταλήξουν στη δημιουργία ενός

² Value-belief-norm theory

³ Theory of reasoned action

⁴ Theory of planned behavior

⁵ Extended theory of planned behavior

εκτενούς καταλόγου με τις περιβαλλοντικές στάσεις⁶. Το εργαλείο προσδιορισμού των περιβαλλοντικών στάσεων των Milfont & Duckitt (2010) αποτελούνταν από 120 στοιχεία τα οποία οργανώνονταν σε 12 διαφορετικές υποκλίμακες. Ωστόσο, αυτό το εργαλείο έχει περιορισμένη χρήση εξαιτίας του ότι καθυστερεί αρκετά η καταγραφή των στάσεων των ατόμων, ενώ το ίδιο συμβαίνει ακόμη και στην αναθεωρημένη έκδοσή του με τα 72 στοιχεία (Milfont & J. Duckitt, 2010).

Από την άλλη πλευρά, η σύντομη έκδοση του εργαλείου των περιβαλλοντικών στάσεων με τα 24 στοιχεία εντοπίστηκαν αρκετά περιττά στοιχεία τα οποία μπορεί να μην κάλυπταν επαρκώς τις 12 υποκλίμακες (Milfont & J. Duckitt, 2010). Παρά τις δυσκολίες στην κάλυψη αυτού του σημαντικού αριθμού πτυχών των περιβαλλοντικών στάσεων, αρκετές έρευνες επιβεβαίωσαν μία λίγο πολύ σαφή δισδιάστατη ανώτερη κατασκευών περιβαλλοντικών αξιών, στάσεων και αντιλήψεων (Milfont & J. Duckitt, 2010; Bogner & Wiseman, 2006). Από την άλλη πλευρά, ορισμένες επεξεργασμένες θεωρίες δεν οδηγήθηκαν στην επιβεβαίωση της δισδιάστατης ανώτερης κατασκευής σχετικά με τη μέτρηση των περιβαλλοντικών στάσεων (Cruz & Manata, 2020; Kaiser, et al., 2018; Milfont & J. Duckitt, 2010). Αξίζει να αναφερθεί ότι αρκετές έρευνες έχουν χρησιμοποιήσει την «Κλίμακα των Δύο Κύριων Περιβαλλοντικών Αξιών», επισημαίνοντας, ότι δύο ασύνδετοι παράγοντες ανώτερης τάξης (παράγοντας της διατήρησης και παράγοντας της χρήσης) μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση της δισδιάστατης δομής της περιβαλλοντικής αντίληψης (Bogner & Wiseman, 2006; Johnson & Manoli, 2010; Manoli et al., 2019).

Η «Κλίμακα των Δύο Κύριων Περιβαλλοντικών Αξιών» έχει μία σταθερή θεωρητική βάση και σχεδιάστηκε με τρόπο ώστε να υπάρχει διάκριση ανάμεσα στους δύο παράγοντες της περιβαλλοντικής αξίας υψηλότερης τάξης οι οποίοι ήταν η διατήρηση (PRE) και η αξιοποίηση (Manoli et al., 2019). Οι παράγοντες της διατήρησης και της αξιοποίησης έχουν αναγνωριστεί ως ισχυρές εναλλακτικές λύσεις της «Κλίμακας του Νέου Περιβαλλοντικού Παραδείγματος» σχετικά με τη μέτρηση της περιβαλλοντικής αντίληψης (Bogner & Wiseman, 2006; Milfont & J. Duckitt, 2010). Αν και η «Κλίμακα των Δύο Κύριων Περιβαλλοντικών Αξιών» αρχικά σχεδιάστηκε για να χρησιμοποιηθεί σε εφήβους ηλικίας από 10 ετών έως 6 ετών (Johnson & Manoli,

⁶ Environmental Attitudes Inventory

2010), τελικά χρησιμοποιήθηκε με επιτυχία και στην ομάδα των ενηλίκων (Castera, et al., 2018; Munoz, et al., 2009).

2.4 Περιβαλλοντική συμπεριφορά ή συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος

Πολλά περιβαλλοντικά προβλήματα έχουν αναδυθεί από το γεγονός ότι τα άτομα, οι οργανισμοί, οι βιομηχανίες και οι χώρες ανά τον κόσμο, συνήθως επιδιώκουν σε ατομικά και βραχυπρόθεσμα οφέλη (Miller, et al., 2022). Ορισμένα από αυτά τα οφέλη αφορούν τη διευκόλυνση, την ενέργεια και την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης. Ωστόσο, αυτές οι συμπεριφορές έχουν ως άμεσο αποτέλεσμα τη δημιουργία συλλογικού και μακροπρόθεσμου περιβαλλοντικού κόστους (Walton & Austin, 2011). Στο περιβαλλοντικό κόστος μπορεί κανείς να εντοπίσει την περιβαλλοντική ρύπανση, την υποβάθμιση των οικολογικών συστημάτων και το φθίνων επίπεδο της υγείας του πληθυσμού. Αυτές οι αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις δεν αντανακλώνται στις τιμές της αγοράς των προϊόντων και των ηρεσιών (Taberner & Hernández, 2011). Επομένως, στην προσπάθεια υιοθέτησης μίας συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος συχνά απαιτείται από τα άτομα να επαναπροσδιορίσουν τις συλλογικές προτεραιότητες της σε μακροπρόθεσμο επίπεδο έναντι των ίδιων συμφερόντων (Thøgersen & Grønhøj, 2010).

Ορισμένες φιλικές ενέργειες προς το περιβάλλον όπως είναι η ανακύκλωση ή η υιοθέτηση εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης ή κατανάλωσης ενέργειας συχνά έχουν ως αποτέλεσμα ένα άμεσο, ατομικό κόστος. Αυτό το ατομικό κόστος εκδηλώνεται σε επίπεδο χρόνου, εξόδων ή ταλαιπωρίας των ατόμων. Παρόλα αυτά τα περιβαλλοντικά οφέλη από αυτές οι ενέργειες σπάνια γίνονται αντιληπτά από τα άτομα που τις πραγματοποιούν (Culiberg, 2014; McCarty & Shrum, 2001; Thøgersen & Grønhøj, 2010). Επομένως, υπάρχει κάποια ασάφεια σχετικά με το εάν πρέπει να εξεταστεί η περίπτωση της συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος σε ατομικό ή και σε κοινωνικό επίπεδο (Miller, et al., 2022). Σε ορισμένες έρευνες της διεθνούς βιβλιογραφίας έχουν χρησιμοποιηθεί εργαλεία τα οποία μπορούσαν να συνδυάσουν διαφορετικές πτυχές της συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος (Abraham, et al., 2015; Chen, 2015; Oh, et al., 2020). Επιπλέον, ορισμένοι ερευνητές όπως ο Chen (2015), οι Homburg & Stolberg (2006) και ο Piyarong (2020) προχωρούσαν σε μία διάκριση μεταξύ

ακτιβιστικών και των μη ακτιβιστικών συμπεριφορών ως προς τη συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος.

Άλλοι ερευνητές ωστόσο πραγματοποίησης διακρίσεις μεταξύ της ιδιωτικής σφαίρας και της δημόσιας σφαίρας της περιβαλλοντικής συμπεριφοράς. Η συμπεριφορά στην ιδιωτική σφαίρα θα μπορούσε να ολοκληρωθεί από τα ίδια τα άτομα προς όφελος του περιβάλλοντος μέσα από την ανακύκλωση ή την εύρεση εναλλακτικών μέσων μεταφοράς. Από την άλλη πλευρά, η δημόσια σφαίρα της περιβαλλοντικής συμπεριφοράς απαιτούσε οργάνωση της ομάδας για να δημιουργηθεί ωφέλεια προς το περιβάλλον μέσα από την υπογραφή για μία αίτηση με περιβαλλοντικό σκοπό, τη συμμετοχή σε μία περιβαλλοντική επίδειξη ή εκστρατεία (Gan & Gal, 2018; Piyarong, 2020; Stern, 2000). Παρά την αυξημένη συνειδητοποίηση ότι υπάρχουν προβλήματα με το φυσικό περιβάλλον και ότι οι ανθρώπινες δραστηριότητες είναι συχνά η αιτία αυτών των προβλημάτων, τα άτομα καταλήγουν να αποτύχουν να επιλέξουν μία συμπεριφορά η οποία θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση των επιπτώσεων της έναντι του φυσικού περιβάλλοντος (Bamberg & Moser, 2007; Dunlap, 2008; Kollmuss & Agyeman, 2002). Η Halpenny (2010) μέσα από την έρευνά της σημείωσε ότι η συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος ορίζεται ως μία ενέργεια, η οποία προέρχεται από ένα άτομο ή μία ομάδα ατόμων, και προωθεί ή έχει ως αποτέλεσμα τη βιώσιμη χρήση των διαθέσιμων, φυσικών πόρων.

Κατά τις τελευταίες δεκαετίες, οι ερευνητές προσπάθησαν να κατανοήσουν τον τρόπο αποσύνδεσης της οικολογικής συνείδησης και της περιβαλλοντικής συμπεριφοράς ή της συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος. Για αυτό το λόγο είναι καλό να υπάρχει μία εστίαση από την ερευνητική βιβλιογραφία προς τις περιβαλλοντικές στάσεις και τις συμπεριφορές. Αυτή η εστίαση βασίζεται εν μέρει στη θεωρία ότι οι στάσεις απέναντι στα στοιχεία και τις συμπεριφορές που επηρεάζουν, διαμορφώνουν την επιθυμία να υιοθετηθεί μία συμπεριφορά (Fransson & Garling, 1999). Δυστυχώς στη βιβλιογραφία έχει εντοπιστεί μόνο ένας μέτριος βαθμός συσχέτισης ανάμεσα στις περιβαλλοντικές στάσεις και την περιβαλλοντική συμπεριφορά (Buttel, 1987; van Liere & Dunlap, 1981; Scott & Willits, 1994). Αυτά τα αποτελέσματα μπορεί να οφείλονται σε διάφορους παράγοντες όπως είναι η εξάρτηση από αδύναμα εργαλεία μέτρησης της περιβαλλοντικής συμπεριφοράς ή εργαλεία τα οποία διακρίνονται από έλλειψη συνάφειας ή ιδιαιτερότητας μεταξύ των στάσεων και της συμπεριφοράς. Τέλος, μπορεί τα υπάρχοντα εργαλεία να οδηγούνται στην αποτυχία αναγνώρισης της

επιρροής των εξωτερικών παραγόντων στην πρόβλεψη της συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος (Corral-Verdugo, et al., 2003; Tarrant & Cordel, 1997; Tarrant & Green, 1999)

2.5 Παράγοντες επηρεασμού της συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος

Σε διεθνές επίπεδο έχουν εντοπιστεί αρκετές προσπάθειες σχετικά με την προσέγγιση της περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς ή της συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος. Ένα χρήσιμο στοιχείο σχετικά με τον προσδιορισμό της περιβαλλοντικής συμπεριφοράς αφορά τη σχέση που διέπουν τα δημογραφικά και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των ατόμων (Cottrell, 2003; Mobley, et al., 2010; Xiao & M., 2007). Κατά τη διερεύνηση της επίδρασης των παραγόντων των δημογραφικών χαρακτηριστικών στη διαμόρφωση της περιβαλλοντικής συμπεριφοράς έχει αποδειχθεί ότι το φύλο οδηγούσε σε μία στατιστικά σημαντική σχέση. Ειδικότερα, έχει αναφερθεί ότι οι γυναίκες έτειναν να εμφανίζουν μία υψηλότερη ευαισθησία έναντι των περιβαλλοντικών ζητημάτων τα οποία απασχολούσαν την κοινωνία (Cottrell, 2003; Mobley, et al., 2010; Zelezny & Schultz, 2000). Όπως αναφέρεται στην έρευνα των Ζαφειρούδη & Χατζηγεωργιάδης (2012), φάνηκε ότι ο παράγοντας του φύλου δεν μπορούσε να επηρεάσει τη διαμόρφωση μίας συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος.

Σε γενικές γραμμές το φύλο δεν μπορούσε να οδηγήσει σε σαφή αποτελέσματα σχετικά με την επίδρασή του στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συμπεριφοράς. Αυτό οφείλονταν στο γεγονός ότι σε ορισμένες έρευνες είχε αποδειχθεί ότι το φύλο μπορούσε να επηρεάσει την περιβαλλοντική συμπεριφορά, ενώ σε άλλες όχι (Ζαφειρούδη & Χατζηγεωργιάδης, 2012). Εκτός από το φύλο, η ηλικία ως παράγοντας των δημογραφικών χαρακτηριστικών έδειξε ότι επηρέαζε τη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συμπεριφοράς. Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα έδειξε ότι καθώς αυξάνονταν η ηλικία των ατόμων παράλληλα μειώνονταν ο βαθμός της επίδειξης μίας συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος (Cottrell, 2003). Σε αυτό το σημείο είναι χρήσιμο να αναφερθεί ότι τα άτομα με υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο εκδήλωναν υψηλότερο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον και έτσι επεδείκνυν εντονότερη περιβαλλοντική συμπεριφορά (Harris, 2006; Mobley, et al., 2010; Scott & Willits, 1994). Ένας επιπλέον παράγοντας των δημογραφικών χαρακτηριστικών ο οποίος

εξετάστηκε ως προς το βαθμό επίδρασής του στη διαμόρφωση της περιβαλλοντικής συμπεριφοράς ήταν το εισόδημα των ατόμων (Poortinga, et al., 2004).

Έτσι, αποδείχθηκε ότι τα άτομα με υψηλό ετήσιο εισόδημα ενδιαφέρονταν περισσότερο για το φυσικό περιβάλλον διαμορφώνοντας με αυτόν τον τρόπο μία συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος (Poortinga, et al., 2004; Scott & Willits, 1994). Οι Van Liere & Dunlap (1980) μέσα από την έρευνά τους είχαν οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι η ανησυχία των ατόμων για το φυσικό περιβάλλον αποτελούσε μία μορφή πολυτέλειας. Αυτή η πολυτέλεια θα μπορούσε να υπάρξει μόνο στην περίπτωση κατά την οποία τα άτομα είχαν ικανοποιήσει τις περισσότερες από τις βασικές ανάγκες τους σχετικά με τη διατροφή, την ένδυση και τη στέγη (Van Liere & Dunlap, 1980). Σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι τόσο η περιβαλλοντική συμπεριφορά των ατόμων όσο και οι στάσεις τους έναντι του φυσικού περιβάλλοντος είναι δυνατό να βελτιωθούν εάν συνδεθούν στενότερα με τη ζωή της υπαίθρου αλλά και με τη φύση (Clark & Leung, 2007; Tarrant & Green, 1999). Επίσης, τόσο οι Clark & Leung (2007) όσο και οι Tarrant & Green (1999) υποστήριξαν ότι η άμεση επαφή με την ύπαιθρο μπορεί να δημιουργήσει στενούς δεσμούς οι οποίοι με τη σειρά τους μπορούν να διαμορφώσουν την περιβαλλοντική συμπεριφορά τους.

Επιπρόσθετα, οι Palmberg & Kuru (2000) μέσα από την έρευνά τους υποστήριξαν ότι όταν τα άτομα εμπλέκονταν με δραστηριότητες εντός του φυσικού περιβάλλοντος το ενδιαφέρον τους για την περιβαλλοντική δράση αυξάνονταν. Αυτό το γεγονός είχε άμεση επίπτωση στην εκδήλωση μίας υψηλότερης περιβαλλοντικής συμπεριφοράς, ενώ αναφέρθηκε ακόμη και ότι σε αντίστοιχες περιπτώσεις τα άτομα είχαν καλύτερη κρίση για τα περιβαλλοντικά ζητήματα (Palmberg & Kuru, 2000). Οι περισσότεροι ερευνητές προσπαθούσαν να διερευνήσουν τις στάσεις των ατόμων έναντι του φυσικού περιβάλλοντος και την περιβαλλοντική συμπεριφορά τους όταν συμμετείχαν σε υπαίθριες δραστηριότητες. Από την άλλη πλευρά, άλλοι ερευνητές προχωρούσαν στη διερεύνηση των περιβαλλοντικών στάσεων και των αντίστοιχων συμπεριφορών των ατόμων που συμμετείχαν ή όχι σε υπαίθριες δραστηριότητες. Τα άτομα τα οποία συμμετείχαν σε υπαίθριες δραστηριότητες έτειναν να παρουσιάζουν ένα υψηλό ενδιαφέρον για το φυσικό περιβάλλον και επίσης επεδείκνυν μία θετικότερη συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος (Teisl & O'Brien, 2003).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΑΙΘΡΙΑΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ Ή ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

3.1 Ωφέλεια κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής

Οι Stiehl & Parker (2010) μέσα από την έρευνά τους σημείωσαν ότι υπήρχαν αρκετά μοντέλα τα οποία μπορούσαν να περιγράψουν την ωφέλεια η οποία θα μπορούσε να ανακύψει από τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής. Οι Darst & Armstrong (1980) σημείωσαν ότι αυτή η κατηγορία δραστηριοτήτων μπορούσε να οδηγήσει σε προσωπική, σε κοινωνιοψυχολογική αλλά και σε οικονομική ωφέλεια. Σε όρους προσωπικής ωφέλειας περιλαμβάνονταν η επαφή των ατόμων με νέες δραστηριότητες οι οποίες μπορούσαν να δημιουργήσουν πρωτότυπες εμπειρίες, το αίσθημα του ρίσκου το οποίο θα μπορούσε να συνδράμει στο συγκερασμό της οποιασδήποτε φοβίας των συμμετεχόντων και στη δημιουργία αυτοπεποίθησης, η δραπέτευση από την καθημερινή ρουτίνα, το αίσθημα της επίτευξης, η δημιουργία νέας γνώσης για το ίδιο το άτομο και το φυσικό περιβάλλον και η βελτίωση της φυσικής κατάστασης (Eigenschenk, et al., 2019). Προχωρώντας στην περίπτωση της κοινωνιοψυχολογικής ωφέλειας των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής περιλαμβάνονταν η περίπτωση της κοινωνικοποίησης των συμμετεχόντων, η καλλιέργεια της δεξιότητας της επικοινωνίας και της συνεργασίας αλλά και η βελτίωση του επιπέδου σεβασμού και εκτίμησης του φυσικού περιβάλλοντος (Poczta, et al., 2021).

Αρκετά χρόνια παλαιότερα ο Ewert (1989) αφιέρωσε το συγγραφικό έργο του στις υπαίθριες δραστηριότητες περιπέτειας. Μέσω του έργου Ewert (1989) αναφέρθηκε

ότι η ωφέλεια από τη συμμετοχή σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής ήταν ψυχολογική καθώς τα άτομα μπορούσαν να αυξήσουν το επίπεδο της αυτοεκτίμησής τους ή της αυτοπεποίθησής τους. Επιπλέον, η ωφέλεια ήταν κοινωνιολογική καθώς οι συμμετέχοντες στις δραστηριότητες βελτίωνε το επίπεδο της επικοινωνίας και της συνεργασίας αλλά και εκπαιδευτική καθώς οι συμμετέχοντες μπορούσαν να βελτιώσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους και βελτίωναν επίπεδο το ενδιαφέρον τους έναντι του φυσικού περιβάλλοντος. Επιπλέον, η ωφέλεια συμμετοχής σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής ήταν σωματική από την άποψη βελτίωση της φυσικής κατάστασης των ατόμων και καλύτερης καρδιακής λειτουργίας (Ewert, 1989). Ο Webb (1999) σχεδόν 10 χρόνια αργότερα είχε αναφέρει ότι η ωφέλεια των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής ήταν η ψυχαγωγία, η καλλιέργεια δεξιοτήτων όπως είναι η υπευθυνότητα ή η ευαισθητοποίηση έναντι του περιβάλλοντος και η ατομική ανάπτυξη.

3.2 Σχέση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς και κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής

Η ερευνητική βιβλιογραφία έχει ασχοληθεί με την περίπτωση των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο επαφής του ατόμου με το φυσικό περιβάλλον ήδη από μικρή ηλικία. Μέσω αυτών των ερευνών έχει επισημανθεί η αξία που έχει η επαφή με τη φύση για τα άτομα (Κουθούρης, et al., 2015). Η έρευνα της Bögeholz (2006) έδειξε ότι υπήρχε μεγάλη αξία η οποία ανέκυπτε από την εμπειρία των ατόμων με τις δραστηριότητες οι οποίες λάμβαναν χώρα στο φυσικό περιβάλλον. Μέσω αυτών των δραστηριοτήτων ήταν δυνατό να βελτιωθεί το επίπεδο γνώσης των ατόμων αλλά και να αλλάξουν οι αξίες τους σχετικά με την ανάληψη δράσης για το φυσικό περιβάλλον (Bögeholz, 2006). Η Wilson (1996) με τη σειρά της υποστήριξε ότι η αξία η οποία μπορούσε να δημιουργηθεί εξαιτίας της επαφής με το φυσικό περιβάλλον, ήδη από μικρή ηλικία, μπορούσε να συντελέσει στην ανάπτυξη συναισθημάτων όπως ήταν η αγάπη, η εκτίμηση και ο σεβασμός. Επιπλέον, έχει επισημανθεί ότι όταν ένα παιδί δημιουργούσε θετικές εμπειρίες με το φυσικό περιβάλλον μπορούσε να θεωρηθεί ότι είχε μία υγιή ανάπτυξη (Wilson, 1996).

Σε συνέχεια αυτού δεν πρέπει να παραληφθεί να αναφερθεί ότι η ορθή περιβαλλοντική εκπαίδευση των παιδιών της πρώιμης σχολικής ηλικίας ήταν

αναγκαία για την προσφορά τακτικών εμπειριών με το φυσικό περιβάλλον. Αυτό θα μπορούσε να σημαίνει ότι η εκπαίδευση έπρεπε να εστιάζει περισσότερο στη δημιουργία μίας εμπειρίας και όχι στη διαδικασία της διδασκαλίας (Wilson, 1996). Οι Ballantyne & Packer (2002) προσπάθησαν να εξετάσουν την παρουσία σχέσης ανάμεσα στις δραστηριότητες εντός του φυσικού περιβάλλοντος και την ανάπτυξης στάσης και συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος για τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας έδειξαν ότι οι μαθητές αρέσκονταν να βρίσκονται εκτός του σχολικού περιβάλλοντος και των στενών ορίων της τάξης τους. Η εμπειρία και η επαφή των μαθητών με το φυσικό περιβάλλον είχε ως αποτέλεσμα να διδαχθούν αρκετά στοιχεία για αυτό και να διαμορφώσουν μία καλύτερη συμπεριφορά (Ballantyne & Packer, 2002).

Οι Huang & Yore (2003) πραγματοποίησαν μία έρευνα στην οποία συμμετείχαν μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Η ολοκλήρωση αυτής της έρευνας έδειξε ότι οι μαθητές οι οποίοι ερχόταν συχνά σε επαφή με το φυσικό περιβάλλον εκδήλωναν μία εντονότερα περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά. Επίσης, αυτοί οι μαθητές έδειχναν υψηλότερο ενδιαφέρον προς το φυσικό περιβάλλον και είχαν εντονότερη περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση συγκριτικά με τους συμμαθητές τους οι οποίοι ερχόταν σπανιότερα σε επαφή με το φυσικό περιβάλλον (Huang & Yore, 2003). Τα αποτελέσματα του παρεμβατικού προγράμματος το οποίο είχαν εφαρμόσει οι Bogner & Wiseman (2004) σε μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, έδειξαν ότι η παρουσία ενός δομημένου προγράμματος υπαίθριων δραστηριοτήτων μπορούσε να οδηγήσει στη βελτίωση του επιπέδου του ενδιαφέροντος προς το φυσικό περιβάλλον. Η έρευνα των Zafeiroudi & Hatzigeorgiadis (2014) έδειξε ότι οι μαθητές οι οποίοι συμμετείχαν σε οργανωμένα προγράμματα κινητικών δραστηριοτήτων στο φυσικό περιβάλλον μπορούσαν να οδηγηθούν στη βελτίωση εννοιών όπως ήταν η αντιληπτή πληροφόρηση, η προδιάθεση για δράση για το φυσικό περιβάλλον αλλά και το πιστεύω. Αυτά τα στοιχεία μπορούσαν να οδηγήσουν στη διαμόρφωση μίας περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς τους μαθητές (Zafeiroudi & Hatzigeorgiadis, 2014).

3.3 Σχέση κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής και ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης

Όπως έχει ήδη επισημανθεί οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής έχουν προκαλέσει το αυξημένο ενδιαφέρον για τη συμμετοχή των μαθητών και των νέων ατόμων των ερευνητών της εγχώριας και της διεθνούς ερευνητικής κοινότητας. Η συμμετοχή σε αυτήν τη μορφή των δραστηριοτήτων είναι δυνατό να επιτευχθεί μέσα από κάποιες προϋποθέσεις όπως ήταν η συμμετοχή ως μέλος σε κάποια ομάδα, η συμμετοχή των μελών της οικογένειας ή του φυσικού περιβάλλοντος όπως και η συμμετοχή της εκπαιδευτικής κοινότητας (Winter, et al., 2019). Οι Lugg & Martin (2001) μέσα από την έρευνά τους έδειξαν ότι στις κατασκηνώσεις συνήθως δημιουργούνταν προγράμματα κινητικών δραστηριοτήτων στο φυσικό περιβάλλον. Επιπλέον, υπήρχε μία συνήθεια κατά την οποία οι οικογένειες συμμετείχαν σε αντίστοιχα προγράμματα, ενώ προχωρούσαν στη διοργάνωσή τους ακόμη και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μέσω της προώθησης της «Αγωγής Υπαίθρου» (Lugg & Martin, 2001). Η Slattery (2001) μέσα από την έρευνά της υποστήριξε ότι η αγωγή σχετικά με το φυσικό περιβάλλον έπρεπε να είχε ως στόχο την ανάπτυξη ή τη βελτίωση του επιπέδου της περιβαλλοντικής γνώσης. Αυτό μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της διδασκαλίας της ιστορίας του φυσικού περιβάλλοντος και όχι μέσα από τη συμμετοχή σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής (Slattery, 2001).

Ένα ακόμη στοιχείο το οποίο είχε επισημανθεί ήταν ότι η βελτίωση της γνώσης και της κατανόησης των περιβαλλοντικών προβλημάτων ή η καλλιέργεια του αισθήματος εκτίμησης προς το περιβάλλον μπορούσαν να συμβούν μέσω των εγχειριδίων μελέτης (Slattery, 2001). Αντίστοιχα, έχει σημειωθεί ότι κάποιες κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής δεν μπορούσαν να ικανοποιήσουν τους στόχους που έθετε η περιβαλλοντική εκπαίδευση. Ειδικότερα, ως παράδειγμα είχε χρησιμοποιηθεί η περίπτωση του κανό/καγιάκ και υποστηρίχθηκε ότι η εμπειρία όπου συμμετείχε σε μία τέτοια δραστηριότητα δεν ξέφευγε εκτός της άσκησης και της γνώσης χρήσης του

απαραίτητου εξοπλισμού. Επιπλέον, ο συμμετέχων σε αυτήν τη δραστηριότητα επικεντρώνονταν αποκλειστικά σε αυτήν επιδεικνύοντας έναν ατομικισμό. Για αυτό το λόγο είχε αναφερθεί ότι αντίστοιχες δραστηριότητες δεν έπρεπε να περιλαμβάνονται στην περίπτωση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (Payne, 2002). Παρομοίως, ο Cooper (1998) σημείωσε ότι οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής είχαν τη δυνατότητα ανάπτυξης και ενίσχυσης της γνώσης σχετικά με το φυσικό περιβάλλον, αλλά έπρεπε να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε ορισμένες δραστηριότητες όπως ήταν η ιστιοπλοΐα ή η αναρρίχηση. Αν και η συμμετοχή σε υπαίθριες δραστηριότητες αύξανε το βαθμό περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, αυτές οι δραστηριότητες δεν οδηγούσαν στην ανάπτυξη της περιβαλλοντικής γνώσης ή στην καλλιέργεια συμπεριφοράς υπέρ του φυσικού περιβάλλοντος (Cooper, 1998).

Αντίθετα με τις προηγούμενες έρευνες μέσω των οποίων είχε επιχειρηθεί η απόδειξη της αρνητικής συμβολής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική συνείδηση, η Nicol (2002) υποστήριξε ότι αυτές οι δραστηριότητες μόνες τους έπρεπε να αποτελούν την περιβαλλοντική εκπαίδευση και να μην αντιμετωπίζονταν ως εργαλείο της. Εκτός από τη βελτίωση της φυσικής κατάστασης των ατόμων από τη συμμετοχή σε αντίστοιχες δραστηριότητες, τα άτομα αισθανόταν ότι αποτελούσαν μέρος του φυσικού περιβάλλοντος αλλάζοντας την κοινωνική στάση και δράση τους (Nicol, 2002). Επιπλέον, ο Martin (1999) ανέφερε ότι η συμμετοχή σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής βοηθούσε τους μαθητές να αναπτύξουν μία περισσότερο ηθική στάση για το φυσικό περιβάλλον. Αυτό σήμαινε ότι οι μαθητές ήταν περισσότερο ευαισθητοποιημένοι έναντι του φυσικού περιβάλλοντος. Επιπλέον, η συμμετοχή σε αντίστοιχες δραστηριότητες μπορούσε να δώσει μία ώθηση προς τη βιωματική μάθηση καλλιεργώντας τη γνώση για το φυσικό περιβάλλον (Martin, 1999). Εκτός αυτού, δεν πρέπει να παραληφθεί η αναφορά του γεγονότος ότι η περιβαλλοντική συνείδηση, η συμπεριφορά υπέρ του φυσικού περιβάλλοντος αλλά και η περιβαλλοντική υπευθυνότητα ήταν καλύτερο να αναπτυχθούν εντός του φυσικού περιβάλλοντος (Matthews & Riley, 1995).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ

4.1 Σκοπός της έρευνας και η συμβολή της

Ο σκοπός της έρευνας και τα ερευνητικά ερωτήματά της αποτελούν σημαντικά στοιχεία για κάθε ενδιαφερόμενο. Αυτό σημαίνει ότι μέσω της ανάγνωσης αυτής της έρευνας ο κάθε ενδιαφερόμενος θα μπορέσει να εντοπίσει χρήσιμες πληροφορίες για το υπό μελέτη ζήτημα. Η παρουσίαση του σκοπού της έρευνας αποτελεί ένα συνοπτικό τρόπο προσέγγισης του υπό μελέτη ζητήματος, στο οποίο επικεντρώνεται αυτή. Ο σκοπός της έρευνας έπειτα επιμερίζεται στους στόχους της ή στα ερευνητικά ερωτήματά της, που πρέπει να εκπληρωθούν ή να απαντηθούν αντίστοιχα (Creswell, 2016). Η εκπόνηση αυτής της έρευνας είχε ως στόχο να συνδέσει την περιβαλλοντική εκπαίδευση μέσω των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής με τη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και την εκδήλωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Αυτό σημαίνει ότι η έρευνα εστίαζε σε εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης οι οποίοι απασχολούνταν είτε σε Νηπιαγωγεία είτε Δημοτικά Σχολεία.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με το βαθμό στον οποίο οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής θα μπορούσαν να οδηγήσουν στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και περιβαλλοντικής συμπεριφοράς τους μαθητές. Η αναζήτηση η οποία πραγματοποιήθηκε τόσο στη διεθνή όσο και στην εγχώρια βιβλιογραφία έδειξε ότι υπήρχε ένα ερευνητικό κενό σχετικά με τη σημασία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στη διαμόρφωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς και

περιβαλλοντικής συνείδησης για μαθητές μικρής ηλικίας. Αυτό το γεγονός είχε σα συνέπεια να διερευνηθεί αυτό το θέμα για να γίνει αντιληπτή η σχέση τους αλλά και το όφελος το οποίο θα μπορούσε να ανακύψει. Η εκπόνηση αυτής της έρευνας θα μπορούσε να συνδράμει προς τις ομάδες ενδιαφέροντος όπως για παράδειγμα οι μελλοντικοί ερευνητές, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής αναφορικά με την υιοθέτηση αλλαγών στην περίπτωση της εκπαίδευσης αλλά και ο κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος θα ήθελε να διευρύνει τους ορίζοντές του.

Η σημασία της παρούσας έρευνας αναφέρονταν στην ανάδειξη της σχέσης ανάμεσα στις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και της διαμόρφωσης περιβαλλοντικής συνείδησης και περιβαλλοντικής συμπεριφοράς. Απλούστερα, μέσω αυτής της έρευνας θεωρήθηκε ότι θα μπορούσε να διερευνηθεί εάν μέσω της υιοθέτησης αυτών των δραστηριοτήτων επιτυγχάνονταν η διαμόρφωση της περιβαλλοντικής συνείδησης και συμπεριφοράς των μαθητών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Η πρωτοτυπία της παρούσας έρευνας αφορούσε το γεγονός ότι στη βιβλιογραφία εντοπίστηκε μικρός αριθμός όμορων ερευνών στην ελληνική επικράτεια. Ωστόσο, εντοπίστηκε ένας αριθμός ερευνών οι οποίες εστίαζαν κατά κύριο λόγο στην υιοθέτηση των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής. Όμως, ακόμη και αυτές οι έρευνες δεν εξέταζαν την πιθανότητα διαμόρφωσης περιβαλλοντικής συνείδησης ή της ανάπτυξης συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος από τους μαθητές. Οπότε, με την ολοκλήρωση αυτής της έρευνας θεωρήθηκε ότι θα μπορούσαν να εμπλουτιστούν οι υπάρχουσες έρευνες αυτού του ερευνητικού πεδίου με την εισαγωγή νέων πληροφοριών για το μάθημα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών.

Σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι οι στόχοι αυτής της έρευνας ήταν οι εξής:

- Η διερεύνηση του βαθμού προετοιμασίας των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έναντι της υιοθέτησης κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση
- Η διερεύνηση των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έναντι των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής

- Η διερεύνηση της συμβολής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης των μαθητών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Η διερεύνηση της συμβολής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην ανάπτυξη συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος για τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Η διερεύνηση της πιθανής παρουσίας παραγόντων των δημογραφικών χαρακτηριστικών που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση μέσω των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής και τη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης ή/και την εκδήλωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους μαθητές.

Μετά τον καθορισμό των ερευνητικών στόχων αλλά και την καταγραφή των αναγκών που είχε η βιβλιογραφία, συντάχθηκαν τα ερευνητικά ερωτήματα τα οποία πηγάζαν από τον προβληματισμό αυτής της έρευνας ήταν:

1. Ποιος ήταν ο βαθμός προετοιμασίας των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έναντι της υιοθέτησης κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση;
2. Ποιες ήταν οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έναντι των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής;
3. Ποια ήταν η συμβολή των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης των μαθητών, σύμφωνα με τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης;
4. Ποια ήταν η συμβολή των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην ανάπτυξη συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης;
5. Ποιοι ήταν οι παράγοντες επηρεασμού των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση μέσω των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής και τη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και την εκδήλωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους μαθητές;

4.2 Είδος της έρευνας, μέθοδος συγκέντρωσης πρωτογενών δεδομένων και εκτίμησης

Η μέθοδος της έρευνας η οποία επιλέχθηκε για την εκπόνηση της παρούσας έρευνας αφορούσε την πρωτογενή, ποσοτική έρευνα. Αυτό συνέβη εξαιτίας του γεγονότος ότι αυτή η έρευνα επεδίωξε τη διερεύνηση των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με τη συμβολή των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και στη δημιουργία συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος από τους μαθητές. Όπως έχει αναφερθεί από τον Creswell (2016) η ποσοτική έρευνα προσφέρει τη δυνατότητα διερεύνησης των τάσεων των ατόμων που συμμετέχουν σε αυτήν, ενώ παράλληλα επιχειρείται η επεξήγηση των λόγων διαφοροποίησής τους. Επιπλέον, μέσω μίας ποσοτικής έρευνας σε αρκετές περιπτώσεις μπορεί να αναλυθεί ο τρόπος επιρροής των μεταβλητών μεταξύ τους (Creswell, 2016). Οπότε, η εκπλήρωση των ερευνητικών στόχων της εργασίας αυτής αλλά και η απάντηση των ερευνητικών ερωτημάτων θα μπορούσε να συμβεί μέσω της ποσοτικής έρευνας. Πέραν της διερεύνησης των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών για τη συμβολή των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και στη δημιουργία συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος από τους μαθητές, εξετάστηκε επίσης η επίδραση ορισμένων παραγόντων των δημογραφικών χαρακτηριστικών σε αυτές.

Το ερευνητικό εργαλείο αυτής της έρευνας δημιουργήθηκε σε ηλεκτρονική μορφή μέσω Google Forms και διανεμήθηκε στους υποψήφιους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Η αποστολή του ερευνητικού εργαλείου συνέβη είτε μέσω της προώθησής του στον ατομικό λογαριασμό ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (email) του κάθε εκπαιδευτικού είτε μέσω της δημοσίευσής του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η ερευνήτρια προσπάθησε να αξιοποιήσει κάθε τρόπο ηλεκτρονικής διανομής του ερευνητικού εργαλείου ούτως ώστε να προσεγγίσει όσο το δυνατό πιο μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων. Σε αυτό είναι καλό να προστεθεί και το γεγονός ότι η

ερευνήτρια μπορούσε να συγκεντρώσει το απαραίτητο μέγεθος του δείγματος αξιόπιστα και έγκαιρα. Δεν πρέπει να παραληφθεί να αναφερθεί ότι μέσω της ηλεκτρονικής διανομής του ερευνητικού εργαλείου, η ερευνήτρια είχε τη δυνατότητα να έρθει σε επαφή με ένα σημαντικό αριθμό του δείγματος του πληθυσμού της για να συγκεντρώσει τον αριθμό-στόχο. Η ηλεκτρονική αποστολή ερευνητικών εργαλείων είναι αρκετά δημοφιλής, καθώς οι εν δυνάμει συμμετέχοντες στην έρευνα μπορούν να συμμετάσχουν εύκολα και γρήγορα.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, αυτό είναι ιδιαίτερα βοηθητικό για τον κάθε ερευνητή καθώς μπορεί να συγκεντρώσει τα απαραίτητα πρωτογενή δεδομένα έγκαιρα. Ένα ακόμη χρήσιμο στοιχείο σχετικά με την ηλεκτρονική αποστολή του ερευνητικού εργαλείου αφορά το γεγονός ότι η διαδικασία είναι εύκολη και φιλική προς τον κάθε συμμετέχοντα. Επιπρόσθετα, δεν είναι απαραίτητη η καταβολή χρημάτων για την εκτύπωση των ερευνητικών εργαλείων, τη μετακίνηση για τη διανομή του και την αναμονή για την παραλαβή του ή την εκ νέου μετακίνηση για την παραλαβή του. Όπως έχουν αναφέρει οι Nayak & Narayan (2019) η διενέργεια ηλεκτρονικής έρευνας διακρίνεται για την απλότητά της αλλά και για το χαμηλό κόστος της. Παράλληλα, είναι αρκετά δημοφιλείς μεταξύ των ερευνητών αλλά και των συμμετεχόντων και έχουν χαμηλό κόστος και χαμηλό βαθμό καταβολής προσπάθειας. Ένα ακόμη χρήσιμο στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιούνται κατά κόρον από τους χρήστες ως εργαλεία επικοινωνίας αλλά και συνδεσιμότητας. Επίσης, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης υπάρχουν ομάδες χρηστών οι οποίες μοιράζονται κοινά ενδιαφέροντα, οι οποίες μπορούν να εκμεταλλευτούν για να διανεμηθεί ένα ερευνητικό εργαλείο (Λιναρδής, et al., 2011).

Η δειγματοληψία η οποία πραγματοποιήθηκε για την εκπόνηση αυτής της έρευνας ήταν ευκαιριακή και μη τυχαία. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα επιλέχθηκαν υιοθετώντας μη τυχαία κριτήρια, οπότε ο καθένας από αυτούς είχε κοινές πιθανότητες να συμμετάσχει σε αυτήν την έρευνα. Η εν λόγω μέθοδος δειγματοληψίας διακρίνεται από το χαμηλό κόστος της και την ευκολία πρόσβασης, αν και θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μεροληπτική, όπως έχει σημειώσει ο Θωμάς (2022). Η ερευνήτρια πραγματοποίησε επαφές με σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας οποίες κατά το παρελθόν είχε απασχοληθεί ως αναπληρώτρια εκπαιδευτικός. Αρχικά, η ερευνήτρια

ενημέρωνε τη σχολική διεύθυνση για το λόγο της επικοινωνίας, το σκοπό και τη σημασία της έρευνάς της και εφόσον υπήρχε συμφωνία προχωρούσε στην αποστολή του ερευνητικού εργαλείου για την προώθησή τους στους εκπαιδευτικούς. Επίσης, η ερευνήτρια δημοσίευσε το ερευνητικό εργαλείο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (ατομικός λογαριασμός ή ομάδες ενδιαφέροντος) προσκαλώντας συναδέλφους της για συμμετοχή στην έρευνα και εφόσον είχε προηγηθεί η ενημέρωση του σκοπού και της σημασίας της έρευνας. Οπότε, το δείγμα της με αυτόν τον τρόπο διευρύνθηκε γεωγραφικά εκτός αυτών των δύο περιφερειακών ενοτήτων. Δεν πρέπει να παραληφθεί η αναφορά του γεγονότος ότι η ερευνήτρια απέστειλε το ερευνητικό εργαλείο της έρευνάς της στους προσωπικούς λογαριασμούς ηλεκτρονικής αλληλογραφίας ή μέσων κοινωνικής δικτύωσης των εκπαιδευτικών που γνώριζε προσωπικά ή είχε στοιχεία επικοινωνίας.

Σε κάθε περίπτωση, πριν την αποστολή του ερευνητικού εργαλείου ο υποψήφιος για συμμετοχή στην έρευνα λάμβανε τη συνοδευτική επιστολή, μέσω της οποίας μπορούσε να ενημερωθεί για τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην έρευνα. Ειδικότερα, στη συνοδευτική επιστολή αναφερόταν ο σκοπός της έρευνας αλλά και κάποιες χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τη συμμετοχή σε αυτή. Πιο συγκεκριμένα, οι εν δυνάμει συμμετέχοντες στην έρευνα έπρεπε να αποδεχτούν τη συμμετοχή τους, ενημερώνονταν για τη μέση διάρκεια συμμετοχής στην έρευνα, την ανωνυμία συμμετοχής, τη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων, τη δυνατότητα αποχώρησης εάν δε συμφωνούσαν με κάποιο ερώτημα ή με τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής, τη δυνατότητα επικοινωνίας με την ερευνήτρια εάν χρειαζόταν κάποια διευκρίνιση, τη δυνατότητα κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας εάν ήταν επιθυμητό και τη διαβεβαίωση ότι τα δεδομένα τα οποία θα συγκεντρώνονταν θα αξιοποιούνταν αποκλειστικά για το σκοπό ολοκλήρωσης αυτής της έρευνας.

Το παρόν ερωτηματολόγιο έλαβε την τελική μορφή του μετά την πιλοτική αποστολή του σε ένα δείγμα 15 εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να συγκεντρωθούν ορισμένες παρατηρήσεις για το ερωτηματολόγιο, να διορθωθούν και έτσι τελικά να αρχίσει να αποστέλλεται προς τους υποψήφιους συμμετέχοντες στην έρευνα κατά το Νοέμβριο του 2023. Ο στόχος της έρευνας ήταν η συγκέντρωση ενός δείγματος υψηλότερου των 200 ατόμων, με μία απόκλιση $\pm 20\%$. Η ηλεκτρονική διανομή του ερευνητικού εργαλείου οδήγησε στη συγκέντρωση

συνολικά 230 απαντήσεων, εκ των οποίων όμως για αυτήν την έρευνα χρησιμοποιήθηκαν μόνο οι 157 απαντήσεις. Ο λόγος για τον οποίο απορρίφθηκαν οι 73 απαντήσεις αφορούσε κατά κύριο λόγο το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες στην έρευνα εγκατέλειπαν την προσπάθεια συμπλήρωσης του ερευνητικού εργαλείου ή άφηναν αρκετές κενές απαντήσεις. Τα πρωτογενή δεδομένα τα οποία συγκεντρώθηκαν από τη διανομή του ερευνητικού εργαλείου εκτιμήθηκαν με τη χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS v.22. Η επιλογή συνέβη καθώς αποτελεί ένα εύχρηστο και δωρεάν στατιστικό πακέτο το οποίο οδηγεί σε έγκυρα και αξιόπιστα αποτελέσματα. Η μεθοδολογία η οποία υιοθετήθηκε για την εκτίμηση των δεδομένων αφορούσε την εκτίμηση των σχετικών συχνοτήτων, των μέτρων θέσης και διασποράς της περιγραφικής στατιστικής αλλά και το μη παραμετρικό έλεγχο Kruskal Wallis.

4.3 Ερευνητικό εργαλείο συγκέντρωσης δεδομένων

Η επιλογή του ερωτηματολογίου ως εργαλείου συγκέντρωσης δεδομένων συνέβη καθώς αποτελεί ένα ευρέως γνωστό και διαδεδομένο τρόπο, είναι εύχρηστο και εύκολο για την καταγραφή στάσεων, αντιλήψεων και απόψεων. Επίσης, ένα ερωτηματολόγιο μπορεί να αποσταλεί σε ένα σημαντικό αριθμό υποψηφίων προς συμμετοχή ακόμη και χωρίς τη φυσική παρουσία του ερευνητή, καθώς πλέον δημιουργείται και διανέμεται ηλεκτρονικά. Η απουσία του ερευνητή από τη διαδικασία συγκέντρωσης δεδομένων επιτρέπει στην ελεύθερη συμμετοχή των ατόμων και στην ελευθερία έκφρασης της άποψής τους, χωρίς να επηρεάζονται από εξωτερικούς παράγοντες. Το ερωτηματολόγιο το οποίο χρησιμοποιήθηκε για αυτήν την έρευνα είχε ήδη χρησιμοποιηθεί από την Τσιώνη (2022) και προσαρμόστηκε για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας. Σε αυτό το σημείο μπορεί να αναφερθεί ότι το ερωτηματολόγιο είναι δομημένο, γραμμένο σε απλή και κατανοητή γλώσσα και οι ερωτήσεις του είναι κλειστού τύπου (πολλαπλής επιλογής, 5 Scale Rate Likert). Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει συνολικά 19 ερωτήσεις οι οποίες είναι κατανεμημένες σε τέσσερις διαφορετικές ενότητες. Πιο συγκεκριμένα, στην πρώτη ενότητα του ερωτηματολογίου υπήρχα επτά ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής σχετικές με τις ατομικές πληροφορίες των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι ερωτήσεις αυτής της ενότητας ήταν το φύλο, η ηλικία, το εκπαιδευτικό επίπεδο, η

θέση εργασίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, το σχολείο υπηρεσίας (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό Σχολείο), ο φορέας απασχόλησης και τα έτη εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας.

Στη δεύτερη ενότητα του ερωτηματολογίου υπήρχαν ερωτήσεις σχετικές με το βαθμό γνώσης ή το επίπεδο κατάρτισης των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την περιβαλλοντική εκπαίδευση και τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής. Συνολικά ο αριθμός των ερωτήσεων ήταν τέσσερις εκ των οποίων οι τρεις ήταν πολλαπλής επιλογής και η μία της κλίμακας 5 Scale Rate Likert (1= Πάντα, 2= Συχνά, 3= Μερικές Φορές, 4= Σπάνια, 5= Καθόλου). Ειδικότερα, από αυτήν την ενότητα έπρεπε να προσδιοριστεί η κατάρτιση των εκπαιδευτικών σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής, τον τρόπο με τον οποίο λάμβαναν χώρα οι παραπάνω μορφές εκπαίδευσης και εάν είχαν υλοποιήσει κάποιο πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στη διάρκεια της θητείας τους ως εκπαιδευτικοί. Η τρίτη ενότητα του ερωτηματολογίου εστίαζε αποκλειστικά στη γνώση των εκπαιδευτικών έναντι των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής. Ο συνολικός αριθμός των ερωτήσεων αυτής της ενότητας ήταν τέσσερις και όλες τους ήταν της κλίμακας 5 Scale Rate Likert (1= Συμφωνώ Απόλυτα, 2= Συμφωνώ, 3= Ουδέτερος/η, 4= Διαφωνώ, 5= Διαφωνώ Απόλυτα).

Οι εκπαιδευτικοί μέσα από την τρίτη ενότητα του ερωτηματολογίου έπρεπε να προσδιορίσουν ποιος ήταν ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής, τι μπορούσαν να καλλιεργήσουν αυτές οι δραστηριότητες, ποια έπρεπε να ήταν τα χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών για την υλοποίηση αυτών των δραστηριοτήτων και τέλος ποιοι ήταν οι παράγοντες αναστολής εφαρμογής τους. Η τέταρτη και τελευταία ενότητα του ερωτηματολογίου περιλάμβανε ερωτήσεις σχετικά με τη συμβολή των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και ανάπτυξης συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος από τους μαθητές. Ο συνολικός αριθμός των ερωτήσεων αυτής της ενότητας ήταν τέσσερις και όλες τους ήταν της κλίμακας 5 Scale Rate Likert (1= Συμφωνώ Απόλυτα, 2= Συμφωνώ, 3= Ουδέτερος/η, 4= Διαφωνώ, 5= Διαφωνώ Απόλυτα). Οι εκπαιδευτικοί μέσω αυτής της ενότητας έπρεπε να προσδιορίσουν τι επιτυγχάνονταν ή τι διδάσκονταν οι μαθητές μέσω της συμμετοχής σε προγράμματα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής, ποιος

ήταν ο λόγος υιοθέτησής τους στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, ποια ήταν η προστιθέμενη αξία τους για τους μαθητές και το κέρδος (ωφέλεια) των μαθητών με τη συμμετοχή τους σε αυτές τις δραστηριότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1 Το δείγμα της έρευνας και το δείγμα της

Στην παρούσα έρευνα συμμετείχαν συνολικά 157 εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης εκ των οποίων εκ των οποίων το 63.1% ήταν γυναίκες και το υπόλοιπο 31.8% ήταν άνδρες. Επίσης, ένα πολύ μικρό ποσοστό του δείγματος το οποίο ήταν ίσο με το 5.1% ανέφερε ότι δεν επιθυμούσε να δηλώσει το φύλο του. Σχετικά με την ηλικία των συμμετεχόντων στην έρευνα αυτή το 43.3% του δείγματος δήλωσε ότι ανήκε στην ηλικιακή ομάδα από 26 ετών έως 35 ετών, το 17.8% σημείωσε ότι ανήκε στην ηλικιακή ομάδα από 36 ετών έως 45 ετών και το 13.4% του δείγματος σημείωσε ότι η ηλικία του δεν ήταν μεγαλύτερη των 25 ετών. Επιπλέον, ένα συνολικό ποσοστό ίσο με το 25.4% επιμερίζονταν ισομερώς μεταξύ των εκπαιδευτικών με ηλικία από 46 ετών έως 55 ετών και των εκπαιδευτικών ηλικίας άνω των 56 ετών. Η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα εκπροσωπούσε ένα ποσοστό ίσο με το 58.6%, το οποίο ανέφερε ότι κατείχε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών. Με διαφορά σχεδόν 20 ποσοστιαίων μονάδων ακολουθούσε το 33.8% του δείγματος της έρευνας το οποίο σημείωσε ότι κατείχε ένα πτυχίο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Αρκετά μικρότερο ήταν το ποσοστό του δείγματος το οποίο σημείωσε ότι κατείχε διδακτορικό τίτλο σπουδών (2.5%) ή τίτλο διδασκαλείου (1.9%) ή κάποιο άλλο τίτλο σπουδών (3.2%) χωρίς να προσδιορίζεται ποιος ήταν αυτός.

Επιπρόσθετα, από τον Πίνακα 1 φαίνεται ότι το 48.4% των συμμετεχόντων στην έρευνα ανέφεραν ότι ήταν αναπληρωτές εκπαιδευτικοί και το 34.4% σημείωσε ότι ήταν μόνιμοι εκπαιδευτικοί. Οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με ένα ποσοστό ίσο με το 9.6% ανέφεραν ότι ήτα ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί. Οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι κατείχαν υψηλότερες θέσεις διαμόρφωναν ένα ποσοστό ίσο με το 4.5% και απασχολούνταν ως προϊστάμενοι, ενώ το 3.2% ανέφερε ότι απασχολούνταν ως διευθυντής. Από τα ευρήματα του Πίνακα 1 φαίνεται ότι το 83.4% του δείγματος των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης απασχολούνταν σε κάποιο Δημοτικό Σχολείο και μόλις το 16.6% σημείωσε ότι απασχολούνταν σε κάποιο Νηπιαγωγείο. Ο φορέας απασχόλησης των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα ήταν ο δημόσιος τομέας για το 87.3% του δείγματος. Το υπόλοιπο 12.7% του δείγματος αυτής της έρευνας σημείωσε ότι απασχολούνταν στον ιδιωτικό τομέα. Αναφορικά με τα έτη εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, από τον Πίνακα 1 ο οποίος ακολουθεί φαίνεται ότι το 47.1% είχε προϋπηρεσία η οποία δεν ξεπερνούσε τα 5 έτη. Αντίθετα, το 19.1% του δείγματος ανέφερε ότι η εκπαιδευτική προϋπηρεσία του ξεπερνούσε τα 21 έτη. Τέλος, ένα συνολικό ποσοστό του δείγματος της έρευνας ίσο με το 17.8% επιμερίζονταν ισομερώς μεταξύ των εκπαιδευτικών με εκπαιδευτική προϋπηρεσία μεταξύ των 11 ετών έως 15 ετών και εκείνων με εκπαιδευτική προϋπηρεσία από 16 έτη έως 20 έτη.

Πίνακας 1: Δημογραφικά χαρακτηριστικά δείγματος της έρευνας

Μεταβλητή	Τιμή	% freq.
Φύλο	Ανδρας	31.8
	Γυναίκα	63.1
	Δεν επιθυμώ να δηλώσω	5.1
Ηλικία	έως 25 ετών	13.4
	26 ετών έως 35 ετών	43.3
	36 ετών έως 45 ετών	17.8
	46 ετών έως 55 ετών	12.7
	56 ετών και άνω	12.7
Εκπαιδευτικό επίπεδο	Πτυχίο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	33.8
	Μεταπτυχιακό	58.6
	Διδασκαλείο	1.9
	Διδακτορικό	2.5
Θέση εργασίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	Άλλο	3.2
	Αναπληρωτής/ρια εκπαιδευτικός	48.4
	Μόνιμος/η εκπαιδευτικός	34.4
	Ωρομίσθιος/ εκπαιδευτικός	9.6
	Προϊστάμενος/η	4.5
	Διευθυντής/ρια	3.2
Σχολείο απασχόλησης	Δημοτικό Σχολείο	83.4
	Νηπιαγωγείο	16.6
Φορέας απασχόλησης	Δημόσιος τομέας	87.3
	Ιδιωτικός τομέας	12.7
Έτη εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας	έως 5 έτη	47.1
	6 έτη έως 10 έτη	15.9
	11 έτη έως 15 έτη	8.9
	16 έτη έως 20 έτη	8.9
	21 έτη και άνω	19.1

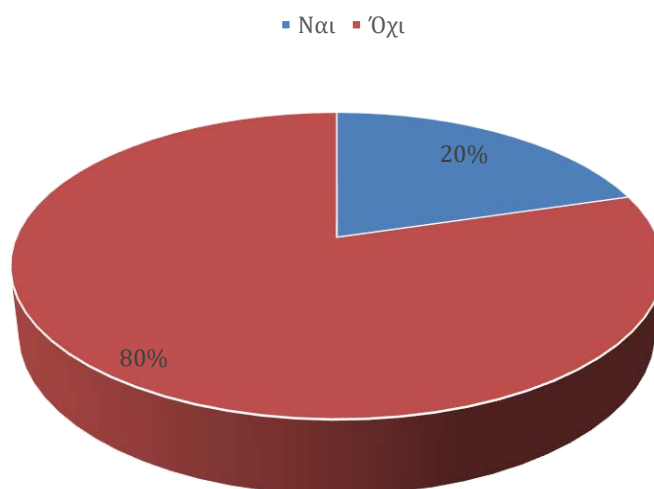
Πηγή: Ίδια επεξεργασία

5.2 Γνώση και κατάρτιση εκπαιδευτικών σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση και τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής

Η δεύτερη ενότητα του ερωτηματολογίου περιλάμβανε ερωτήσεις σχετικές με το βαθμό της γνώσης και της κατάρτισης των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την υιοθέτηση των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Ειδικότερα, οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα έπρεπε να αναφέρουν εάν είχαν λάβει κάποια κατάρτιση σχετική με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή εάν είχαν αποκτήσει κάποια κατάρτιση σχετικά με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής. Επιπλέον, οι συμμετέχοντες στην έρευνα έπρεπε να προσδιορίσουν με ποιο τρόπο λάμβανε χώρα συνήθως η κατάρτιση σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής και εάν κατά τη διάρκεια της θητείας τους ως εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης είχαν υλοποιήσει κάποιο πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής.

Ξεκινώντας την παρουσίαση των αποτελεσμάτων αυτής της ενότητας του ερωτηματολογίου, στο Γράφημα 5 το οποίο ακολουθεί παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις σχετικά με την πιθανότητα απόκτησης κατάρτισης στο πεδίο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα κατά 80% σημείωσαν ότι δεν είχαν λάβει κάποια σχετική κατάρτιση. Από την άλλη πλευρά, ένα μικρό ποσοστό του δείγματος της έρευνας και ίσο με το 20% σημείωσε ότι είχε λάβει κάποια σχετική κατάρτιση στο πλαίσιο το οποίο εξετάζεται.

Γράφημα 5: Απόκτηση κατάρτισης σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση

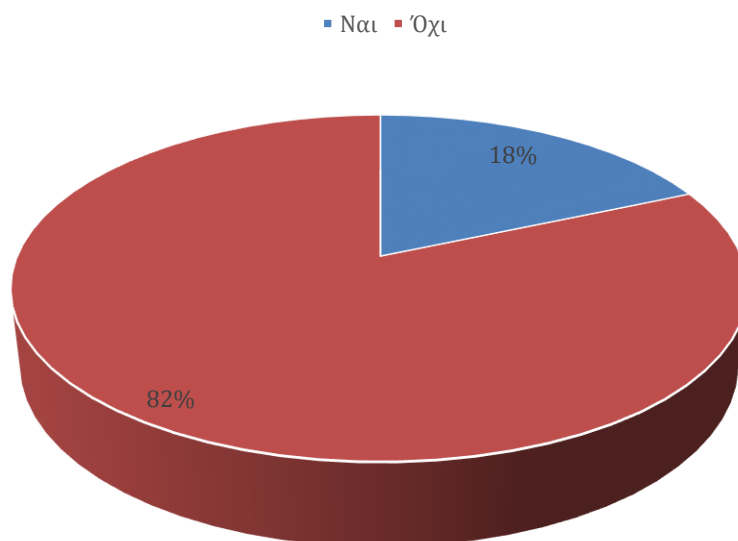

Πηγή:

Ίδια επεξεργασία

Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα έπρεπε να αναφέρουν εάν είχαν αποκτήσει κατάρτιση σχετική με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής. Από το Γράφημα 6 το οποίο ακολουθεί γίνεται αντιληπτό ότι το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος της έρευνας, το οποίο ήταν ίσο με το 82%, σημείωσε ότι δεν είχε αποκτήσει κατάρτιση σχετικά με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής. Στον αντίποδα, ένα πολύ μικρότερο ποσοστό του δείγματος και ίσο με το 18% σημείωσε ότι είχε αποκτήσει μία σχετική κατάρτιση στο πεδίο των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής.

Γράφημα 6: Απόκτηση κατάρτισης σχετικά με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα τα οποία έχουν ήδη παρουσιαστεί φαίνεται ότι οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης δεν είχαν αποκτήσει κάποια μορφή κατάρτισης σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής. Ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι συμφώνησαν ότι είχαν αποκτήσει μία από τις δύο μορφές κατάρτισης ή και τις δύο, έπρεπε να προσδιορίσουν τον τρόπο με τον οποίο είχε συμβεί αυτό. Από τον Πίνακα 2 ο οποίος ακολουθεί φαίνεται ότι οι συμμετέχοντες σε αυτήν την έρευνα είχαν μία ουδέτερη στάση σχετικά με το γεγονός ότι η μέθοδος κατάρτισής τους σχετίζονταν με επιμορφωτικά σεμινάρια ή ημερίδες, προγράμματα βασικών σπουδών ή και προγράμματα εξομοίωσης. Επίσης, ακόμη και η περίπτωση του διδασκαλείου δεν αποτέλεσε μία μέθοδο κατάρτισης των εκπαιδευτικών έναντι της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ή των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής. Αντίθετα, οι εκπαιδευτικοί συμφώνησαν ότι η ολοκλήρωση μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών ήταν η κύρια μέθοδος κατάρτισής τους σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής.

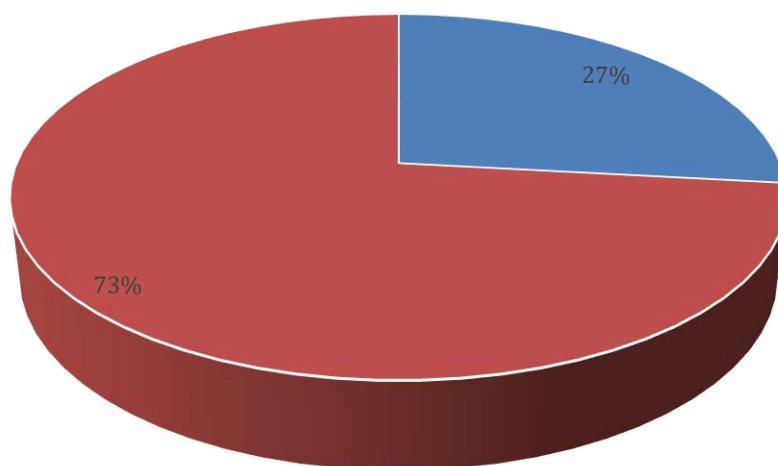
Πίνακας 2: Μέθοδος κατάρτισης σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής

	Mean	Std. Deviation
A. Μέσα από το πρόγραμμα βασικών σπουδών	3.37	1.027
B. Μέσα από επιμορφωτικά σεμινάρια ή ημερίδες	3.04	1.123
Γ. Μέσα από προγράμματα εξομίωσης	3.61	1.125
Δ. Μέσω του διδασκαλείου	3.87	1.090
E. Μέσω του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών	2.90	1.145

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Η τελευταία ερώτηση της δεύτερης ενότητας του ερωτηματολογίου αφορούσε την πιθανότητα οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα να είχαν υλοποιήσει κάποιο πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής θητείας τους. Από το Γράφημα 7 φαίνεται ότι οι συμμετέχοντες σε αυτήν την έρευνα δεν είχαν υλοποιήσει κάποιο σχετικό πρόγραμμα κατά ένα ποσοστό ίσο με το 73%. Από την άλλη πλευρά, μόνο το 27% του δείγματος της έρευνας συμφώνησε ότι είχε προχωρήσει στην υλοποίηση ενός αντίστοιχου προγράμματος κατά τη διάρκεια της θητείας του στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.

Γράφημα 7: Υλοποίηση προγράμματος κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής κατά τη διάρκειας της θητείας ως εκπαιδευτικός της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

5.3 Γνώση σχετικά με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής

Στην τρίτη ενότητα του ερωτηματολογίου υπήρχαν ερωτήσεις μέσω των οποίων οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης θα μπορούσαν να εκφράσουν τις αντιλήψεις τους σχετικά με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες στην έρευνα έπρεπε να προσδιορίσουν ποιος ήταν ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο του μαθήματος της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, εάν οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής μπορούν να καλλιεργήσουν την αξία της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης εξαιτίας της υιοθέτησής τους στο ομώνυμο μάθημα, ποια ήταν τα κύρια χαρακτηριστικά τα οποία έπρεπε να συγκεντρώνει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και τέλος ποιοι ήταν οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Στον Πίνακα 3 ο οποίος ακολουθεί παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των απαντήσεων των εκπαιδευτικών σχετικά με το στόχο των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ακόλουθου πίνακα γίνεται αντιληπτό ότι οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης συμφωνούσαν με τους στόχους των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Ειδικότερα, οι εκπαιδευτικοί συμφώνησαν ότι οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής μπορούσαν να συνδέσουν το άτομο (μαθητή) αλλά και το περιβάλλον της εκπαίδευσης με το φυσικό περιβάλλον. Επίσης, αυτή η μορφή δραστηριοτήτων μπορούσε να πετύχει τη σύνδεση της εκπαίδευσης με τις δεξιότητες της καθημερινής ζωής, να παρακινήσει το άτομο (μαθητή) προς την κατεύθυνση διερεύνησης και επίλυσης των περιβαλλοντικών ζητημάτων. Επιπλέον, οι μαθητές μπορούσαν να κατανοήσουν περισσότερο τη διδακτέα ύλη μέσω της συμμετοχής τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής.

Πίνακας 3: Στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

	Mean	Std. Deviation
A. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με το φυσικό περιβάλλον	1.62	0.525
B. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με τις δεξιότητες της καθημερινής ζωής	1.70	0.625
Γ. Η επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων	1.91	0.804
Δ. Η σύνδεση του ατόμου με το φυσικό περιβάλλον	1.54	0.549
E. Η κατανόηση της διδακτέας ύλης	2.17	0.942
ΣΤ. Η διερεύνηση των περιβαλλοντικών προβλημάτων	1.85	0.769

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Ο Πίνακας 4 ο οποίος ακολουθεί περιλαμβάνει τα αποτελέσματα της περιγραφικής στατιστικής σχετικά με τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το εάν οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μπορούσαν να καλλιεργήσουν την αξία της. Από τον ακόλουθο πίνακα γίνεται αντιληπτό ότι οι συμμετέχοντες σε αυτήν την έρευνα συμφωνούσαν με αυτήν την πρόταση. Ειδικότερα, φαίνεται ότι οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα έδειξαν την έντονη συμφωνία τους σχετικά με το ότι μέσω των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούνταν ο σεβασμός προς το φυσικό περιβάλλον και το συνάνθρωπο αλλά επίσης ενισχύονταν το πνεύμα της ομαδικής εργασίας. Επιπρόσθετα, οι εκπαιδευτικοί έδειξαν τη συμφωνία τους σχετικά με το γεγονός ότι αυτές οι δραστηριότητες καλλιεργούσαν την αλληλεγγύη, την ισότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη, ενώ μπορούσαν να οδηγήσουν στην αποδοχή της διαφορετικότητας ή στη συμμετοχή επί ίσοις όροις.

Πίνακας 4: Αξία που καλλιεργούν οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

	Mean	Std. Deviation
A. Της συμμετοχής με ίσιους όρους	2.18	0.797
B. Της ισότητας	2.18	0.789
Γ. Της αλληλεγγύης	2.08	0.792
Δ. Της κοινωνικής δικαιοσύνης	2.25	0.845
E. Της αποδοχής της διαφορετικότητας	2.13	0.845
ΣΤ. Της ενίσχυσης του πνεύματος της ομαδικής εργασίας	1.70	0.593
Z. Της καλλιέργειας του σεβασμού προς το φυσικό περιβάλλον	1.50	0.539
H. Της καλλιέργειας του σεβασμού προς το συνάνθρωπο	1.84	0.764

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα ανέφεραν τα χαρακτηριστικά τα οποία έπρεπε να συγκεντρώνει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Από τον Πίνακα 5 ο οποίος ακολουθεί φαίνεται ότι ο εκπαιδευτικός έπρεπε να διαμορφώνει ένα περιβάλλον ενεργού συμμετοχής και να εντοπίζει τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών ή να γνωρίζει το περιεχόμενο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Επιπλέον, κάποια ακόμη χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών ήταν η δυνατότητα διαφορετικών εμπειριών και γνώσεων ή συντονισμού των παιδαγωγικών δραστηριοτήτων και η κατοχή των βασικών γνώσεων σχετικά με το φυσικό περιβάλλον. Επίσης, ο εκπαιδευτικός έπρεπε να διακρίνεται από υπευθυνότητα, να αξιοποιεί διαφορετικές πηγές πληροφόρησης και να μπορεί να χρησιμοποιεί διαφορετικές διδακτικές μεθόδους. Εκτός αυτών, ο εκπαιδευτικός έπρεπε να διακρίνεται από την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και την υιοθέτηση ενός διεπιστημονικού τρόπου διδασκαλίας.

Πίνακας 5: Χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώνει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

	Mea n	Std. Deviation
A. Να κατέχει τις βασικές γνώσεις σχετικά με το φυσικό περιβάλλον	1.69	0.585
B. Να γνωρίζει το περιεχόμενο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης	1.57	0.632
Γ. Υπευθυνότητα	1.75	0.715
Δ. Διεπιστημονικός τρόπος διδασκαλίας	1.87	0.743
Ε. Χρήση διαφορετικών διδακτικών μεθόδων	1.78	0.692
ΣΤ. Εντοπισμός αναγκών και ενδιαφερόντων μαθητών	1.54	0.583
Ζ. Συντονισμός παιδαγωγικών δραστηριοτήτων	1.61	0.618
Η. Αξιοποίηση διαφορετικών πηγών πληροφόρησης	1.73	0.666
Θ. Διαμόρφωση περιβάλλοντος ενεργού συμμετοχής	1.48	0.550
Ι. Προσφορά διαφορετικών εμπειριών και γνώσεων	1.61	0.648
Κ. Ικανότητα επίλυσης προβλημάτων	1.84	0.747

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Τέλος, οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έπρεπε να προσδιορίσουν ποιοι ήταν οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. Από τον Πίνακα 6 ο οποίος ακολουθεί φαίνεται ότι οι συμμετέχοντες στην έρευνα συμφωνούσαν με το γεγονός ότι οι σκόπελοι στην υιοθέτηση των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής ήταν οι οργανωτικές δυσχέρειες όπως η απουσία χρόνου, η ελλιπής χρηματοδότηση ή η αδυναμία μετακινήσεων αλλά και η ελλιπής ενημέρωση. Εκτός αυτών, κάποια ακόμη εμπόδια για τους εκπαιδευτικούς ήταν η δυσκολία ενσωμάτωσης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο ωρολόγιο πρόγραμμα, ο χαμηλός βαθμός προετοιμασίας τους, η αρνητική στάση των γονέων αλλά και η αδυναμία κατανόησης του περιεχομένου της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και του φυσικού περιβάλλοντος.

Πίνακας 6: Κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση

	Mea n	Std. Deviation
A. Αδυναμία κατανόησης του περιεχομένου της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και του φυσικού περιβάλλοντος	2.75	1.103
B. Χαμηλός βαθμός προετοιμασίας εκπαιδευτικών	1.99	0.809
Γ. Οργανωτικές δυσχέρειες (απουσία χρόνου, ελλιπής χρηματοδότηση, αδυναμία μετακινήσεων)	1.71	0.752
Δ. Ελλιπής ενημέρωση	1.80	0.755
E. Αρνητική στάση γονέων	2.91	1.112
ΣΤ. Δυσκολία ενσωμάτωσης στο ωρολόγιο πρόγραμμα	1.97	1.080

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

5.4 Κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και ανάπτυξη περιβαλλοντικής συμπεριφοράς ή συνείδησης μαθητών

Στην τέταρτη ενότητα του ερωτηματολογίου εξετάστηκαν οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με τη συμβολή των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και στη ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης ή συμπεριφοράς υπέρ του περιβάλλοντος των μαθητών. Οι ερωτήσεις αυτής της ενότητας αφορούσαν τους στόχους εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, τους λόγους υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, το βαθμό της προστιθέμενης αξίας αυτών των δραστηριοτήτων για τους μαθητές και τέλος ποια ήταν τα επιτεύγματα των μαθητών από τη συμμετοχή τους σε αντίστοιχες δραστηριότητες στο πλαίσιο του μαθήματος της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Ο Πίνακας 7 ο οποίος ακολουθεί περιλαμβάνει τα αποτελέσματα σχετικά με τους στόχους οι οποίοι θεωρήθηκε ότι θα μπορούσαν να επιτευχθούν εξαιτίας της συμμετοχής των μαθητών στις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στην εκπαιδευτική εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την

έρευνα συμφώνησαν ότι οι μαθητές επιθυμούσαν να συμμετάσχουν σε φυσικές δραστηριότητες, ανέπτυσαν μία βαθύτερη σχέση με το φυσικό περιβάλλον και βελτίωναν την ατομική υγεία και ευεξία, ενώ ανέπτυσαν επίσης τη βιωματική μάθηση. Επιπλέον, οι μαθητές μέσω της συμμετοχής τους στις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής μπορούσαν να δημιουργήσουν ένα ήσυχο και ελεύθερο περιβάλλον, διδάσκονταν να διατηρούν το φυσικό περιβάλλον καθαρό αλλά και την ποιότητα της ατμόσφαιρας και μπορούσαν να εφαρμόσουν ένα σωστό τρόπο αερισμού.

Πίνακας 7: Στόχοι επίτευξης μαθητών μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση

	Mean	Std. Deviation
A. Τον τρόπο διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος καθαρού	1.76	0.603
B. Τον τρόπο διατήρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας	1.83	0.799
Γ. Την εφαρμογή σωστού αερισμού	1.96	0.816
Δ. Τη βιωματική μάθηση	1.57	0.633
Ε. Τη δημιουργία ενός ήσυχου και ελεύθερου περιβάλλοντος	1.67	0.674
ΣΤ. Τη βελτίωση της ατομικής ανάπτυξης	1.75	0.676
Ζ. Τη βελτίωση της κοινωνικής ανάπτυξης	1.70	0.655
Η. Την ατομική υγεία και ευεξία	1.56	0.559
Θ. Την επιθυμία προς τη συμμετοχή σε φυσικές δραστηριότητες	1.50	0.539
Ι. Την ανάπτυξη μίας περισσότερο βαθιάς σχέσης με το φυσικό περιβάλλον	1.52	0.562

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Προχωρώντας στον Πίνακα 8 ο οποίος ακολουθεί παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με το λόγο υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα σημείωσαν ότι οι κυριότεροι λόγοι υιοθέτησης αυτών των δραστηριοτήτων ήταν η ευαισθητοποίηση των μαθητών για το φυσικό περιβάλλον αλλά και η γνωριμία ή η εξοικείωσή τους με το αυτό. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί σημείωσαν ότι οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε αυτές τις δραστηριότητες μπορούσαν να συναναστραφούν ευκολότερα με άλλα άτομα, να δραπετεύσουν από την καθημερινότητά τους αλλά και να βελτιώσουν τη φυσική κατάστασή τους.

Πίνακας 8: Λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

	Mea n	Std. Deviation
A. Η βελτίωση της φυσικής κατάστασης των μαθητών	1.80	0.702
B. Η γνωριμία ή η εξοικείωση των μαθητών με το φυσικό περιβάλλον	1.37	0.484
Γ. Η δραπέτευση από την καθημερινότητα	1.62	0.711
Δ. Η συναναστροφή ή γνωριμία με άλλους ανθρώπους	1.61	0.667
E. Η ευαισθητοποίηση για το φυσικό περιβάλλον	1.35	0.505

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έννοια έπρεπε να προσδιορίσουν ποια ήταν η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του Πίνακα 9 γίνεται αντιληπτό ότι οι εκπαιδευτικοί συμφωνούσαν ότι η προστιθέμενη αξία αφορούσε τη βελτίωση της ενεργού ή βιωματικής συμμετοχής αλλά και την απόλαυση ή την ικανοποίησή τους. Επίσης, μέσω της συμμετοχής των μαθητών σε αντίστοιχες δραστηριότητες βελτιωνόταν το κίνητρο των μαθητών για μάθηση, η κοινωνική ευαισθητοποίησή τους αλλά και η ατομική ανάπτυξή τους συνδυαστικά με την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων.

Πίνακας 9: Προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές

	Mean	Std. Deviation
A. Η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων	1.61	0.552
B. Η απόλαυση και η ικανοποίηση	1.49	0.562

Γ. Η ενεργός ή βιωματική συμμετοχή	1.43	0.521
Δ. Το κίνητρο για μάθηση	1.52	0.616
Ε. Η σωματική δραστηριότητα	1.60	0.687
ΣΤ. Η ατομική ανάπτυξη	1.58	0.642
Ζ. Η κοινωνική ευαισθητοποίηση	1.57	0.612

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Ολοκληρώνοντας, οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα έπρεπε να σημειώσουν τι μπορούσαν να κατακτήσουν οι μαθητές από τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του Πίνακα 10 φαίνεται ότι οι εκπαιδευτικοί συμφωνούσαν ότι οι μαθητές μπορούσαν να έχουν ένα υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και διαμόρφωναν μία περισσότερο θετική συμπεριφορά υπέρ του φυσικού περιβάλλοντος. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί σημείωσαν ότι οι μαθητές μετά τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής είχαν υψηλότερο αίσθημα σεβασμού έναντι του φυσικού περιβάλλοντος, υψηλότερη περιβαλλοντική συνείδηση, υψηλότερο επίπεδο γνώσης για τα περιβαλλοντικά ζητήματα ή το φυσικό περιβάλλον αλλά και υψηλότερο αίσθημα περιβαλλοντικής ευθύνης. Οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα σημείωσαν ότι οι μαθητές καλλιεργούσαν την ικανότητα αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων και ανέπτυσαν υψηλότερη κριτική σκέψη.

Πίνακας 10: Εκροές μαθητών εξαιτίας της συμμετοχής τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

	Mean	Std. Deviation
Α. Υψηλότερη γνώση σχετικά με το φυσικό περιβάλλον	1.49	0.573
Β. Υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης	1.39	0.618
Γ. Υψηλότερη γνώση για τα περιβαλλοντικά ζητήματα	1.45	0.624
Δ. Υψηλότερο αίσθημα περιβαλλοντικής ευθύνης	1.46	0.615
Ε. Θετικότερη συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος	1.39	0.515
ΣΤ. Υψηλότερη περιβαλλοντική συνείδηση	1.43	0.569
Ζ. Ικανότητα αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων	1.64	0.717
Η. Υψηλότερη κριτική σκέψη	1.79	0.801
Θ. Υψηλότερο αίσθημα σεβασμού έναντι του φυσικού περιβάλλοντος	1.43	0.580

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

5.5 Διερεύνηση παραγόντων επηρεασμού αντιλήψεων εκπαιδευτικών

Στη παρούσα ενότητα διερευνήθηκαν οι παράγοντες επηρεασμού των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών σχετικά με το εάν οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής μπορούσαν να συνδεθούν με τη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και την εκδήλωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι παράγοντες οι οποίοι εξετάστηκαν αφορούσαν το φύλο, την ηλικία και το εκπαιδευτικό επίπεδο. Η μεθοδολογία η οποία υιοθετήθηκε ήταν εκείνη της εκτίμησης του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal- Wallis.

5.5.1 Φύλο

Ξεκινώντας από τον παράγοντα του φύλου των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης είναι χρήσιμο να επισημανθεί ότι δεν εκτιμήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές για το στόχο των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Αυτό το γεγονός έδειξε ότι ανεξάρτητα από το φύλο των εκπαιδευτικών οι αντιλήψεις τους ήταν οι ίδιες. Επιπλέον, στον Πίνακα 11 ο οποίος ακολουθεί παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis για το φύλο και την πιθανότητα ότι εάν κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούσαν κάποια μορφή αξία. Από τον ακόλουθο πίνακα φαίνεται ότι σύμφωνα με τα δεδομένα του δείγματος, η αξία για την οποία εκτιμήθηκε στατιστική διαφορά με γνώμονα τον παράγοντα του φύλου ήταν εκείνη της κοινωνικής δικαιοσύνης. Αυτό σημαίνει ότι οι άνδρες και γυναίκες εκπαιδευτικοί είχαν διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με την πιθανότητα καλλιέργειας της δεξιότητας της δικαιοσύνης μέσω των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Πίνακας 11: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο φύλο των εκπαιδευτικών και εάν οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία

	Chi-Square	Asymp. Sig.
Δ. Της κοινωνικής δικαιοσύνης	7.378	0.025

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Ο Πίνακας 14 ο οποίος ακολουθεί παρουσιάζει τις εκτιμήσεις του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο φύλο των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και τα χαρακτηριστικά τα οποία έπρεπε να συγκεντρώνει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Από τον ακόλουθου πίνακα φαίνεται ότι στατιστικά σημαντική διαφορά εκτιμήθηκε μόνο για τα χαρακτηριστικά της υπευθυνότητας αλλά και του συντονισμού των παιδαγωγικών δραστηριοτήτων. Ειδικότερα, οι άνδρες και γυναίκες εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης είχαν διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με τα χαρακτηριστικά της υπευθυνότητας αλλά και του συντονισμού που έπρεπε να διαθέτουν για να υλοποιήσουν αντίστοιχα προγράμματα εκπαίδευσης.

Πίνακας 12: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο φύλο των εκπαιδευτικών και τα χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών για την υλοποίηση ενός προγράμματος κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

	Chi-Square	Asymp. Sig.
Γ. Υπευθυνότητα	6.049	0.049
Ζ. Συντονισμός παιδαγωγικών δραστηριοτήτων	8.908	0.012

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι για την περίπτωση του φύλου των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και των κυριότερων παραγόντων αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση δεν εκτιμήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές. Αυτό σήμαινε ότι οι άνδρες και γυναίκες εκπαιδευτικοί είχαν κοινές αντιλήψεις για τα εμπόδια που μπορεί να ανέστειλαν την εφαρμογή αυτών των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Παρομοίως, για την περίπτωση της εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και τι θα μπορούσαν να αντλήσουν ως γνώση οι μαθητές/μαθήτριες ή για τους λόγους υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο

της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης , οι εκτιμήσεις του μη παραμετρικού ελέγχου δε οδήγησαν σε στατιστικά σημαντικές διαφορές. Έτσι, οι άνδρες και γυναίκες εκπαιδευτικοί φάνηκε να μην έχουν διαφορετικές αντιλήψεις για αυτά τα δύο στοιχεία.

Σε αυτό το σημείο είναι χρήσιμο να αναφερθεί ότι η εκτίμηση του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis για το φύλο και την προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές, δεν εκτιμήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές. Παράλληλα, η εκτίμηση του ίδιου ελέγχου για το φύλο των εκπαιδευτικών και την ωφέλεια στην οποία οδηγούνταν οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, δεν οδήγησε σε στατιστικά σημαντικές διαφορές. Αυτό σημαίνει ότι οι άνδρες και οι γυναίκες εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης είχαν κοινές αντιλήψεις σε αυτές τις περιπτώσεις.

5.5.2 Ηλικία

Ο επόμενος παράγοντας των δημογραφικών χαρακτηριστικών ο οποίος εξετάστηκε ήταν η ηλικία των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι εκτιμήσεις του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis και της ηλικίας για το στόχο των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ποιες αξίες μπορούσα να καλλιεργήσουν οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης δεν οδήγησαν σε στατιστικά σημαντικές διαφορές. Αυτό σημαίνει ότι οι εκπαιδευτικοί ανεξάρτητα από την ηλικία τους είχαν κοινές αντιλήψεις για τα στοιχεία τα οποία αναφέρθηκαν. Επίσης, οι εκτιμήσεις αυτού του ελέγχου ανάμεσα στην ηλικία και τα χαρακτηριστικά τα οποία έπρεπε να συγκεντρώνει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, τους κυριότερους παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και τι μπορούσαν να πετύχουν οι μαθητές μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση δεν οδήγησαν σε στατιστικά σημαντικές διαφορές. Αυτό σημαίνει ότι οι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας

Εκπαίδευσης ανεξάρτητα από την ηλικία τους είχαν κοινές αντιλήψεις χωρίς καμία διαφορά.

Είναι χρήσιμο να σημειωθεί ότι για την περίπτωση της ηλικίας και των λόγων υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης εκτιμήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές σύμφωνα με το μη παραμετρικό έλεγχο Kruskal Wallis. Από τον Πίνακα 13 ο οποίος ακολουθεί φαίνεται ότι οι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης είχαν διαφορετικές αντιλήψεις για τη δραπέτευση από την καθημερινότητα, ως λόγο υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Πίνακας 13: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στην ηλικία των εκπαιδευτικών και τους λόγους υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

	Chi-Square	Asymp. Sig.
Γ. Η δραπέτευση από την καθημερινότητα	11.428	0.022

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Ολοκληρώνοντας, οι εκτιμήσεις του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στην ηλικία των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και την προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές ή για την ωφέλεια των μαθητών με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, δεν εκτιμήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές. Αυτό σημαίνει ότι οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ανεξάρτητα από την ηλικία τους δεν είχαν διαφορετικές αντιλήψεις για αυτά τα στοιχεία.

5.5.3 Εκπαιδευτικό επίπεδο

Ο επόμενος παράγοντας των δημογραφικών χαρακτηριστικών ο οποίος εξετάστηκε αφορούσε το εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι εκτιμήσεις ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο και το στόχο των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για το μη παραμετρικό έλεγχο Kruskal Wallis παρουσιάζονται στον

Πίνακα 14 που ακολουθεί. Από τον ακόλουθο πίνακα φαίνεται ότι το διαφορετικό εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης οδήγησε σε διαφορετικές εκτιμήσεις για την κατανόηση της διδακτέας ύλης, ως στόχο των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Πίνακας 14: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και το στόχο των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

	Chi-Square	Asymp. Sig.
E. Η κατανόηση της διδακτέας ύλης	12.360	0.015

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Επιπλέον, οι εκτιμήσεις του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis για το εκπαιδευτικό επίπεδο και τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για το εάν καλλιεργούσαν κάποια μορφή αξίας και τα χαρακτηριστικά τα οποία έπρεπε να συγκεντρώνει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης δεν οδήγησαν σε στατιστικά σημαντικά διαφορές. Αυτό σήμαινε ότι ανεξάρτητα από το εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης δεν είχαν διαφορετικές αντιλήψεις για αυτά τα στοιχεία. Ο Πίνακας 15 ο οποίος ακολουθεί παρουσιάζει τις εκτιμήσεις του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και τους κυριότερους παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. Ειδικότερα, φαίνεται ότι ο κυριότερος παράγοντας αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση ήταν η αδυναμία κατανόησης του περιεχομένου της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και του φυσικού περιβάλλοντος. Αυτό σήμαινε ότι οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ανάλογα με το εκπαιδευτικό επίπεδό τους είχαν διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με αυτόν τον παράγοντα.

Πίνακας 15: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και τους κυριότερους παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση

	Chi-Square	Asymp. Sig.
A. Αδυναμία κατανόησης του περιεχομένου της	9.905	0.042

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Ο Πίνακας 16 ο οποίος ακολουθεί παρουσιάζει τις εκτιμήσεις του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και τι μπορούν να διδαχθούν/πετύχουν οι μαθητές μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. Σύμφωνα με ό,τι παρουσιάζεται γίνεται αντιληπτό ότι οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ανάλογα με το εκπαιδευτικό επίπεδό τους, θεωρούσαν ότι το επίτευγμα των μαθητών ήταν ο τρόπος διατήρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας εξαιτίας της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Πίνακας 16: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και τι μπορούν να διδαχθούν/πετύχουν οι μαθητές μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση

	Chi-Square	Asymp. Sig.
B. Τον τρόπο διατήρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας	10.191	0.037

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Επιπλέον, οι εκτιμήσεις του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και τους λόγους υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης παρουσιάζονται στον Πίνακα 17 ο οποίος ακολουθεί. Από τον ακόλουθο πίνακα φαίνεται ότι οι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ανάλογα με το εκπαιδευτικό τους επίπεδο είχαν διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με τον κυριότερο λόγο υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, ο οποίος ήταν η ευαισθητοποίηση προς το φυσικό περιβάλλον.

Πίνακας 17: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και τους λόγους υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

	Chi-Square	Asymp. Sig.
E. Η ευαισθητοποίηση για το φυσικό περιβάλλον	10.351	0.035

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Οι εκτιμήσεις του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και στην προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές παρουσιάζονται στον Πίνακα 18 ο οποίος ακολουθεί. Από τον ακόλουθο πίνακα φαίνεται ότι οι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ανάλογα με το εκπαιδευτικό τους επίπεδο είχαν διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με την προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές, η οποία ήταν το κίνητρο για μάθηση.

Πίνακας 18: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και στην προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές

	Chi-Square	Asymp. Sig.
Δ. Το κίνητρο για μάθηση	9.964	0.041

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Τέλος, οι εκτιμήσεις του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και στην ωφέλεια των μαθητών από τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης παρουσιάζονται στον Πίνακα 19 ο οποίος ακολουθεί. Από τον ακόλουθο πίνακα φαίνεται ότι οι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ανάλογα με το εκπαιδευτικό τους επίπεδο είχαν διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με την ωφέλεια των μαθητών από τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, η οποία ήταν η υψηλότερη γνώση σχετικά με το φυσικό περιβάλλον, ο υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και το υψηλότερο αίσθημα περιβαλλοντικής ευθύνης.

Πίνακας 19: Εκτιμήσεις μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal Wallis ανάμεσα στο εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών και στην ωφέλεια των μαθητών από τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

	Chi-Square	Asymp. Sig.
A. Υψηλότερη γνώση σχετικά με το φυσικό περιβάλλον	11.641	0.020
B. Υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης	12.758	0.013
Δ. Υψηλότερο αίσθημα περιβαλλοντικής ευθύνης	14.003	0.007

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση έχει αρχίσει να κερδίζει το αυξημένο ενδιαφέρον της ερευνητικής και της εκπαιδευτικής κοινότητας. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το φυσικό περιβάλλον αποτελεί ένα πεδίο με αρκετά στοιχεία τα οποία μπορούν να συνδράμουν τόσο όσο ως προς τη βελτίωση της γνώσης των εκπαιδευόμενων όσο και ως προς τη ευαισθητοποίησή τους έναντι σημαντικών ζητημάτων. Σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι οι Huang & Yore (2003) επεσήμαναν ότι η περιβαλλοντική εκπαίδευση θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί ως μία μετασχηματιστική μορφή εκπαίδευσης για την αλλαγή της κουλτούρας των εκπαιδευόμενων. Αντίστοιχα, η έρευνα της Δημητρίου (2005) τόνισε ότι η περιβαλλοντική εκπαίδευση στοχεύει στην επίτευξη της συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευόμενων, συντελώντας σε μία μορφή βιωματικής μάθησης. Στο πλαίσιο εκπόνησης της παρούσας διπλωματικής εργασίας επιχειρήθηκε μία σύνδεση ανάμεσα στην περιβαλλοντική εκπαίδευση μέσω της υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής με τη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και την εκδήλωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σημείωσαν ότι δεν είχαν λάβει κάποια σχετική κατάρτιση στο πεδίο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, αλλά ούτε είχαν λάβει κάποια μορφή κατάρτισης σχετική με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής. Ωστόσο, ο μικρός αριθμός εκπαιδευτικών οι οποίοι είχε λάβει κάποια μορφή κατάρτισης σε κάποιο από αυτά τα πεδία σημείωσε ότι αυτό είχε συμβεί μέσα από την ολοκλήρωση μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών. Αντίθετα, τα επιμορφωτικά σεμινάρια, οι ημερίδες, τα προγράμματα βασικών σπουδών προπτυχιακού επιπέδου, τα προγράμματα εξομοίωσης ή το διδασκαλείο δεν

αποτέλεσαν μεθόδους κατάρτισης των εκπαιδευτικών στην περιβαλλοντική εκπαίδευση ή στις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα σημείωσαν ότι δεν είχαν υλοποιήσει κάποιο πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής θητείας τους.

Επιπρόσθετα, οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα τόνισαν ότι ήταν σύμφωνοι με τους στόχους που μπορούσαν να επιτευχθούν από τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο του μαθήματος της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Ειδικότερα, αυτές οι δραστηριότητες συνέδεαν το μαθητή με το φυσικό περιβάλλον αλλά και με το περιβάλλον της εκπαίδευσης, παρακινούσαν τους μαθητές, οι μαθητές μπορούσαν να συνδέσουν την εκπαίδευση με τις δεξιότητες της καθημερινότητάς τους και έτσι να οδηγηθούν στην επίλυση των προβλημάτων της καθημερινότητάς τους. Επιπλέον, ένας ακόμη στόχος ο οποίος θα μπορούσε να επιτευχθεί ήταν η ευκολότερη κατανόηση της διδακτέας ύλης. Οι Darst & Armstrong (1980), Eigenschenk και συν. (2019) και οι (Poczta, Almeida, & Malchrowicz-Mośko(2021) μέσα από τις δικές τους έρευνες τόνισαν ότι οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής μπορούσαν να οδηγήσουν στην επίτευξη προσωπικών, κοινωνικών/ψυχολογικών και οικονομικών στόχων.

Σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης μέσω της υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής μπορούσαν να καλλιεργήσουν ορισμένες αξίες. Πιο συγκεκριμένα, σημειώθηκε ότι οι μαθητές μέσω αυτών των δραστηριοτήτων μπορούσαν να καλλιεργήσουν το σεβασμό προς το φυσικό περιβάλλον αλλά και το συνάνθρωπο και ταυτόχρονα ανέπτυσαν τη δεξιότητα της συνεργασίας. Επίσης, με αυτόν τον τρόπο μπορούσε να καλλιεργηθεί το πνεύμα της ομαδικής εργασίας, αλληλεγγύης, ισότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης και αποδοχής της διαφορετικότητας. Ο Κουθούρης (2009) σημείωσε ότι ήταν σημαντικό οι μαθητές μικρής ηλικίας να έρχονται σε επαφή με το φυσικό περιβάλλον και με αυτόν τον τρόπο μπορούσαν να οδηγηθούν στη βελτίωση του επιπέδου της γνώσης και στην αλλαγή των αξιών (Bögeholz, 2006). Παρόμοια με τα ευρήματα αυτής της έρευνας, ο Wilson (1996) ανέφερε ότι οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής μπορούσαν να καλλιεργήσουν το σεβασμό, την αγάπη και την εκτίμηση. Σε γενικές γραμμές θα

μπορούσε να αναφερθεί ότι οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής έπρεπε να αντιμετωπίζονται ως μία μορφή εμπειρίας και όχι διδασκαλίας.

Τα χαρακτηριστικά τα οποία έπρεπε να συγκεντρώσει ένας εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ήταν η δυνατότητα δημιουργίας ενός περιβάλλοντος ενεργού συμμετοχής, εντοπισμού των αναγκών των μαθητών ή καλής γνώσης του περιεχομένου της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, συντονισμού των παιδαγωγικών δραστηριοτήτων και κατοχής κύριων γνώσεων έναντι του φυσικού περιβάλλοντος. Επίσης, η υπευθυνότητα, η αξιοποίηση διαφορετικών πηγών πληροφόρησης αλλά και η αξιοποίηση διαφορετικών διδακτικών μεθόδων. Τα βασικά εμπόδια αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση ήταν οι οργανωτικές δυσχέρειες, η δυσκολία ενσωμάτωσης αυτών των δραστηριοτήτων ωρολόγιο πρόγραμμα, ο χαμηλός βαθμός προετοιμασίας τους ή η αρνητική στάση των γονέων λόγω της αδυναμίας κατανόησης του περιεχομένου της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και της υψηλής σημασίας της.

Η συμμετοχή των μαθητών σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής μπορούσε να τους οδηγήσει στην ανάπτυξη μίας περισσότερο στενής σχέσης με το φυσικό περιβάλλον αλλά και στη βελτίωση της ατομικής υγείας και της ευεξίας. Επίσης, οι μαθητές διδάσκονταν το σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και εκπαιδευόταν ώστε να διατηρούν το φυσικό περιβάλλον καθαρό. Ο Webb (1999) μέσα από την έρευνά του τόνισε ότι η περιβαλλοντική εκπαίδευση και οι δραστηριότητες στο πλαίσιο αυτής μπορούσαν να καλλιεργήσουν δραστηριότητες υπευθυνότητας, συνειδητοποίησης αλλά και ευαισθητοποίησης των μαθητών έναντι του φυσικού περιβάλλοντος. Αντίστοιχα, ο Ewert (1989) ανέφερε ότι οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής μπορούσαν να ενισχύσουν την αυτοεκτίμηση, την αυτοπεποίθηση, να καλλιεργήσουν την επικοινωνία, τη συνεργασία και να αναπτύξουν το ενδιαφέρον για το φυσικό περιβάλλον ή να αναπτύξουν την ευεξία των μαθητών. Αντίστοιχα, οι Huang & Yore (2003) σημείωσαν ότι οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής μπορούσαν να καλλιεργήσουν την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των μαθητών.

Οι συμμετέχοντες σε αυτήν την έρευνα υπογράμμισαν ότι οι κυριότεροι λόγοι υιοθέτησης αυτών των δραστηριοτήτων ήταν η ευαισθητοποίηση των μαθητών για το φυσικό περιβάλλον αλλά και η γνωριμία ή η εξοικείωσή τους με το αυτό. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί ανέφερα ότι οι μαθητές μπορούσαν να δραπετεύσουν από την καθημερινότητά τους αλλά και να βελτιώσουν τη φυσική κατάστασή τους. Η προστιθέμενη αξία από την υιοθέτηση των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής αφορούσε τη βελτίωση της ενεργού ή βιωματικής συμμετοχής αλλά και την απόλαυση ή την ικανοποίησή τους. Η κοινωνική ευαισθητοποίηση των μαθητών αλλά και η ατομική ανάπτυξή τους αποτελούσαν επίσης μορφές προστιθέμενης αξίας από την υιοθέτηση των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής, σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Τέλος, τα αποτελέσματα υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής για τους μαθητές αφορούσαν την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση όπως είχαν αναφέρει και οι Huang & Yore (2003) και Zafeiroudi & Hatzigeorgiadis (2014). Επιπρόσθετα, οι μαθητές μπορούσαν να έχουν μία περισσότερο θετική συμπεριφορά υπέρ του φυσικού περιβάλλοντος, όπως είχαν αναφέρει και οι Martin (1999) και Zafeiroudi & Hatzigeorgiadis (2014).

Εκτός όλων των παραπάνω στο πλαίσιο εκπόνησης της παρούσας έρευνας εξετάστηκε η επίδραση παραγόντων των δημογραφικών χαρακτηριστικών (φύλο, ηλικία, εκπαιδευτικό επίπεδο) μπορούσαν να επηρεάσουν τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τη συμβολή των των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής με τη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και την εκδήλωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας έδειξαν ότι το φύλο, η ηλικία αλλά και το εκπαιδευτικό επίπεδο των συμμετεχόντων στην έρευνα αποτελούσαν παράγοντες που μπορούσαν να επηρεάσουν τις αντιλήψεις τους. Ειδικότερα, αναφορικά με το φύλο των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης φάνηκε ότι οι άνδρες και οι γυναίκες, ή και όσοι δεν επιθυμούσαν να δηλώσουν το φύλο τους, είχαν διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με το εάν οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής μπορούσαν να καλλιεργήσουν την αξία της κοινωνικής δικαιοσύνης. Επίσης, διαφορετικές ήταν οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών ανάλογα με το φύλο τους έναντι των χαρακτηριστικών που έπρεπε να

είχαν για την υλοποίηση αντίστοιχων προγραμμάτων και αυτά ήταν η υπευθυνότητα αλλά και ο συντονισμός των παιδαγωγικών δραστηριοτήτων.

Η παρουσίαση η οποία πραγματοποιήθηκε έδειξε ότι οι Cottrell (2003), Zelezny & Schultz (2000) και Ζαφειρούδη & Χατζηγεωργιάδης (2012) σημείωσαν ότι το φύλο των εκπαιδευτικών οδηγούσε σε διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με τη διαμόρφωση συμπεριφοράς υπέρ τους περιβάλλοντος από τους μαθητές. Ειδικότερα, αναφέρθηκε ότι οι γυναίκες εκπαιδευτικοί ήταν περισσότερο ευαισθητοποιημένες έναντι του περιβάλλοντος και είχαν περισσότερο θετικές αντιλήψεις για τη διαμόρφωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους μαθητές τους. Έπειτα, η ηλικία των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης φάνηκε ότι μπορούσε να τους οδηγήσει σε διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με τους λόγους υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Ειδικότερα, η ηλικία των εκπαιδευτικών τους οδήγησε σε διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με τη δυνατότητα των μαθητών να δραπετεύσουν από την καθημερινότητα, εξαιτίας της υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Στη βιβλιογραφία, ο Cottrell (2003) σημείωσε ότι η ηλικία μπορούσε να επηρεάσει τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών ως ένας παράγοντας διαμόρφωσης περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς.

Το εκπαιδευτικό επίπεδο των συμμετεχόντων σε αυτήν την έρευνα επηρέαζε τις αντιλήψεις τους έναντι της συμβολής των των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής με τη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και την εκδήλωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας έδειξαν ότι το εκπαιδευτικό επίπεδο των συμμετεχόντων στην έρευνα μπορούσε να επηρεάσει τις αντιλήψεις τους σχετικά με το στόχο των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, ο οποίος ήταν η κατανόηση της διδακτέας ύλης. Επίσης, σχετικά με τους κυριότερους παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, το εκπαιδευτικό επίπεδο φάνηκε να επηρεάζει τις αντιλήψεις των συμμετεχόντων στην έρευνα. Πιο συγκεκριμένα, από τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας έγινε αντιληπτό ότι το εκπαιδευτικό επίπεδο επηρέαζε τον παράγοντα της αδυναμίας κατανόησης του περιεχομένου της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και του φυσικού περιβάλλοντος. Δεν

πρέπει να παραληφθεί η αναφορά του γεγονότος ότι το εκπαιδευτικό επίπεδο επηρέαζε τις αντιλήψεις των συμμετεχόντων στην έρευνα σχετικά με τι μπορούσαν να διδαχθούν ή να πετύχουν οι μαθητές. Από τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας φάνηκε ότι το στοιχείο διαφοροποίησης ήταν ο τρόπος διατήρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας.

Προχωρώντας, το εκπαιδευτικό επίπεδο των συμμετεχόντων σε αυτήν την έρευνα μπορούσε να τους οδηγήσει σε διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με τους λόγους υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και αυτός ήταν η ευαισθητοποίηση για το φυσικό περιβάλλον. Όσον αφορούσε την προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές, οι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με διαφορετικό εκπαιδευτικό επίπεδο είχαν διαφορετικές αντιλήψεις για το κίνητρο για μάθηση. Αναφορικά με την ωφέλεια των μαθητών από τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, το εκπαιδευτικό επίπεδο των συμμετεχόντων στην έρευνα οδηγούσε σε διαφορετικές αντιλήψεις. Πιο συγκεκριμένα, αυτό μπορούσε να συμβεί για τις περιπτώσεις της υψηλότερης γνώσης σχετικά με το φυσικό περιβάλλον, το υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης αλλά και το υψηλότερο αίσθημα περιβαλλοντικής ευθύνης. Τα ευρήματα της βιβλιογραφίας έδειξαν ότι οι Harris (2006), Mobley et al. (2010) και Scott et al. (1994) βρήκαν ότι το εκπαιδευτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών αποτελούσε ένα παράγοντα επηρεασμού έναντι της διαμόρφωσης περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς.

Ολοκληρώνοντας, είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι η παρούσα διπλωματική εργασία ασχολήθηκε με ένα ζήτημα το οποίο κερδίζει το αυξημένο ενδιαφέρον της ερευνητική και κυρίως της εκπαιδευτικής κοινότητας στην Ελλάδα. Από την ανάλυση η οποία προηγήθηκε φάνηκε ότι στην Ελλάδα δεν έχουν συμβεί ακόμη ουσιαστικές ενέργειες εισαγωγής της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στις εκπαιδευτικές βαθμίδες. Παρόλα αυτά, οι συμμετέχοντες στην έρευνα φάνηκε ότι αναγνώριζα τη σημασία τους αλλά και την ωφέλειά τους στην ανάπτυξη των μαθητών. Ως εκ τούτου προτείνεται η έρευνά αυτή να συνεχιστεί και στο μέλλον μέσω της πραγματοποίησης μίας εκπαιδευτικής παρέμβασης σε μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Με αυτόν τον τρόπο θα

καταγραφούν οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τις αντίστοιχες δραστηριότητες, την ωφέλειά τους αλλά και τις δυσκολίες τις οποίες μπορεί να αντιμετωπίσουν πρακτικά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Abraham, J., Pane, M. M., & Chairiyani, R. P. (2015). An investigation on cynicism and environmental self-efficacy as predictors of pro-environmental behavior. *Psychology*, 6(3), 234-242.
- Aretano, R., Petrosillo, I., Zaccarelli, N., Semeraro, T., & Zulini, G. (2013). People perception of landscape change effects on ecosystem services in small Mediterranean islands: A combination of subjective and objective assessments. *Landscape and Urban Planning*, 112, 63-73.
- Babalola, Y. T., Babalola, A. D., & Okhale, F. O. (2010). Awareness and accessibility of environmental information in Nigeria: Evidence from Delta State. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*, 460, 1-6.
- Babieva, N. S., Sidyacheva, N. V., Mudrak, S. A., Kalinin, I. V., Zolotkova, E. V., Buyanova, V. V., & Mikhailova, I. V. (2018). Specific features of self-perception and anxiety of a woman with pathology of pregnancy. *e-Electronic Journal of General Medicine*, 15(4), 33-46.
- Ballantyne, R., & Packer, J. (2002). Nature-based excursions: school students' perceptions of learning in natural environments. *International Research in Geographical and Environmental Education*, 11(3), 218-236.
- Bamberg, S., & Moser, G. (2007). Twenty years after Hines, Hungerford, and Tomera: a new meta-analysis of psycho-social determinants of pro-environmental behaviour. *Journal of Environmental Psychology*, 27, 14-25.

- Bernhard, M. C., Evans, M. B., Kent, S. T., Johnson, E., Threadgill, S. L., Tyson, S., & BeckerGohlke, S. M. (2013). Identifying environmental health priorities in underserved populations: A study of rural versus urban communities. *Public Health, 127*(11), 994-1004.
- Bernstein, J., & Szuster, B. (2018). Beyond Unidimensionality: Segmenting Contemporary Pro-Environmental Worldviews through Surveys and Repertory Grid Analysis. *Environmental Communication, 12*(8), 1062-1076.
- Bi, J., Zhang, Y., & Zhang, B. (2010). Public perception of environmental issues across socioeconomic characteristics: A survey study in Wujin, China. *Frontiers of Environmental Science & Engineering in China, 4*(3), 361-372.
- Bögeholz, S. (2006). Nature experience and its importance for environmental knowledge, values and action: recent German empirical contributions. *Environmental Education Research, 12*(1), 65-84.
- Bogner, F. X., & Wiseman, M. (2004). Outdoor ecology education and pupils' environmental perception in preservation and utilization. *Science Education International, 15*(1), 27-48.
- Bogner, F. X., & Wiseman, M. (2006). Adolescent's Attitudes towards Nature and Environment: Quantifying the 2- MEV Model. *The Environmentalist, 26*(4), 247-254.
- Brennan, L., Binney, W., Aleti, T., & Parker, E. L. (2014). Why Validation is Important: An Example Using the NEP Scales. *Market and Social Research, 22*, 15-31.
- Briggs, D. (2003). Environmental pollution and the global burden of disease. *British Medical Bulletin, 68*(1), 1-24.
- Buttel, F. H. (1987). New directions in environmental sociology. *Annual Review in Sociology, 13*, 465-488.
- Castera, J., Clement, P., Munoz, F., & Bogner, F. X. (2018). How Teachers' Attitudes on GMO Relate to Their Environmental Values. *Journal of Environmental Psychology, 57*, 1-9.

- Chen, M. F. (2015). An Examination of the Value-Belief-Norm Theory Model in Predicting Pro-Environmental Behaviour in Taiwan. *Asian Journal of Social Psychology*, 18(2), 145-151.
- Chen, M. F. (2015). Self-efficacy or collective efficacy within the cognitive theory of stress model: Which more effectively explains people's self-reported pro-environmental behavior? *Journal of Environmental Psychology*, 42, 66-75.
- Choudri, B. S., Baawain, M., Al-Sidairi, A., Al-Nadabi, H., & Al-Zeidi, K. (2016). Perception, knowledge and attitude towards environmental issues and management among residents of Al-Suwaiq Wilayat, Sultanate of Oman. *International Journal of Sustainable Development & World Ecology*, 23(5), 433-440.
- Clark, A., & Leung, Y.-F. (2007). Outdoor recreation is linked to pro-environmental attitudes and behaviors. *Parks and Recreation*, 27-31.
- Cooper, G. (1998). *Outdoors with young people: A leader's guide to outdoor activities, the environment and sustainability*. Lyme Regis: Russell House.
- Cordano, M., Welcomer, S., & Scherer, R. (2003). An Analysis of the Predictive Validity of the New Ecological Paradigm Scale. *The Journal of Environmental Education*, 34(3), 22-28.
- Corral-Verdugo, V., Bechtel, R. B., & Fraijo-Sing, B. (2003). Environmental beliefs and water conservation: an empirical study. *Journal of Environmental Psychology*, 23, 247-257.
- Cottrell, S. P. (2003). Influence of Socio-demographics and Environmental Attitudes on General Responsible Environmental Behavior among Recreational Boaters. *Environment and Behavior*, 35(3), 347-375.
- Creswell, J. (2016). *Η έρευνα στην εκπαίδευση. Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας*. Ίων.
- Cruz, S. M., & Manata, B. (2020). Measurement of Environmental Concern: A Review and Analysis. *Frontiers in Psychology*, 11(363).
- Culiberg, B. (2014). Towards an understanding of consumer recycling from an ethical perspective. *International Journal of Consumer Studies*, 38(1), 90-97.

- Darst, P. W., & Armstrong, G. P. (1980). *Outdoor adventure activities for school and recreation programs*. Prospect Heights, IL: Waveland.
- dasarxeio.com. (n.d.). *11 χρόνια (2013-2024)*. Ανάκτηση Δεκέμβριος 15, 2023, από dasarxeio.com: https://dasarxeio.com/periv_ekpaid_epikoin/
- Davis, A. C., Arnocky, S., & Stroinkm, M. (2019). The Problem of Overpopulation: Proenvironmental Concerns and Behavior Predict Reproductive Attitudes. *Ecopsychology*, *11*(2), 92-100.
- Davis, J. L., Green, J. D., & Reed, A. (2009). Interdependence with the Environment: Commitment, Interconnectedness, and Environmental Behavior. *Journal of Environmental Psychology*, *29*(2), 173-180.
- Davis, J. L., Le, B., & Coy, A. E. (2011). Building a Model of Commitment to the Natural Environment to Predict Ecological Behavior and Willingness to Sacrifice. *Journal of Environmental Psychology*, *31*(3), 257-265.
- De Groot, J. I., & Steg, L. (2008). Value Orientations to Explain Beliefs Related to Environmental Significant Behavior How to Measure Egoistic, Altruistic, and Biospheric Value Orientations. *Environment and Behavior*, *40*(3), 330-354.
- Deryabo, S. D. (1999). *Ecological psychology: diagnostics of ecological consciousness*. Moscow: Meaning.
- Dewan, A. M., Kabir, M. H., Nahar, K., & Rahman, M. Z. (2012). Urbanisation and environmental degradation in Dhaka Metropolitan Area of Bangladesh. *International Journal of Environment and Sustainable Development*, *11*(2), 118-147.
- Dunlap, R. E. (2008). The New Environmental Paradigm Scale: From Marginality to Worldwide Use. *The Journal of Environmental Education*, *40*(1), 3-18.
- Dunlap, R., & Heffernan, R. B. (1975). Outdoor recreation and environmental concern: An empirical examination. *Rural Sociology*, *40*, 18-30.
- Eigenschenk, B., Thomann, A., McClure, M., Davies, L., Gregory, M., Dettweiler, U., & Inglés, E. (2019). Benefits of outdoor sports for society. A systematic literature review and reflections on evidence. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *16*(6), 937.

- Ellen, P. S., Wiener, J. L., & Cobb-Walgren, C. (1991). The role of perceived consumer effectiveness in motivating environmentally conscious behaviors. *Journal of Public Policy & Marketing*, 10(2), 102-117.
- European Commission. (2014, December 11). *Special Eurobarometer 217: The attitudes of European citizens towards environment*. Ανάκτηση September 10, 2023, από European Commission: https://data.europa.eu/data/datasets/s444_62_1_ebs217?locale=en
- Ewert, A. (1989). *Outdoor Adventure Pursuits: Foundations, models, and theories*. Scottsdale, AZ: Publishing Horizons, Inc.
- Fransson, N., & Garling, T. (1999). Environmental concern: conceptual definitions, measurement methods, and research findings. *Journal of Environmental Psychology*, 19, 369-382.
- Frick, J., Kaiser, F. G., & Wilson, M. (2004). Environmental knowledge and conservation behavior: Exploring prevalence and structure in a representative sample. *Personality and Individual Differences*, 37, 1597-1613.
- Fryxell, G. E., & Lo, C. W. (2003). The influence of environmental knowledge and values on managerial behaviours on behalf of the environment: An empirical examination of managers in China. *Journal of Business Ethics*, 46, 45-69.
- Gan, D., & Gal, A. (2018). Self-efficacy for promoting EfS among pre-service teachers in Israel. *Environmental Education Research*, 24(7), 1062-1075.
- Gifford, R. (2002). *Environmental psychology: principles and practice*. Ottawa: Optimal books.
- Gilmeeva, R. K., Solovyova, P. V., Nikonova, E. I., Pak, L. G., Shulga, T. I., Perekrestov, V. N., & Makarov, A. L. (2017). Projecting and implementation of professional-personal environment for future teachers. *Eurasian Journal of Analytical Chemistry*, 12(7), 1059-1067.
- Grunova, M., Sane, M., Cincera, J., Kroufek, R., & Hejzmanova, P. (2019). Reliability of the New Environmental Paradigm for Analysing the Environmental Attitudes of Senegalese Pupils in the Context of Conservation Education Projects. *Environmental Education Research*, 25(2), 211-221.

- Hanna, G. (1995). Wilderness-Related Environmental Outcomes of Adventure and Ecology Education Programming. *The Journal of Environmental Education*, 27(1), 21-32.
- Harris, P. (2006). Environmental perspectives and behavior in China: synopsis and bibliography. *Environment and Behavior*, 38(1), 5-21.
- Hawcroft, L. J., & Milfont, T. L. (2010). Use (and Abuse) of the New Environmental Paradigm Scale over the Last 30 Years: A Meta-Analysis. *Journal of Environmental Psychology*, 30(2), 143-158.
- He, P., & Zhang, B. (2018). Environmental tax, polluting plants' strategies and effectiveness: evidence from China. *Journal of Policy Analysis and Management*, 37(3), 493-520.
- Homburg, A., & Stolberg, A. (2006). Explaining pro-environmental behavior with a cognitive theory of stress. *mental Psychology*, 26(1), 1-14.
- Huang, H. P., & Yore, L. D. (2003). A comparative study of Canadian and Taiwanese grade 5 children's environmental behaviors, attitudes, concerns, emotional dispositions, and knowledge. *International Journal of Science and Mathematics Education*, 1, 419-448.
- Islam, M. S., Rana, M. M., & Ahmed, R. (2014). Environmental perception during rapid population growth and urbanization: A case study of Dhaka city. *Environment Development and Sustainability*, 16, 443–453 .
- Johnson, B., & Manoli, C. C. (2010). The 2-MEV Scale in the United States: A Measure of Children's Environmental Attitudes Based on the Theory of Ecological Attitude. *The Journal of Environmental Education*, 42(2), 84-97.
- Joshi, Y., & Rahman, Z. (2017). Investigating the Determinants of Consumers' Sustainable Purchase Behaviour. *Sustainable Production and Consumption*, 10, 110-120.
- Kaiser, F. G., Merten, M., & Wetzel, E. (2018). How Do we Know we are Measuring Environmental Attitude? Specific Objectivity as the Formal Validation Criterion for Measures of Latent Attributes. *Journal of Environmental Psychology*, 55, 139-146.

- Kaiser, F. G., Oerke, B., & Bogner, F. X. (2007). Behavior-Based Environmental Attitude: Development of an Instrument for Adolescents. *Journal of Environmental Psychology*, 27(3), 242-251.
- Kim, N., & Lee, K. (2023). Environmental Consciousness, Purchase Intention, and Actual Purchase Behavior of Eco-Friendly Products: The Moderating Impact of Situational Context. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(5312), 1-17.
- Kollmuss, A., & Agyeman, J. (2002). Mind the gap: Why do people act environmentally and what are the barriers to pro-environmental behavior? *Environmental Education Research*, 8(3), 239-260.
- Kopnina, H. N. (2011). Qualitative Revision of the New Ecological Paradigm (NEP) Scale for Children. *International Journal of Environmental Research*, 5(10).
- Lalonde, R., & Jackson, E. L. (2002). The New Environmental Paradigm Scale: Has It Outlived Its Usefulness? *The Journal of Environmental Education*, 33(4), 28-36.
- Levin, V. A. (2000). *Formation of ecological culture as a priority of regional environmental policy. Development of regional environmental education systems*. Perm: PSPU.
- Lin, Y. C., & Chang, C. A. (2012). Double Standard : The Role of Green Product Usage. *Journal of Marketing*, 76, 125-134.
- Lugg, A., & Martin, P. (2001). The nature and scope of outdoor education in Victorian schools. *Australian Journal of Outdoor Education*, 5(2), 42-48.
- Lundmark, C. (2007). The New Ecological Paradigm Revisited: Anchoring the NEP Scale in Environmental Ethics. *Environmental Education Research*, 13(3), 329-347.
- Manoli, C. C., Johnson, B., & Dunlap, R. E. (2007). Assessing Children's Environmental Worldviews: Modifying and Validating the New Ecological Paradigm Scale for Use with Children. *The Journal of Environmental Education*, 38(4), 3-13.

- Manoli, C. C., Johnson, B., Buxner, S., & Bogner, F. (2019). Measuring Environmental Perceptions Grounded on Different Theoretical Models: The 2-Major Environmental Values (2-MEV) Model in Comparison with the New Ecological Paradigm (NEP) Scale. *Sustainability*, 11(5), 1286.
- Martin, P. (1999). Critical outdoor education and nature as a friend. Στο S. P. J. C Miles., *Adventure Programming* (σσ. 463-471). State College Pennsylvania: Venture.
- Matthews, B. E., & Riley, C. K. (1995). *Teaching and evaluating outdoor ethics education programs*. Vienna, VA: National Wildlife Federation.
- McCarty, J. A., & Shrum, L. J. (2001). The influence of individualism, collectivism, and locus of control on environmental beliefs and behavior. *Journal of Public Policy & Marketing*, 20(1), 93-104.
- Meinhold, J. L., & Malkus, A. J. (2005). Adolescent environmental behaviors: Can knowledge, attitudes, and self-efficacy make a difference? *Environment and Behavior*, 37(4), 511-532.
- Miles, J., & Priest, S. (1999). *Adventure programming*. Pennsylvania: Venture Publishing.
- Milfont, T. L., & J. Duckitt, J. (2010). The Environmental Attitudes Inventory: A Valid and Reliable Measure to Assess the Structure of Environmental Attitudes. *Journal of Environmental Psychology*, 30(1), 80-94.
- Miller, L. B., Rice, R. E., Gustafson, A., & Goldberg, M. H. (2022). Relationships Among Environmental Attitudes, Environmental Efficacy, and Pro-Environmental Behaviors Across and Within 11 Countries. *Environment and Behavior*, 54(7-8), 1063-1096.
- Miroshkin, D. V., Grinenko, A. V., Tkhuogo, M. M., Mizonova, O. V., Kochetkov, I. G., Kazakova, S. N., & Miloradova, N. G. (2018). Psychology of Ecological Consciousness. *Ekoloji*, 28(107), 593-599.
- Mishal, A., Dubey, R., Gupta, O. K., & Luo, Z. (2017). Dynamics of environmental consciousness and green purchase behavior: An empirical study. *International Journal of Climate Change Strategies and Management*, 9, 682-706.

- Mobley, C., Vagias, W., & DeWard, S. (2010). Exploring additional determinants of environmentally responsible behavior: the influence of environmental literature and environmental attitudes. *Environment and Behavior*, 42(4), 420-447.
- Monus, F. (2021). Environmental perceptions and pro-environmental behavior – comparing different measuring approaches. *Environmental Education Research*, 27(1), 132-156.
- Munoz, F., Bogner, F. X., Clement, P., & Carvalho, G. S. (2009). Teachers' Conceptions of Nature and Environment in 16 Countries. *Journal of Environmental Psychology*, 29(4), 4047-413.
- Nayak, S. D., & Narayan, K. A. (2019). Strengths and weakness of online surveys. *Journal of Humanities and Social Science*, 24(5), 31-38.
- Nicol, R. (2002). Outdoor environmental education in the United Kingdom: A conceptual framework of epistemological diversity and its educational implications. *Canadian Journal of Environmental Education*, 7(2), 207-223.
- Nisbet, E. K., Zelenski, J. M., & Murphy, S. A. (2009). The Nature Relatedness Scale: Linking Individuals' Connection with Nature to Environmental Concern and Behavior. *Environment and Behavior*, 41(5), 715-740.
- Ntanos, S., Kyriakopoulos, G., Skordoulis, M., Chalikias, M., & Arabatzis, G. (2018). An Application of the New Environmental Paradigm (NEP) Scale in a Greek Context. *Energies*, 12(2), 239.
- Oh, J., Sudarshan, S., Jin, E., Nah, S., & Yu, N. (2020). How 360-degree video influences content perceptions and environmental behavior: The moderating effect of environmental self-efficacy. *Science Communication*, 42(4), 423-453.
- Oliver, K. (2002). *Psychology in practice Environment*. Banbury: Hodder Education.
- Palmberg, I. E., & Kuru, J. (2000). Outdoor activities as a basis of environmental responsibility. *Journal of Environmental Education*, 31(4), 32-36.
- Paul, J., Modi, A., & Patel, J. (2016). Predicting green product consumption using theory of planned behavior and reasoned action. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 29, 123-134.

- Payne, P. (2002). On the construction, deconstruction and reconstruction of experience in 'critical' outdoor education. *Australian Journal of Outdoor Education*, 6(2), 4-21.
- Piyapong, J. (2020). Factors affecting environmental activism, nonactivist behaviors, and the private sphere green behaviors of Thai university students. *Education and Urban Society*, 52(4), 619-648.
- Poczta, J., Almeida, N., & Malchrowicz-Moško, E. (2021). Socio-psychological functions of men and women triathlon participation. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(22), 11766.
- Poortinga, W., Steg, L., & Vlek, C. (2004). Environmental concern and environmental behaviour: a study into household energy use. *Environment and Behavior*, 36(1), 70-93.
- Pridham, G. (2019). National Environmental Policy-making in the European Framework: Spain, Greece and Italy in Comparison. Στο P. t. Periphery, Pridham, G. (σσ. 1-22). Taylor & Francis Group.
- Rennie, L. J. (2007). Values in science in out-of-school contexts. Στο J. D. D. Corrigan, *The Re-emergence of values in science education* ((σσ. 197-212). Sense Publishers.
- Roberts, J. A. (1996). Green consumers in the 1990s: Profile and implications for advertising. *Journal of Business Research*, 36, 217-231.
- Robinson, A. C., Downey, L. A., Ford, T. C., Lomas, J. E., & Stough, C. (2019). Green Teens: Investigating the Role of Emotional Intelligence in Adolescent Environmentalism. *Personality and Individual Differences*, 138, 225-230.
- Roos, D., & Hahn, R. (2019). Understanding Collaborative Consumption: An Extension of the Theory of Planned Behavior with Value-Based Personal Norms. *Journal of Business Ethics*, 158(3), 679-697.
- Salakhova, V. B., Belinskaya, D. B., Erofeeva, M. A., Ulyanova, I. V., Zotova, L. E., Khammatova, R. S., & Mizonova, O. V. (2018). Modern methods of diagnosing addiction to psychoactive substances: neurophysiological aspects. *Electronic Journal of General Medicine*, 15(6), 94-102.

- Schlegelmilch, B. B., Bohlen, G. M., & Diamantopoulos, A. (1996). The link between green purchasing decisions and measures of environmental consciousness. *European Journal of Marketing*, 30(3), 35-55.
- Schultz, P. W. (2001). The Structure of Environmental concern: Concern for self, other people, and the biosphere. *Journal of Environmental Psychology*, 21, 327-339.
- Scott, D., & Willits, E. K. (1994). Environmental attitudes and behavior: A Pennsylvania survey. *Environment and Behavior*, 26, 239-260.
- Scott, D., & Willits, F. K. (1994). Environmental attitudes and behavior: a Pennsylvania survey. *Environment and Behavior*, 26(2), 239-260.
- Sharma, N., & Keshewani, S. (2015). Encouraging green purchasing behavior by increasing environmental consciousness. *Reinventing Marketing for Emerging Markets*, 288-301.
- Slattery, D. (2001). What can environmental history offer outdoor education practitioners? *Australian Journal of Outdoor Education*, 5(2), 28-33.
- Stern, P. C. (2000). Toward a coherent theory of environmentally significant behavior. *Journal of Social Issues*, 56(3), 407-424.
- Stiehl, J., & Parker, M. (2010). Individual outcomes of participating in adventure. Στο J. P. D. Prouty, *Adventure Education: Theory and applications* (σσ. 19-32). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Swapan, M. S., Zaman, A. U., Ahsan, T., & Ahmed, F. (2017). Transforming urban dichotomies and challenges of South Asian megacities: Rethinking sustainable growth of Dhaka. *Urban Science*, 1(4), 31.
- Tabernero, C., & Hernández, B. (2011). Self-efficacy and intrinsic motivation guiding environmental behavior. *Environment and Behavior*, 43(5), 658-675.
- Tarrant, M. A., & Cordel, H. K. (1997). The effect of respondent characteristics on general environmental attitude-behavior correspondence. *Environment and Behavior*, 29(5), 618-637.

- Tarrant, M. A., & Green, G. T. (1999). Outdoor recreation and the predictive validity of environmental attitudes. *Leisure Sciences*, 17-30.
- Teisl, M. F., & O' Brien, K. (2003). Who cares and who acts? Outdoor recreationists exhibit different levels of environmental concern and behaviour. *Environment and Behavior*, 35, 506-522.
- Thøgersen, J., & Grønhøj, A. (2010). Electricity saving in households—A social cognitive approach. *Energy Policy*, 38(18), 7732-7743.
- Tommasetti, A., Singer, P., Troisi, O., & Maione, G. (n.d.). Extended Theory of Planned Behavior (ETPB): Investigating Customers' Perception of Restaurants' Sustainability by Testing a Structural Equation Model. *Sustainability*, 10(7), 2580.
- Van Liere, K. D., & Dunlap, R. E. (1980). The social bases of environmental concern. *Public Opinion Quarterly*, 44, 181-197.
- van Liere, K. D., & Dunlap, R. E. (1981). Environmental concern: does it make a difference how it's measured? *Environment and Behavior*, 13(6), 651-676.
- Vermeir, I., & Verbeke, W. (2008). Sustainable Food Consumption among Young Adults in Belgium: Theory of Planned Behaviour and the Role of Confidence and Values. *Ecological Economics*, 64(3), 542-553.
- Walton, T., & Austin, D. M. (2011). Pro-environmental behavior in an urban social structural context. *Sociological Spectrum*, 31(3), 260-287.
- Webb, D. J. (1999). Recreational outdoor adventure programs. Στο S. P. C. R. Jensen, *Outdoor Recreation in America* (σσ. 3-58). Champaign, IL, USA: Human Kinetics.
- Whitley, C. T., Takahashi, B., Zwickle, A., Besley, J. C., & Lertpratchya, A. P. (2018). Sustainability Behaviors among College Students: An Application of the VBN Theory. *Environmental Education Research*, 24(2), 245-262.
- Whitmarsh, L., & O'Neill, S. (2010). Green Identity, Green Living? The Role of Pro-Environmental Self-Identity in Determining Consistency across Diverse Pro-Environmental Behaviours. *Journal of Environmental Psychology*, 30(3), 305-314.

- Wilson, R. (1996). Starting Early: Environmental education during the early childhood years. *ERIC Digest*, 1-6.
- Winter, P. L., Selin, S., Cervený, L., & Bricker, K. (2019). Outdoor recreation, nature-based tourism, and sustainability. *Sustainability*, 12(1), 81.
- Xiao, C., & M., M. (2007). Environmental Concern and Sociodemographic Variables: A Study of Statistical Models. *The Journal of Environmental Education*, 38(2), 3-13.
- Xiao, C., Dunlap, R. E., & Es Hong, D. (2019). Ecological Worldview as the Central Component of Environmental Concern: Clarifying the Role of the NEP. *Society & Natural Resources*, 32(1), 53-72.
- Yachina, N. P., Khuziakhmetov, A. N., & Gabdrakhmanova, R. G. (2018). Formation and Development of the Regional System of Continuous Environmental Education of a Teacher. *Ekoloji*, 106, 1315-1322.
- Zafeiroudi, A., & Hatzigeorgiadis, A. (2014). Validation of the Greek version of the responsible environmental behavior scale and relationships with participation in outdoor activities. *International Journal of Sport Management, Recreation & Tourism*, 13, 20-37.
- Zelezny, L. C., & Schultz, P. W. (2000). Psychology of promoting environmentalism: Promoting environmentalism. *Journal of Social Issues*, 56, 367.
- Zhu, X., & Lu, C. (2017). Re-Evaluation of the New Ecological Paradigm Scale Using Item Response Theory. *Journal of Environmental Psychology*, 54, 79-90.
- Γεωργόπουλος, Α., & Τσαλίκη, Ε. (1993). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Δημητρίου, Α. (2005). *Αντιλήψεις εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για περιβαλλοντικά ζητήματα*. Αθήνα: Ατραπός.
- Ζαφειρούδη, Α., & Χατζηγεωργιάδης, Α. (2012). Περιβαλλοντικά Υπεύθυνη Συμπεριφορά & Άσκηση σε Υπαίθρια Αθλητικά Κέντρα. *Ελληνικό Περιοδικό Διοίκηση Αθλητισμού & Αναψυχής*, 9(1), 1-9.

- Θωμέας, Δ. (2022). *Μέθοδοι Δειγματοληψίας*. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών.
- Καλαϊτζίδης, Δ., & Ουζούνης, Κ. (2000). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*. Ξάνθη: Σπανίδα.
- Κουθούρης, Χ. (2009). *Υπαίθριες Δραστηριότητες Αναψυχής-Ακραία Αθλήματα, Μάνατζμεντ Υπηρεσιών – Εκπαίδευση Στελεχών*. Χριστοδουλίδη: Θεσσαλονίκη.
- Κουθούρης, Χ., Ζαφειρούδη, Α., & Δεμενίδου, Π. (2015). Υπαίθριες Κινητικές Δραστηριότητες και Περιβαλλοντική Υπευθυνότητα. Η περίπτωση Μαθητών Νομού Ξάνθης. *Ελληνικό Περιοδικό Διοίκηση Αθλητισμού & Αναψυχής*, 12(1), 51-63.
- Κουκουρή, Κ. (2005). Υπαίθριες Αθλητικές Δραστηριότητες και Περιβαλλοντική Συνείδηση. *Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό*, 3(3), 264-276.
- Λιναρδής, Α., Παππαγιανόπουλος, Κ., & Καλησπεράτη, Ε. (2011). *Η διαδικτυακή έρευνα. Πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα, και εργαλεία διεξαγωγής διαδικτυακών ερευνών*. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών.
- Παπαδημητρίου, Ε. (2006). *Περιβαλλοντική Πολιτική και Οικολογική κρίση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Παπαδημητρίου, Β. (1998). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Σχολείο: Μια Διαχρονική Θεώρηση*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Τσιώνη, Ε. (2022). *Η εκπαίδευση έξω από την τάξη: Γνώσεις και απόψεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Χαλκιδικής*. Ρόδος: Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών.
- Φλογαΐτη, Ε. (1998). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Χαλεπλής, Σ. (2008). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Μια διάσταση της εκπαίδευσης που συμβάλλει στο χτίσιμο μιας νέας κοσμοαντίληψης για το περιβάλλον και τον άνθρωπο. *Επιστημονικό Βήμα*, 9, 159-174.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ

Αγαπητοί/ές συνάδελφοι/ισσες,

Στο πλαίσιο ολοκλήρωσης των σπουδών μου στο Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση για την Αειφορία και το Περιβάλλον» του Τμήματος (Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος και Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, εκπονώ τη διπλωματική εργασία μου με τίτλο *«Διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και συμπεριφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης μέσα από τη συμμετοχή σε προγράμματα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής»*

υπό την επίβλεψη της καθηγήτριας Ματσιώρη Στεριανής. Σκοπός της έρευνάς μου είναι η καταγραφή των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με τη συμβολή των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής με τη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης και την εκδήλωση περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Με αυτόν τον τρόπο θα επιτευχθεί η κατανόηση της σχέσης μεταξύ αυτών των στοιχείων και των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών 3 όλων των ερωτήσεων είναι υποχρεωτική, ενώ εάν θεωρείτε ότι σε κάποιο σημείο αισθάνεστε άβολα μπορείτε να αποχωρήσετε από τη διαδικασία συμμετοχής στην έρευνα. Η συμμετοχή σας στην έρευνα είναι

ανώνυμη, υπό την έννοια ότι οι απαντήσεις που θα συγκεντρωθούν θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τους σκοπούς που υπηρετεί αυτή και δε θα δημοσιευθούν χωρίς την έγκρισή σας. Εφόσον το επιθυμείτε, μπορείτε να λάβετε τα αποτελέσματα της έρευνας μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

Με εκτίμηση,

Άννα Αναστασίου

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ

A. Ατομικές πληροφορίες εκπαιδευτικών

1. Φύλο: ☐ Άνδρας ☐ Γυναίκα ☐ Δεν επιθυμώ να δηλώσω

2. Ηλικία: ☐ έως 25 ετών ☐ 26 ετών έως 35 ετών

☐ 36 ετών έως 45 ετών ☐ 46 ετών έως 55 ετών

☐ 56 ετών και άνω

3. Εκπαιδευτικό επίπεδο:

☐ Πτυχίο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ☐ Διδασκαλείο

☐ Μεταπτυχιακό ☐ Διδακτορικό

☐ Άλλο

4. Θέση εργασίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση:

☐ Μόνιμος/η Εκπαιδευτικός ☐ Αναπληρωτής/ρια Εκπαιδευτικός ☐
Ωρομίσθιος/α Εκπαιδευτικός ☐ Διευθυντής/ρια

☐ Προϊστάμενος/η

5. Είστε εκπαιδευτικός σε: ☐ Νηπιαγωγείο ☐ Δημοτικό Σχολείο

6. Φορέας απασχόλησης: ☐ Δημόσιος Τομέας ☐ Ιδιωτικός Τομέας

7. Έτη εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας:

- ☐ έως και 5 έτη ☐ 6 έτη έως 10 έτη
- ☐ 11 έτη έως 15 έτη ☐ 16 έτη έως 20 έτη
- ☐ 21 έτη και άνω

B. Γνώση και κατάρτιση σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση και τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής

8. Έχετε αποκτήσει κάποια κατάρτιση σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση;

☐ Ναι

☐ Όχι

9. Έχετε αποκτήσει κάποια κατάρτιση σχετικά με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής;

☐ Ναι

☐ Όχι

10. Με ποιο τρόπο λαμβάνει χώρα συνήθως η κατάρτιση σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής;

	Πάντα	Συχνά	Μερικές Φορές	Σπάνια	Καθόλου
A. Μέσα από το πρόγραμμα βασικών σπουδών					
B. Μέσα από επιμορφωτικά σεμινάρια ή ημερίδες					
Γ. Μέσα από προγράμματα εξομοίωσης					
Δ. Μέσω του διδασκαλείου					
Ε. Μέσω του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών					

11. Κατά τη διάρκεια της θητείας σας ως εκπαιδευτικός της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, έχετε υλοποιήσει κάποιο πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής;

☐ Ναι

☐ Όχι

Γ. Γνώση σχετικά με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής

12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;

	Σ υ μ φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α	Σ υ μ φ ω ν ώ	Ο υ δ έ τ ε ρ ο ς/ η	Δι α φ ω ν ώ	Δι α φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α
A. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με το φυσικό περιβάλλον					
B. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με τις δεξιότητες της καθημερινής ζωής					
Γ. Η επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων					
Δ. Η σύνδεση του ατόμου με το φυσικό περιβάλλον					
E. Η κατανόηση της διδακτέας ύλης					
ΣΤ. Η διερεύνηση των περιβαλλοντικών προβλημάτων					

13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία

	Σ υ μ φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α	Σ υ μ φ ω ν ώ	Ο υ δ έ τ ε ρ ο ς/ η	Δι α φ ω ν ώ	Δι α φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α
A. Της συμμετοχής με ίσιους όρους					

Β. Της ισότητας					
Γ. Της αλληλεγγύης					
Δ. Της κοινωνικής δικαιοσύνης					
Ε. Της αποδοχής της διαφορετικότητας					
ΣΤ. Της ενίσχυσης του πνεύματος της ομαδικής εργασίας					
Ζ. Της καλλιέργειας του σεβασμού προς το φυσικό περιβάλλον					
Η. Της καλλιέργειας του σεβασμού προς το συνάνθρωπο					

14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώνει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;

	Σ υ μ φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α	Σ υ μ φ ω ν ώ	Ο υ δ έ τ ε ρ ο ς/ η	Δι α φ ω ν ώ	Δ ι α φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α
Α. Να κατέχει τις βασικές γνώσεις σχετικά με το φυσικό περιβάλλον					
Β. Να γνωρίζει το περιεχόμενο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης					
Γ. Υπευθυνότητα					
Δ. Διεπιστημονικός τρόπος διδασκαλίας					
Ε. Χρήση διαφορετικών διδακτικών μεθόδων					
ΣΤ. Εντοπισμός αναγκών και ενδιαφερόντων μαθητών					
Ζ. Συντονισμός παιδαγωγικών δραστηριοτήτων					
Η. Αξιοποίηση διαφορετικών πηγών πληροφόρησης					
Θ. Διαμόρφωση περιβάλλοντος ενεργού συμμετοχής					
Ι. Προσφορά διαφορετικών εμπειριών και γνώσεων					
Κ. Ικανότητα επίλυσης προβλημάτων					

15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση;

	Σ υ μ φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α	Σ υ μ φ ω ν ώ	Ο υ δ έ τ ε ρ ο ς/ η	Δι α φ ω ν ώ	Δ ι α φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α
A. Αδυναμία κατανόησης του περιεχομένου της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και του φυσικού περιβάλλοντος					
B. Χαμηλός βαθμός προετοιμασίας εκπαιδευτικών					
Γ. Οργανωτικές δυσχέρειες (απουσία χρόνου, ελλιπής χρηματοδότηση, αδυναμία μετακινήσεων)					
Δ. Ελλιπής ενημέρωση					
Ε. Αρνητική στάση γονέων					
ΣΤ. Δυσκολία ενσωμάτωσης στο ωρολόγιο πρόγραμμα					

Δ. Κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και ανάπτυξη περιβαλλοντικής συμπεριφοράς ή συνείδησης μαθητών

16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν:

	Σ υ μ φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α	Σ υ μ φ ω ν ώ	Ο υ δ έ τ ε ρ ο ς/ η	Δι α φ ω ν ώ	Δι α φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α
A. Τον τρόπο διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος καθαρού					
B. Τον τρόπο διατήρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας					
Γ. Την εφαρμογή σωστού αερισμού					
Δ. Τη βιωματική μάθηση					
E. Τη δημιουργία ενός ήσυχου και ελεύθερου περιβάλλοντος					
ΣΤ. Τη βελτίωση της ατομικής ανάπτυξης					
Z. Τη βελτίωση της κοινωνικής ανάπτυξης					
H. Την ατομική υγεία και ευεξία					
Θ. Την επιθυμία προς τη συμμετοχή σε φυσικές δραστηριότητες					
I. Την ανάπτυξη μίας περισσότερο βαθιάς σχέσης με το φυσικό περιβάλλον					

17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι:

	Σ υ μ φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α	Σ υ μ φ ω ν ώ	Ο υ δ έ τ ε ρ ο ς/ η	Δι α φ ω ν ώ	Δ ι α φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α
A. Η βελτίωση της φυσικής κατάστασης των μαθητών					
B. Η γνωριμία ή η εξοικείωση των μαθητών με το φυσικό περιβάλλον					
Γ. Η δραπέτευση από την καθημερινότητα					
Δ. Η συναναστροφή ή γνωριμία με άλλους ανθρώπους					
E. Η ευαισθητοποίηση για το φυσικό περιβάλλον					

18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι:

	Σ υ μ φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α	Σ υ μ φ ω ν ώ	Ο υ δ έ τ ε ρ ο ς/ η	Δι α φ ω ν ώ	Δ ι α φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α
A. Η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων					
B. Η απόλαυση και η ικανοποίηση					
Γ. Η ενεργός ή βιωματική συμμετοχή					
Δ. Το κίνητρο για μάθηση					
E. Η σωματική δραστηριότητα					
ΣΤ. Η ατομική ανάπτυξη					
Ζ. Η κοινωνική ευαισθητοποίηση					

19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν:

	Σ υ μ φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α	Σ υ μ φ ω ν ώ	Ο υ δ έ τ ε ρ ο ς/ η	Δι α φ ω ν ώ	Δι α φ ω ν ώ Α π ό λ υ τ α
A. Υψηλότερη γνώση σχετικά με το φυσικό περιβάλλον					
B. Υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης					
Γ. Υψηλότερη γνώση για τα περιβαλλοντικά ζητήματα					
Δ. Υψηλότερο αίσθημα περιβαλλοντικής ευθύνης					
Ε. Θετικότερη συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος					
ΣΤ. Υψηλότερη περιβαλλοντική συνείδηση					
Ζ. Ικανότητα αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων					
Η. Υψηλότερη κριτική σκέψη					
Θ. Υψηλότερο αίσθημα σεβασμού έναντι του φυσικού περιβάλλοντος					

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

1. Φύλο:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ανδρας	50	31,8	31,8	31,8
Γυναίκα	99	63,1	63,1	94,9
Δεν επιθυμώ να δηλώσω	8	5,1	5,1	100,0
Total	157	100,0	100,0	

2. Ηλικία:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 26 ετών έως 35 ετών	68	43,3	43,3	43,3

36 ετών έως 45 ετών	28	17,8	17,8	61,1
46 ετών έως 55 ετών	20	12,7	12,7	73,9
56 ετών και άνω	20	12,7	12,7	86,6
έως 25 ετών	21	13,4	13,4	100,0
Total	157	100,0	100,0	

3. Εκπαιδευτικό επίπεδο

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Άλλο	5	3,2	3,2	3,2
Διδακτορικό	4	2,5	2,5	5,7
Διδασκαλείο	3	1,9	1,9	7,6
Valid Μεταπτυχιακό	92	58,6	58,6	66,2
Πτυχίο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	53	33,8	33,8	100,0
Total	157	100,0	100,0	

4. Θέση εργασίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Αναπληρωτής/ρια Εκπαιδευτικός	76	48,4	48,4	48,4
Διευθυντής/ρια	5	3,2	3,2	51,6
Μόνιμος/η Εκπαιδευτικός	54	34,4	34,4	86,0
Προϊστάμενος/η	7	4,5	4,5	90,4
Ωρομίσθιος/α Εκπαιδευτικός	15	9,6	9,6	100,0
Total	157	100,0	100,0	

5. Είστε εκπαιδευτικός σε:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Δημοτικό Σχολείο	131	83,4	83,4	83,4
Νηπιαγωγείο	26	16,6	16,6	100,0

Total	157	100,0	100,0
-------	-----	-------	-------

6. Φορέας απασχόλησης:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Δημόσιος Τομέας	137	87,3	87,3	87,3
Valid Ιδιωτικός Τομέας	20	12,7	12,7	100,0
Total	157	100,0	100,0	

7. Έτη εκπαίδευσης προϋπηρεσίας:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
11 έτη έως 15 έτη	14	8,9	8,9	8,9
16 έτη έως 20 έτη	14	8,9	8,9	17,8
Valid 21 έτη και άνω	30	19,1	19,1	36,9
6 έτη έως 10 έτη	25	15,9	15,9	52,9
έως και 5 έτη	74	47,1	47,1	100,0
Total	157	100,0	100,0	

8. Έχετε αποκτήσει κάποια κατάρτιση σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ναι	32	20,4	20,4	20,4
Valid Όχι	125	79,6	79,6	100,0
Total	157	100,0	100,0	

9. Έχετε αποκτήσει κάποια κατάρτιση σχετικά με τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Nαι	29	18,5	18,5	18,5
Valid Όχι	128	81,5	81,5	100,0
Total	157	100,0	100,0	

11. Κατά τη διάρκεια της θητείας σας ως εκπαιδευτικός της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, έχετε υλοποιήσει κάποιο πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Nαι	42	26,8	26,8	26,8
Valid Όχι	115	73,2	73,2	100,0
Total	157	100,0	100,0	

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
10. Με ποιον τρόπο λαμβάνει χώρα συνήθως η κατάρτιση σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής; [Α. Μέσα από το πρόγραμμα βασικών σπουδών]	157	1	5	3,37	1,027
10. Με ποιον τρόπο λαμβάνει χώρα συνήθως η κατάρτιση σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής; [Β. Μέσα από επιμορφωτικά σεμινάρια ή ημερίδες]	157	1	5	3,04	1,123
10. Με ποιον τρόπο λαμβάνει χώρα συνήθως η κατάρτιση σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής; [Γ. Μέσα από πρόγραμμα εξομοίωσης]	157	1	5	3,61	1,125

10. Με ποιον τρόπο λαμβάνει χώρα συνήθως η κατάρτιση σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής; [Δ. Μέσω του διδασκαλείου]	157	1	5	3,87	1,090
10. Με ποιον τρόπο λαμβάνει χώρα συνήθως η κατάρτιση σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση ή τις κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής; [Ε. Μέσω του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών]	157	1	5	2,90	1,145
Valid N (listwise)	157				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Α. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με το φυσικό περιβάλλον]	157	1	3	1,62	,525
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Β. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με τις δεξιότητες της καθημερινής ζωής]	157	1	3	1,70	,625

12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Γ. Η επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων]	157	1	5	1,91	,804
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Δ. Η σύνδεση του ατόμου με το φυσικό περιβάλλον]	157	1	3	1,54	,549
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ε. Η κατανόηση της διδακτέας ύλης]	157	1	5	2,17	,942
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [ΣΤ. Η διερεύνηση των περιβαλλοντικών προβλημάτων]	157	1	5	1,85	,769
Valid N (listwise)	157				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Α. Της συμμετοχής με ίσους όρους]	157	1	4	2,18	,797
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Β. Της ισότητας]	157	1	4	2,18	,789

13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Γ. Της αλληλεγγύης]	157	1	4	2,08	,792
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Δ. Της κοινωνικής δικαιοσύνης]	157	1	5	2,25	,845
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Ε. Της αποδοχής της διαφορετικότητας]	157	1	5	2,13	,845
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [ΣΤ. Της ενίσχυσης του πνεύματος της ομαδικής εργασίας]	157	1	4	1,70	,593
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Ζ. Της καλλιέργειας του σεβασμού προς το φυσικό περιβάλλον]	157	1	3	1,50	,539
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Η. Της καλλιέργειας του σεβασμού προς τον συνάνθρωπο]	157	1	4	1,84	,764
Valid N (listwise)	157				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
--	---	---------	---------	------	----------------

14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Α. Να κατέχει τις βασικές γνώσεις σχετικά με το φυσικό περιβάλλον]	157	1	4	1,69	,585
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Β. Να γνωρίζει το περιεχόμενο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης]	157	1	4	1,57	,632
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Γ. Υπευθυνότητα]	157	1	4	1,75	,715
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Δ. Διεπιστημονικός τρόπος διδασκαλίας]	157	1	4	1,87	,743
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ε. Χρήση διαφορετικών διδακτικών μεθόδων]	157	1	4	1,78	,692

14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [ΣΤ. Εντοπισμός αναγκών και ενδιαφερόντων μαθητών]	157	1	3	1,54	,583
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ζ. Συντονισμός παιδαγωγικών δραστηριοτήτων]	157	1	4	1,61	,618
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Η. Αξιοποίηση διαφορετικών πηγών πληροφόρησης]	157	1	3	1,73	,666
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Θ. Διαμόρφωση περιβάλλοντος ενεργού συμμετοχής]	157	1	3	1,48	,550
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ι. Προσφορά διαφορετικών εμπειριών και γνώσεων]	157	1	4	1,61	,648

14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Κ. Ικανότητα επίλυσης προβλημάτων]	157	1	4	1,84	,747
Valid N (listwise)	157				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
--	---	---------	---------	------	----------------

15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Α. Αδυναμία κατανόησης του περιεχομένου της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και του φυσικού περιβάλλοντος]	157	1	5	2,75	1,103
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Β. Χαμηλός βαθμός προετοιμασίας εκπαιδευτικών]	157	1	4	1,99	,809
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Γ. Οργανωτικές δυσχέρειες (απουσία χρόνου, ελλιπής χρηματοδότηση, αδυναμία μετακινήσεων)]	157	1	5	1,71	,752
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Δ. Ελλιπής ενημέρωση]	157	1	4	1,80	,755
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Ε. Αρνητική στάση γονέων]	157	1	5	2,91	1,112

15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [ΣΤ. Δυσκολία ενσωμάτωσης στο ωρολόγιο πρόγραμμα]	157	1	5	1,97	1,080
Valid N (listwise)	157				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Α. Τον τρόπο διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος καθαρού]	157	1	4	1,76	,603
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Β. Τον τρόπο διατήρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας]	157	1	4	1,83	,799
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Γ. Την εφαρμογή σωστού αερισμού]	157	1	4	1,96	,816
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Δ. Τη βιωματική μάθηση]	157	1	4	1,57	,633

16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Ε. Τη δημιουργία ενός ήσυχου και ελεύθερου περιβάλλοντος]	157	1	3	1,67	,674
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [ΣΤ. Τη βελτίωση της ατομικής ανάπτυξης]	157	1	4	1,75	,676
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Ζ. Τη βελτίωση της κοινωνικής ανάπτυξης]	157	1	3	1,70	,655
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Η. Την ατομική υγεία και ευεξία]	157	1	3	1,56	,559
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Θ. Την επιθυμία προς τη συμμετοχή σε φυσικές δραστηριότητες]	157	1	3	1,50	,539
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Ι. Την ανάπτυξη μίας περισσότερο βαθιάς σχέσης με το φυσικό περιβάλλον]	157	1	3	1,52	,562
Valid N (listwise)	157				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Α. Η βελτίωση της φυσικής κατάστασης των μαθητών]	157	1	4	1,80	,702
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Β. Η γνωριμία ή η εξοικείωση των μαθητών με το φυσικό περιβάλλον]	157	1	2	1,37	,484
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Γ. Η δραπέτευση από την καθημερινότητα]	157	1	4	1,62	,711
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Δ. Η συναναστροφή ή γνωριμία με άλλους ανθρώπους]	157	1	3	1,61	,667
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Ε. Η ευαισθητοποίηση για το φυσικό περιβάλλον]	157	1	3	1,35	,505
Valid N (listwise)	157				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Α. Η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων]	157	1	3	1,61	,552
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Β. Η απόλαυση και η ικανοποίηση]	157	1	3	1,49	,562
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Γ. Η ενεργός ή βιωματική συμμετοχή]	157	1	3	1,43	,521
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Δ. Το κίνητρο για μάθηση]	157	1	3	1,52	,616
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Ε. Η σωματική δραστηριότητα]	157	1	4	1,60	,687

18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [ΣΤ. Η ατομική ανάπτυξη]	157	1	3	1,58	,642
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Ζ. Η κοινωνική ευαισθητοποίηση]	157	1	3	1,57	,612
Valid N (listwise)	157				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Α. Υψηλότερη γνώση σχετικά με το φυσικό περιβάλλον]	157	1	3	1,49	,573
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Β. Υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης]	157	1	4	1,39	,618
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Γ. Υψηλότερη γνώση για τα περιβαλλοντικά ζητήματα]	157	1	4	1,45	,624

19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Δ. Υψηλότερο αίσθημα περιβαλλοντικής ευθύνης]	157	1	4	1,46	,615
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ε. Θετικότερη συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος]	157	1	3	1,39	,515
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [ΣΤ. Υψηλότερη περιβαλλοντική συνείδηση]	157	1	3	1,43	,569
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ζ. Ικανότητα αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων]	157	1	3	1,64	,717
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Η. Υψηλότερη κριτική σκέψη]	157	1	4	1,79	,801
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Θ. Υψηλότερο αίσθημα σεβασμού έναντι του φυσικού περιβάλλοντος]	157	1	4	1,43	,580
Valid N (listwise)	157				

Ranks

	1. Φύλο:	N	Mean Rank
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Α. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με το φυσικό περιβ5ν]	1	50	79,74
	2	99	77,76
	3	8	89,75
	Total	157	
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Β. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με τις δεξιότητες της καθημερινής ζωής]	1	50	82,52
	2	99	77,24
	3	8	78,75
	Total	157	
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Γ. Η επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων]	1	50	81,33
	2	99	77,40
	3	8	84,19
	Total	157	
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Δ. Η σύνδεση του ατόμου με το φυσικό περιβ5ν]	1	50	82,64
	2	99	75,76
	3	8	96,38
	Total	157	
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής	1	50	80,12
	2	99	78,63

στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	8	76,56
εκπαίδευσης; [Ε. Η κατανόηση της	Total	157	
διδασκτέας ύλης]			
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών	1	50	81,00
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής	2	99	77,17
στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	8	89,13
εκπαίδευσης; [ΣΤ. Η διερεύνηση των	Total	157	
περιβαλλοντικών προβλημάτων]			

Test Statistics^{a,b}

	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτή των υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντι κής εκπαίδευσης; [Α. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με το φυσικό περιβ5ν]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτή των υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντι κής εκπαίδευσης; [Β. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με τις δεξιότητες της καθημερινής ζωής]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτή των υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντι κής εκπαίδευσης; [Γ. Η επίλυση των περιβαλλοντι κών προβλημάτων]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτή των υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντι κής εκπαίδευσης; [Δ. Η σύνδεση του ατόμου με το φυσικό περιβ5ν]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτή των υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντι κής εκπαίδευσης; [Ε. Η κατανόηση της διδασκτέας ύλης]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτή των υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντι κής εκπαίδευσης; [ΣΤ. Η διερεύνηση των περιβαλλοντι κών προβλημάτων]
Chi-Square	,721	,561	,415	2,592	,069	,774
df	2	2	2	2	2	2

Asymp. Sig.	,697	,755	,813	,274	,966	,679
----------------	------	------	------	------	------	------

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 1. Φύλο:

Ranks			
	1. Φύλο:	N	Mean Rank
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Α. Της συμμετοχής με ίσους όρους]	1	50	89,88
	2	99	74,19
	3	8	70,50
	Total	157	
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Β. Της ισότητας]	1	50	89,42
	2	99	74,37
	3	8	71,13
	Total	157	
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Γ. Της αλληλεγγύης]	1	50	89,00
	2	99	74,22
	3	8	75,69
	Total	157	
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Δ. Της κοινωνικής δικαιοσύνης]	1	50	92,40
	2	99	72,31
	3	8	78,00
	Total	157	
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	1	50	88,36

αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	99	74,41
εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Ε. Της	3	8	77,31
αποδοχής της διαφορετικότητας]	Total	157	
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	1	50	87,55
αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	99	75,23
εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [ΣΤ. Της	3	8	72,19
ενίσχυσης του πνεύματος της ομαδικής	Total	157	
εργασίας]			
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	1	50	89,95
αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	99	74,17
εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Ζ. Της	3	8	70,38
καλλιέργειας του σεβασμού προς το φυσικό	Total	157	
περιβ5ν]			
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	1	50	84,95
αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	99	77,11
εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Η. Της	3	8	65,25
καλλιέργειας του σεβασμού προς τον	Total	157	
συνάνθρωπο]			

Test Statistics^{a,b}

	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Α. Της συμμετοχ ής με ίςους όρους]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Β. Της ισότητας]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Γ. Της αλληλεγγύ ης]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Δ. Της κοινωνική ς δικαιουσύν ης]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Ε. Της αποδοχής της διαφορετι κότητας]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [ΣΤ. Της ενίσχυσης του πνεύματος της ομαδικής εργασίας]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Ζ. Της καλλιέργει ας του σεβασμού προς το φυσικό περιβ5ν]	13. Οι κινητικ ές δραστη ριότητες ς υπαίθρι ας αναψυχ ής στο πλαίσιο της περιβα λλοντικ ής εκπαίδ ευσης καλλιε ργούν την αξία [Η. Της καλλιέ ργειας του σεβασμ ού προς τον συνάνθ ρωπο]
Chi-Square	4,966	4,538	4,139	7,378	3,566	3,551	5,659	2,041
df	2	2	2	2	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,083	,103	,126	,025	,168	,169	,059	,360

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 1. Φύλο:

Ranks

	1. Φύλο:	N	Mean Rank
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;	1	50	76,82
[Α. Να κατέχει τις βασικές γνώσεις σχετικά με το φυσικό περιβ5ν]	2	99	79,84
	3	8	82,25
Total		157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;	1	50	79,28
[Β. Να γνωρίζει το περιεχόμενο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης]	2	99	78,29
	3	8	86,00
Total		157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;	1	50	90,44
[Γ. Υπευθυνότητα]	2	99	74,48
	3	8	63,38
Total		157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;	1	50	79,83
[Δ. Διεπιστημονικός τρόπος διδασκαλίας]	2	99	78,39
	3	8	81,31
Total		157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;	1	50	80,41
[Ε. Χρήση διαφορετικών διδακτικών μεθόδων]	2	99	79,10
	3	8	68,94
Total		157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	1	50	80,31
	2	99	78,42
	3	8	78,00

δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;			
[ΣΤ. Εντοπισμός αναγκών και ενδιαφερόντων μαθητών]	Total	157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	50	92,79
συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	99	73,23
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	8	64,25
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;			
[Ζ. Συντονισμός παιδαγωγικών δραστηριοτήτων]	Total	157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	50	82,31
συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	99	77,90
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	8	71,94
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;			
[Η. Αξιοποίηση διαφορετικών πηγών πληροφόρησης]	Total	157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	50	77,38
συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	99	80,41
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	8	71,69
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;			
[Θ. Διαμόρφωση περιβδντος ενεργού συμμετοχής]	Total	157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	50	81,29
συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	99	78,97
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	8	65,06
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;			
[Ι. Προσφορά διαφορετικών εμπειριών και γνώσεων]	Total	157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	50	85,28
συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	99	76,32
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	8	72,88
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης;			
[Κ. Ικανότητα επίλυσης προβλημάτων]	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	14. Ποια χαρακτηριστική πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Α. Να κατέχει τις βασικές γνώσεις σχετικά με το φυσικό περιβάλλον]	14. Ποια χαρακτηριστική πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Β. Να γνωρίζει το περιεχόμενο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης]	14. Ποια χαρακτηριστική πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Γ. Υπευθυνότητα]	14. Ποια χαρακτηριστική πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Δ. Διεπιστημονικός τρόπος διδασκαλίας]	14. Ποια χαρακτηριστική πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ε. Χρήση διαφορετικών διδακτικών μεθόδων]	14. Ποια χαρακτηριστική πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [ΣΤ. Εντοπισμός αναγκών και ενδιαφερόντων μαθητών]	14. Ποια χαρακτηριστική πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ζ. Συντονισμός παιδαγωγικών δραστηριοτήτων]	14. Ποια χαρακτηριστική πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Η. Αξιοποίηση διαφορετικών πηγών πληροφόρησης]	14. Ποια χαρακτηριστική πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Θ. Διαμόρφωση περιβάλλοντος ερευνάς και γνώσεων]	14. Ποια χαρακτηριστική πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ι. Προσφορά διαφορετικών εμπειριών και γνώσεων]	14. Ποια χαρακτηριστική πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Κ. Ικανότητα επίλυσης προβλημάτων]
Chi-Square	,258	,272	6,049	,065	,540	,079	8,908	,627	,481	1,106	1,708
df	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,879	,873	,049	,968	,763	,961	,012	,731	,786	,575	,426

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 1. Φύλο:

Ranks

	1. Φύλο:	N	Mean Rank
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες	1	50	73,79
αναστολής εφαρμογής των κινητικών	2	99	80,33
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην	3	8	95,06
περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Α. Αδυναμία			
κατανόησης του περιεχομένου της			
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και του φυσικού	Total	157	
περιβάντος]			
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες	1	50	80,63
αναστολής εφαρμογής των κινητικών	2	99	78,42
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην	3	8	75,94
περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Β. Χαμηλός			
βαθμός προετοιμασίας εκπαιδευτικών]	Total	157	
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες	1	50	80,93
αναστολής εφαρμογής των κινητικών	2	99	77,53
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην	3	8	85,13
περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Γ. Οργανωτικές			
δυσχέρειες (απουσία χρόνου, ελλιπής	Total	157	
χρηματοδότηση, αδυναμία μετακινήσεων)]			
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες	1	50	80,13
αναστολής εφαρμογής των κινητικών	2	99	78,55
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην	3	8	77,56
περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Δ. Ελλιπής			
ενημέρωση]	Total	157	
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες	1	50	76,04
αναστολής εφαρμογής των κινητικών	2	99	80,68
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην	3	8	76,69
περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Ε. Αρνητική			
στάση γονέων]	Total	157	
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες	1	50	73,70
αναστολής εφαρμογής των κινητικών	2	99	82,24
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην	3	8	72,06

περιβαλλοντική εκπαίδευση; [ΣΤ. Δυσκολία ενσωμάτωσης στο ωρολόγιο πρόγραμμα]	Total	157	
--	-------	-----	--

Test Statistics^{a,b}

	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική ή εκπαίδευση; [Α. Αδυναμία κατανόησης του περιεχομένου της περιβαλλοντικής ής εκπαίδευσης και του φυσικού περιβάλλοντος]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική ή εκπαίδευση; [Β. Χαμηλός βαθμός προετοιμασίας εκπαιδευτικών]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική ή εκπαίδευση; [Γ. Οργανωτικές δυσχέρειες (απουσία χρόνου, ελλιπής χρηματοδότηση, αδυναμία μετακινήσεων)]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική ή εκπαίδευση; [Δ. Ελλιπής ενημέρωση]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική ή εκπαίδευση; [Ε. Αρνητική στάση γονέων]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική ή εκπαίδευση; [ΣΤ. Δυσκολία ενσωμάτωσης στο ωρολόγιο πρόγραμμα]
Chi-Square	1,885	,145	,409	,059	,400	1,553
df	2	2	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,390	,930	,815	,971	,819	,460

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 1. Φύλο:

Ranks

	1. Φύλο:	N	Mean Rank
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	81,62
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική	2	99	77,22
εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα	3	8	84,69
διδασκούν/πετύχουν: [Α. Τον τρόπο διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος καθαρού]	Total	157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	76,84
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική	2	99	79,38
εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα	3	8	87,75
διδασκούν/πετύχουν: [Β. Τον τρόπο διατήρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας]	Total	157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	75,26
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική	2	99	78,98
εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα	3	8	102,63
διδασκούν/πετύχουν: [Γ. Την εφαρμογή σωστού αερισμού]	Total	157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	76,22
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική	2	99	80,20
εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα	3	8	81,56
διδασκούν/πετύχουν: [Δ. Τη βιωματική μάθηση]	Total	157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	81,03
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική	2	99	76,66
εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα	3	8	95,25
διδασκούν/πετύχουν: [Ε. Τη δημιουργία ενός ήσυχου και ελεύθερου περιβάλλοντος]	Total	157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	79,57
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική	2	99	78,21
εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα	3	8	85,25

διδασκούν/πετύχουν: [ΣΤ. Τη βελτίωση της ατομικής ανάπτυξης]	Total	157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	77,28
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική	2	99	79,62
εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα	3	8	82,06
διδασκούν/πετύχουν: [Ζ. Τη βελτίωση της κοινωνικής ανάπτυξης]	Total	157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	77,85
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική	2	99	79,10
εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα	3	8	85,00
διδασκούν/πετύχουν: [Η. Την ατομική υγεία και ευεξία]	Total	157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	81,02
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική	2	99	77,16
εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα	3	8	89,13
διδασκούν/πετύχουν: [Θ. Την επιθυμία προς τη συμμετοχή σε φυσικές δραστηριότητες]	Total	157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	82,04
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική	2	99	75,93
εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα	3	8	98,00
διδασκούν/πετύχουν: [Ι. Την ανάπτυξη μίας περισσότερο βαθιάς σχέσης με το φυσικό περιβάλλον]	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριότητ ων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντικ ή εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδασκούν/νπτε ύχουν: [Α. Τον τρόπο διατήρησης του φυσικού περιβάντος καθαρού]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριότητ ων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντικ ή εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδασκούν/νπτε ύχουν: [Β. Τον τρόπο διατήρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριότητ ων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντικ ή εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδασκούν/νπτε ύχουν: [Γ. Την εφαρμογή σωστού αερισμού]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριότητ ων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντικ ή εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδασκούν/νπτε ύχουν: [Δ. Τη βιωματική μάθηση]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριότητ ων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντικ ή εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδασκούν/νπτε ύχουν: [Ε. Τη δημιουργία ενός ήσυχου και ελεύθερου περιβάντος]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριότητ ων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντικ ή εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδασκούν/νπτε ύχουν: [ΣΤ. Τη βελτίωση της ατομικής ανάπτυξης]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριότητ ων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντικ ή εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδασκούν/νπτε ύχουν: [Ζ. Τη βελτίωση της κοινωνικής ανάπτυξης]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριότητ ων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντικ ή εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδασκούν/νπτε ύχουν: [Η. Την ατομική υγεία και ευεξία]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριότητ ων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντικ ή εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδασκούν/νπτε ύχουν: [Θ. Την επιθυμία προς τη συμμετοχή σε φυσικές δραστηριότητ ες]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριότητ ων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντικ ή εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδασκούν/νπτε ύχουν: [Ι. Την ανάπτυξη μίας περισσότερο βαθιάς σχέσης με το φυσικό περιβάν]
Chi-Square	,624	,484	2,851	,355	1,677	,231	,155	,222	,862	2,691
df	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,732	,785	,240	,837	,432	,891	,926	,895	,650	,260

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 1. Φύλο:

Ranks

	1. Φύλο:	N	Mean Rank
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	74,48
υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	99	80,96
εκπαίδευσης είναι: [Α. Η βελτίωση της φυσικής κατάστασης	3	8	82,94
των μαθητών]	Total	157	
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	71,98
υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	99	82,51
εκπαίδευσης είναι: [Β. Η γνωριμία ή η εξοικείωση των	3	8	79,44
μαθητών με το φυσικό περιβ5ν]	Total	157	
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	69,51
υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	99	83,77
εκπαίδευσης είναι: [Γ. Η δραπέτευση από την	3	8	79,31
καθημερινότητα]	Total	157	
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	74,63
υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	99	81,19
εκπαίδευσης είναι: [Δ. Η συναναστροφή ή γνωριμία με 5υς	3	8	79,25
ανθρώπους]	Total	157	
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων	1	50	74,20
υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	99	81,22
εκπαίδευσης είναι: [Ε. Η ευαισθητοποίηση για το φυσικό	3	8	81,56
περιβ5ν]	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Α. Η βελτίωση της φυσικής κατάστασης των μαθητών]	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Β. Η γνωριμία ή η εξοικείωση των μαθητών με το φυσικό περιβάλλον]	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Γ. Η δραπέτευση από την καθημερινότητα]	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Δ. Η συναναστροφή ή γνωριμία με τους ανθρώπους]	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Ε. Η ευαισθητοποίηση για το φυσικό περιβάλλον]
Chi-Square	,928	2,551	4,058	,850	1,212
df	2	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,629	,279	,131	,654	,546

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 1. Φύλο:

Ranks

	1. Φύλο:	N	Mean Rank
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Α. Η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων]	1 2 3 Total	50 99 8 157	85,96 75,60 77,63
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Β. Η απόλαυση και η ικανοποίηση]	1 2 3 Total	50 99 8 157	84,68 76,37 76,00
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Γ. Η ενεργός ή βιωματική συμμετοχή]	1 2 3 Total	50 99 8 157	81,25 78,14 75,56
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Δ. Το κίνητρο για μάθηση]	1 2 3 Total	50 99 8 157	84,10 76,36 79,75
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Ε. Η σωματική δραστηριότητα]	1 2 3 Total	50 99 8 157	77,58 78,83 90,00
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [ΣΤ. Η ατομική ανάπτυξη]	1 2 3 Total	50 99 8 157	85,00 76,55 71,88
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών	1	50	84,03

δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο	2	99	76,32
πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους	3	8	80,75
μαθητές είναι: [Ζ. Η κοινωνική ευαισθητοποίηση]	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	18. Η προστιθέμεν η αξία των κινητικών δραστηριο τήτων υπαίθριας δραστηριό τητας στο πλαίσιο της περιβαλλον τικής εκπαίδευση ς για τους μαθητές είναι: [Α. Η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων]	18. Η προστιθέμεν η αξία των κινητικών δραστηριο τήτων υπαίθριας δραστηριό τητας στο πλαίσιο της περιβαλλον τικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Β. Η απόλαυση και η ικανοποίηση]	18. Η προστιθέμεν η αξία των κινητικών δραστηριο τήτων υπαίθριας δραστηριό τητας στο πλαίσιο της περιβαλλον τικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Γ. Η ενεργός ή βιωματική συμμετοχή]	18. Η προστιθέμεν η αξία των κινητικών δραστηριο τήτων υπαίθριας δραστηριό τητας στο πλαίσιο της περιβαλλον τικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Δ. Το κίνητρο για μάθηση]	18. Η προστιθέμεν η αξία των κινητικών δραστηριο τήτων υπαίθριας δραστηριό τητας στο πλαίσιο της περιβαλλον τικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Ε. Η σωματική δραστηριό τητα]	18. Η προστιθέμεν η αξία των κινητικών δραστηριο τήτων υπαίθριας δραστηριό τητας στο πλαίσιο της περιβαλλον τικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [ΣΤ. Η ατομική ανάπτυξη]	18. Η προστιθέμεν η αξία των κινητικών δραστηριο τήτων υπαίθριας δραστηριό τητας στο πλαίσιο της περιβαλλον τικής εκπαίδευση ς για τους μαθητές είναι: [Ζ. Η κοινωνική ευαισθητοπ οίηση]
Chi-Square	2,271	1,500	,277	1,237	,648	1,692	1,221
df	2	2	2	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,321	,472	,871	,539	,723	,429	,543

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 1. Φύλο:

Ranks			
	1. Φύλο:	N	Mean Rank
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Α. Υψηλότερη γνώση σχετικά με το φυσικό περιβ5ν]	1	50	75,12
	2	99	80,42
	3	8	85,69
	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Β. Υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης]	1	50	77,01
	2	99	79,87
	3	8	80,63
	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Γ. Υψηλότερη γνώση για τα περιβαλλοντικά ζητήματα]	1	50	78,89
	2	99	79,69
	3	8	71,19
	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Δ. Υψηλότερο αίσθημα περιβαλλοντικής ευθύνης]	1	50	74,22
	2	99	80,99
	3	8	84,25
	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ε. Θετικότερη συμπεριφορά υπέρ του περιβ5ντος]	1	50	77,40
	2	99	79,06
	3	8	88,25
	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [ΣΤ. Υψηλότερη περιβαλλοντική συνείδηση]	1	50	75,80
	2	99	80,52
	3	8	80,19
	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές	1	50	78,43

δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ζ. Ικανότητα αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων]	2	99	80,00
	3	8	70,19
	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Η. Υψηλότερη κριτική σκέψη]	1	50	81,77
	2	99	77,63
	3	8	78,69
	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Θ. Υψηλότερο αίσθημα σεβασμού έναντι του φυσικού περιβάλλοντος]	1	50	75,06
	2	99	80,42
	3	8	86,00
	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Α. Υψηλότερη γνώση σχετικά με το φυσικό περιβάλλον]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Β. Υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Γ. Υψηλότερη γνώση για τα περιβαλλοντικά ζητήματα]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Δ. Υψηλότερο αίσθημα περιβαλλοντικής ευθύνης]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ε. Θετικότερη συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [ΣΤ. Υψηλότερη περιβαλλοντική συνείδηση]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ζ. Ικανότητα αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Η. Υψηλότερη κριτική σκέψη]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Θ. Υψηλότερο αίσθημα σεβασμού έναντι του φυσικού περιβάλλοντος]
Chi-Square	,829	,208	,355	1,137	,555	,496	,432	,319	,906
df	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,661	,901	,837	,566	,758	,780	,806	,852	,636

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 1. Φύλο:

Ranks

	2. Ηλικία:	N	Mean Rank
	1	21	76,00
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	75,97
υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	28	81,50
εκπαίδευσης; [Α. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με το φυσικό	4	20	93,60
περιβ5ν]	5	20	74,35
Total		157	
	1	21	82,12
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	80,10
υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	28	81,23
εκπαίδευσης; [Β. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με τις	4	20	72,73
δεξιότητες της καθημερινής ζωής]	5	20	75,13
Total		157	
	1	21	79,31
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	79,00
υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	28	79,96
εκπαίδευσης; [Γ. Η επίλυση των περιβαλλοντικών	4	20	78,05
προβλημάτων]	5	20	78,28
Total		157	
	1	21	80,98
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	78,43
υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	28	79,98
εκπαίδευσης; [Δ. Η σύνδεση του ατόμου με το φυσικό	4	20	83,08
περιβ5ν]	5	20	73,43
Total		157	
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων	1	21	89,67
υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	68	83,99

εκπαίδευσης; [Ε. Η κατανόηση της διδακτέας ύλης]	3	28	70,80
	4	20	69,80
	5	20	71,50
	Total	157	
	1	21	74,57
12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	81,61
υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	28	81,50
εκπαίδευσης; [ΣΤ. Η διερεύνηση των περιβαλλοντικών	4	20	77,68
προβλημάτων]	5	20	72,60
	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Α. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με το φυσικό περιβ5ν]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Β. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με τις δεξιότητες της καθημερινής ζωής]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Γ. Η επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Δ. Η σύνδεση του ατόμου με το φυσικό περιβ5ν]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της κατανόησης της διδακτέας ύλης]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [ΣΤ. Η διερεύνηση των περιβαλλοντικών προβλημάτων]
Chi-Square	3,712	,918	,032	,683	4,876	1,091
df	4	4	4	4	4	4

Asymp. Sig.	,446	,922	1,000	,953	,300	,896
-------------	------	------	-------	------	------	------

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 2. Ηλικία:

Ranks

	2. Ηλικία:	N	Mean Rank
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Α. Της συμμετοχής με ίσους όρους]	1	21	90,88
	2	68	77,79
	3	28	76,54
	4	20	68,78
	5	20	84,30
	Total	157	
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Β. Της ισότητας]	1	21	89,17
	2	68	79,89
	3	28	75,45
	4	20	71,18
	5	20	78,10
	Total	157	
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Γ. Της αλληλεγγύης]	1	21	90,19
	2	68	77,95
	3	28	76,43
	4	20	69,95
	5	20	83,48
	Total	157	
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Δ. Της κοινωνικής δικαιοσύνης]	1	21	85,55
	2	68	78,17
	3	28	79,61
	4	20	72,90
	5	20	80,20

	Total	157	
	1	21	94,48
	2	68	74,43
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Ε. Της αποδοχής της διαφορετικότητας]	3	28	80,50
	4	20	70,95
	5	20	84,23
	Total	157	
	1	21	70,14
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [ΣΤ. Της ενίσχυσης του πνεύματος της ομαδικής εργασίας]	2	68	78,91
	3	28	80,25
	4	20	82,38
	5	20	83,48
	Total	157	
	1	21	74,50
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Ζ. Της καλλιέργειας του σεβασμού προς το φυσικό περιβόν]	2	68	78,84
	3	28	81,34
	4	20	72,30
	5	20	87,70
	Total	157	
	1	21	80,05
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Η. Της καλλιέργειας του σεβασμού προς τον συνάνθρωπο]	2	68	75,62
	3	28	79,18
	4	20	85,58
	5	20	82,58
	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Α. Της συμμετοχ ής με ίςους όρους]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Β. Της ισότητας]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Γ. Της αλληλεγγύ ης]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Δ. Της κοινωνική ς δικαιοσύν ης]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Ε. Της αποδοχής της διαφορετι κότητας]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [ΣΤ. Της ενίσχυσης του πνεύματος της ομαδικής εργασίας]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Ζ. Της καλλιέργει ας του σεβασμού προς το φυσικό περιβ5ν]	13. Οι κινητικές δραστηριό τητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλο ντικής εκπαίδευς ης καλλιεργο ύν την αξία [Η. Της καλλιέργει ας του σεβασμού προς τον συνάνθρω πο]
Chi-Square	3,327	2,154	2,775	,952	4,590	1,517	1,902	1,079
df	4	4	4	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,505	,707	,596	,917	,332	,824	,754	,898

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 2. Ηλικία:

Ranks

	2. Ηλικία:	N	Mean Rank
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Α. Να κατέχει τις βασικές γνώσεις σχετικά με το φυσικό περιβ5ν]	1	21	63,36
	2	68	78,08
	3	28	78,80
	4	20	92,70
	5	20	85,13
	Total	157	

14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [B. Να γνωρίζει το περιεχόμενο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης]	1	21	67,71
	2	68	75,81
	3	28	76,25
	4	20	91,65
	5	20	92,90
Total		157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Γ. Υπευθυνότητα]	1	21	73,17
	2	68	79,46
	3	28	87,82
	4	20	76,25
	5	20	73,95
Total		157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Δ. Διεπιστημονικός τρόπος διδασκαλίας]	1	21	77,45
	2	68	81,99
	3	28	72,95
	4	20	75,40
	5	20	82,55
Total		157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ε. Χρήση διαφορετικών διδακτικών μεθόδων]	1	21	69,10
	2	68	80,25
	3	28	83,41
	4	20	84,38
	5	20	73,60
Total		157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [ΣΤ. Εντοπισμός αναγκών και ενδιαφερόντων μαθητών]	1	21	61,93
	2	68	86,35
	3	28	72,64
	4	20	85,60
	5	20	74,25
Total		157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ζ. Συντονισμός παιδαγωγικών δραστηριοτήτων]	1	21	68,21
	2	68	82,10
	3	28	75,00
	4	20	81,40
	5	20	83,00
Total		157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Η. Αξιοποίηση διαφορετικών	1	21	63,33
	2	68	81,74
	3	28	80,95
	4	20	85,85

πηγών πληροφόρησης]	5	20	76,58
	Total	157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο	1	21	68,50
εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	2	68	82,90
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της	3	28	70,32
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Θ. Διαμόρφωση περιβάλλοντος	4	20	90,48
ενεργού συμμετοχής]	5	20	77,43
	Total	157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο	1	21	63,93
εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	2	68	83,86
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της	3	28	70,45
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [I. Προσφορά διαφορετικών	4	20	83,63
εμπειριών και γνώσεων]	5	20	85,65
	Total	157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο	1	21	80,67
εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	2	68	84,47
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της	3	28	70,45
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [K. Ικανότητα επίλυσης	4	20	73,65
προβλημάτων]	5	20	75,98
	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [A. Να κατέχει τις βασικές γνώσεις σχετικά με το φυσικό περιβάλλον]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [B. Να γνωρίζει το περιεχόμενο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Γ. Υπευθυνότητα]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Δ. Διεπιστημονικός τρόπος διδασκαλίας]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ε. Χρήση διαφορετικών διδακτικών μεθόδων]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [ΣΤ. Εντοπισμός αναγκών και ενδιαφερόντων μαθητών]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ζ. Συντονισμός παιδαγωγικών δραστηριοτήτων]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Η. Αξιοποίηση διαφορετικών πηγών πληροφόρησης]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Θ. Διαμόρφωση περιβάλλοντος ενεργού συμμετοχής]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ι. Προσφορά διαφορετικών εμπειριών και γνώσεων]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Κ. Ικανότητα επίλυσης προβλημάτων]
Chi-Square	6,402	6,498	2,053	1,261	2,296	7,603	2,436	4,011	5,183	5,928	2,806
df	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,171	,165	,726	,868	,681	,107	,656	,405	,269	,205	,591

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 2. Ηλικία:

Ranks

	2. Ηλικία:	N	Mean Rank
	1	21	86,60
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής	2	68	74,70
εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας	3	28	83,04
αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Α. Αδυναμία	4	20	85,68
κατανόησης του περιεχομένου της περιβαλλοντικής	5	20	73,33
εκπαίδευσης και του φυσικού περιβάλλοντος]	Total	157	
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής	1	21	60,36
εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας	2	68	81,60
αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Β. Χαμηλός	3	28	75,43

βαθμός προετοιμασίας εκπαιδευτικών]	4	20	93,68
	5	20	80,08
	Total	157	
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής	1	21	78,02
εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας	2	68	77,77
αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Γ.	3	28	71,14
Οργανωτικές δυσχέρειες (απουσία χρόνου, ελλιπής	4	20	91,85
χρηματοδότηση, αδυναμία μετακινήσεων)]	5	20	82,35
	Total	157	
	1	21	62,90
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής	2	68	83,23
εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας	3	28	73,50
αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Δ. Ελλιπής	4	20	87,73
ενημέρωση]	5	20	80,50
	Total	157	
	1	21	95,50
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής	2	68	78,71
εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας	3	28	69,55
αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Ε. Αρνητική	4	20	66,88
στάση γονέων]	5	20	88,03
	Total	157	
	1	21	68,26
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής	2	68	80,59
εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας	3	28	78,55
αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [ΣΤ. Δυσκολία	4	20	78,50
ενσωμάτωσης στο ωρολόγιο πρόγραμμα]	5	20	86,00
	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική ή εκπαίδευση; [Α. Αδυναμία κατανόησης του περιεχομένου της περιβαλλοντικής ής εκπαίδευσης και του φυσικού περιβάλλοντος]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική ή εκπαίδευση; [Β. Χαμηλός βαθμός προετοιμασίας εκπαιδευτικών]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική ή εκπαίδευση; [Γ. Οργανωτικές δυσχέρειες (απουσία χρόνου, ελλιπής χρηματοδότηση, αδυναμία μετακινήσεων)]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική ή εκπαίδευση; [Δ. Ελλιπής ενημέρωση]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική ή εκπαίδευση; [Ε. Αρνητική στάση γονέων]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική ή εκπαίδευση; [ΣΤ. Δυσκολία ενσωμάτωσης στο ωρολόγιο πρόγραμμα]
Chi-Square	2,337	7,483	3,138	5,284	6,723	1,969
df	4	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,674	,112	,535	,259	,151	,742

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 2. Ηλικία:

Ranks

	2. Ηλικία:	N	Mean Rank
	1	21	73,62
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	78,54
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση,	3	28	80,09
θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Α. Τον τρόπο	4	20	91,15
διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος καθαρού]	5	20	72,53
Total		157	
	1	21	86,31
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	81,54
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση,	3	28	77,73
θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Β. Τον τρόπο	4	20	76,53
διατήρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας]	5	20	66,93
Total		157	
	1	21	84,26
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	78,04
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση,	3	28	71,29
θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Γ. Την	4	20	88,00
εφαρμογή σωστού αερισμού]	5	20	78,55
Total		157	
	1	21	78,67
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	76,80
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση,	3	28	79,68
θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Δ. Τη	4	20	89,88
βιωματική μάθηση]	5	20	75,00
Total		157	
	1	21	85,57
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	75,75
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση,	3	28	74,29
θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Ε. Τη	4	20	88,50
δημιουργία ενός ήσυχου και ελεύθερου περιβάλλοντος]	5	20	80,25
Total		157	
	1	21	81,95
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	80,96
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση,	3	28	71,16
θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [ΣΤ. Τη	4	20	90,90
βελτίωση της ατομικής ανάπτυξης]	5	20	68,33
Total		157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	21	83,57

υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση,	2	68	79,49
θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Ζ. Τη	3	28	79,16
βελτίωση της κοινωνικής ανάπτυξης]	4	20	83,80
	5	20	67,50
Total		157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	21	75,67
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση,	2	68	84,04
θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Η. Την	3	28	75,50
ατομική υγεία και ευεξία]	4	20	75,50
	5	20	73,78
Total		157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	21	70,33
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση,	2	68	87,41
θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Θ. Την	3	28	71,25
επιθυμία προς τη συμμετοχή σε φυσικές δραστηριότητες]	4	20	79,50
	5	20	69,85
Total		157	
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων	1	21	66,33
υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση,	2	68	81,79
θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Ι. Την	3	28	81,71
ανάπτυξη μίας περισσότερο βαθιάς σχέσης με το φυσικό	4	20	82,80
περιβόν]	5	20	75,20
Total		157	

Test Statistics^{a,b}

	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Α. Τον τρόπο διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος καθαρού]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Β. Τον τρόπο διατήρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Γ. Την εφαρμογή σωστού αερισμού]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Δ. Τη βιωματική μάθηση]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Ε. Τη δημιουργία ενός ήσυχου και ελεύθερου περιβάλλοντος]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [ΣΤ. Τη βελτίωση της ατομικής ανάπτυξης]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Ζ. Τη βελτίωση της κοινωνικής ανάπτυξης]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Η. Την επιθυμία προς τη συμμετοχή σε φυσικές δραστηριότητες]	16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Θ. Την ανάπτυξη μίας βαθιάς σχέσης με το φυσικό περιβάλλον]
Chi-Square	3,024	2,615	2,172	1,852	2,395	4,302	2,108	1,936	6,188
df	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,554	,624	,704	,763	,664	,367	,716	,748	,186

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 2. Ηλικία:

Ranks

	2. Ηλικία:	N	Mean Rank
	1	21	71,48
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Α. Η βελτίωση της φυσικής κατάστασης των μαθητών]	2	68	85,30
	3	28	68,82
	4	20	87,08
	5	20	71,65
Total		157	
	1	21	76,17
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Β. Η γνωριμία ή η εξοικείωση των μαθητών με το φυσικό περιβάλλον]	2	68	81,17
	3	28	72,43
	4	20	89,25
	5	20	73,55
Total		157	
	1	21	67,76
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Γ. Η δραπέτευση από την καθημερινότητα]	2	68	82,40
	3	28	69,36
	4	20	102,53
	5	20	69,23
Total		157	
	1	21	74,48
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Δ. Η συναναστροφή ή γνωριμία με 5ους ανθρώπους]	2	68	80,13
	3	28	78,20
	4	20	90,83
	5	20	69,20
Total		157	
	1	21	70,95
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Ε. Η ευαισθητοποίηση για το φυσικό περιβάλλον]	2	68	76,43
	3	28	77,41
	4	20	96,45
	5	20	80,95
Total		157	

Test Statistics^{a,b}

	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Α. Η βελτίωση της φυσικής κατάστασης των μαθητών]	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Β. Η γνωριμία ή η εξοικείωση των μαθητών με το φυσικό περιβάλλον]	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Γ. Η δραπέτευση από την καθημερινότητα]	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Δ. Η συναναστροφή ή γνωριμία με τους ανθρώπους]	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Ε. Η ευαισθητοποίηση για το φυσικό περιβάλλον]
Chi-Square	5,572	3,041	11,428	3,124	5,765
df	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,233	,551	,022	,537	,217

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 2. Ηλικία:

Ranks

	2. Ηλικία:	N	Mean Rank
	1	21	73,81
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	82,26
υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	28	68,18
εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Α. Η ανάπτυξη νέων	4	20	91,70
δεξιοτήτων]	5	20	75,80
	Total	157	
	1	21	73,67
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	84,29
υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	28	68,71
εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Β. Η απόλαυση και η	4	20	82,80
ικανοποίηση]	5	20	77,20
	Total	157	
	1	21	76,02
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	77,09
υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	28	68,64
εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Γ. Η ενεργός ή	4	20	89,13
βιωματική συμμετοχή]	5	20	93,00
	Total	157	
	1	21	69,21
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	83,48
υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	28	71,88
εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Δ. Το κίνητρο για	4	20	88,83
μάθηση]	5	20	74,20
	Total	157	
	1	21	70,74
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων	2	68	84,61
υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	28	65,39
εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Ε. Η σωματική	4	20	83,18
δραστηριότητα]	5	20	83,48
	Total	157	
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων	1	21	71,14
υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	68	82,13

εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [ΣΤ. Η ατομική ανάπτυξη]	3	28	68,29
	4	20	87,10
	5	20	83,50
	Total	157	
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Ζ. Η κοινωνική ευαισθητοποίηση]	1	21	58,40
	2	68	84,10
	3	28	74,55
	4	20	87,10
	5	20	81,43
	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Α. Η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων]	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Β. Η απόλαυση και η ικανοποίηση]	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Γ. Η ενεργός ή βιωματική συμμετοχή]	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Δ. Το κίνητρο για μάθηση]	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Ε. Η σωματική ή δραστηριότητα]	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [ΣΤ. Η ατομική ανάπτυξη]	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Ζ. Η κοινωνική ευαισθητοποίηση]
Chi-Square	5,068	3,687	6,199	4,460	5,753	4,164	7,719
df	4	4	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,280	,450	,185	,347	,218	,384	,102

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 2. Ηλικία:

Ranks			
	2. Ηλικία:	N	Mean Rank
	1	21	81,14
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές	2	68	77,33
δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της	3	28	79,82
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Α. Υψηλότερη	4	20	86,58
γνώση σχετικά με το φυσικό περιβ5ν]	5	20	73,70
Total		157	
	1	21	82,29
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές	2	68	76,04
δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της	3	28	72,16
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Β. Υψηλότερο	4	20	92,90
επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης]	5	20	81,30
Total		157	
	1	21	70,14
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές	2	68	79,03
δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της	3	28	77,54
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Γ. Υψηλότερη	4	20	96,58
γνώση για τα περιβαλλοντικά ζητήματα]	5	20	72,68
Total		157	
	1	21	87,52
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές	2	68	75,15
δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της	3	28	80,05
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Δ. Υψηλότερο	4	20	91,33
αίσθημα περιβαλλοντικής ευθύνης]	5	20	69,35
Total		157	
	1	21	71,64
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές	2	68	80,71
δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της	3	28	74,41
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ε. Θετικότερη	4	20	93,60
συμπεριφορά υπέρ του περιβ5ντος]	5	20	72,75
Total		157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές	1	21	78,24
δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της	2	68	76,67

περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [ΣΤ. Υψηλότερη	3	28	78,77
περιβαλλοντική συνείδηση]	4	20	88,85
	5	20	78,20
Total	157		
1	21	79,57	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές	2	68	81,47
δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της	3	28	68,29
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ζ. Ικανότητα	4	20	82,98
αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων]	5	20	81,03
Total	157		
1	21	77,33	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές	2	68	83,54
δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της	3	28	73,27
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Η. Υψηλότερη	4	20	80,30
κριτική σκέψη]	5	20	72,03
Total	157		
1	21	84,19	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές	2	68	77,96
δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της	3	28	73,52
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Θ. Υψηλότερο	4	20	89,18
αίσθημα σεβασμού έναντι του φυσικού περιβάλλοντος]	5	20	74,60
Total	157		

Test Statistics^{a,b}

	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Α. Υψηλότερη γνώση σχετικά με το φυσικό περιβάλλον]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Β. Υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Γ. Υψηλότερη γνώση για τα περιβαλλοντικά ζητήματα]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Δ. Υψηλότερο αίσθημα σεβασμού έναντι του φυσικού περιβάλλοντος]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ε. Θετικότερη συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ζ. Ικανότητα αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Η. Υψηλότερη κριτική σκέψη]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Θ. Υψηλότερο αίσθημα σεβασμού έναντι του φυσικού περιβάλλοντος]	
Chi-Square	1,274	4,316	5,757	4,837	4,755	1,542	2,367	1,894	2,608
df	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,866	,365	,218	,304	,313	,819	,669	,755	,625

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 2. Ηλικία:

Ranks

	3. Εκπαιδευτικό επίπεδο	N	Mean Rank
12. Ποιος είναι ο στόχος των	1	53	77,04
κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας	2	3	83,33
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	80,40
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Α. Η	4	4	89,75
σύνδεση της εκπαίδευσης με το	5	5	62,80
φυσικό περιβ5ν]	Total	157	
12. Ποιος είναι ο στόχος των	1	53	80,93
κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας	2	3	70,83
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	81,29
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Β. Η	4	4	48,88
σύνδεση της εκπαίδευσης με τις	5	5	45,30
δεξιότητες της καθημερινής ζωής]	Total	157	
12. Ποιος είναι ο στόχος των	1	53	76,97
κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας	2	3	90,00
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	82,25
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Γ. Η	4	4	57,50
επίλυση των περιβαλλοντικών	5	5	51,30
προβλημάτων]	Total	157	
12. Ποιος είναι ο στόχος των	1	53	78,73
κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας	2	3	64,50
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	80,22
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Δ. Η	4	4	77,25
σύνδεση του ατόμου με το φυσικό	5	5	69,60
περιβ5ν]	Total	157	
12. Ποιος είναι ο στόχος των	1	53	79,57
κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας	2	3	75,00
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	83,46
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ε. Η	4	4	33,00
κατανόηση της διδακτέας ύλης]	5	5	30,20

	Total	157	
12. Ποιος είναι ο στόχος των	1	53	81,44
κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας	2	3	70,50
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	79,33
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [ΣΤ. Η	4	4	60,50
διερεύνηση των περιβαλλοντικών	5	5	67,00
προβλημάτων]	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Α. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με το φυσικό περιβ5ν]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Β. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με τις δεξιότητες της καθημερινής ζωής]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Γ. Η επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Δ. Η σύνδεση του ατόμου με το φυσικό περιβ5ν]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ε. Η κατανόηση της διδακτέας ύλης]	12. Ποιος είναι ο στόχος των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [ΣΤ. Η διερεύνηση των περιβαλλοντικών προβλημάτων]
Chi-Square	1,447	6,176	4,067	,771	12,360	1,508
df	4	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,836	,186	,397	,942	,015	,825

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 3. Εκπαιδευτικό επίπεδο

Ranks			
	3. Εκπαιδευτικό επίπεδο	N	Mean Rank
	1	53	77,23
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	2	3	88,83
αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	92	79,36
εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Α. Της	4	4	42,25
συμμετοχής με ίσους όρους]	5	5	114,70
Total		157	
	1	53	74,43
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	2	3	88,50
αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	92	82,22
εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Β. Της	4	4	42,00
ισότητας]	5	5	92,10
Total		157	
	1	53	81,37
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	2	3	94,50
αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	92	77,59
εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Γ. Της	4	4	33,13
αλληλεγγύης]	5	5	107,20
Total		157	
	1	53	77,69
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	2	3	84,17
αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	92	80,69
εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Δ. Της	4	4	27,75
κοινωνικής δικαιοσύνης]	5	5	99,70
Total		157	

	1	53	79,68
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	2	3	73,83
αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	92	80,21
εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Ε. Της	4	4	32,88
αποδοχής της διαφορετικότητας]	5	5	89,60
Total		157	
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	1	53	79,93
αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	3	78,50
εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [ΣΤ.	3	92	80,16
Της ενίσχυσης του πνεύματος της ομαδικής	4	4	47,25
εργασίας]	5	5	73,50
Total		157	
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	1	53	82,89
αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	3	92,83
εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Ζ. Της	3	92	76,63
καλλιέργειας του σεβασμού προς το φυσικό	4	4	60,75
περιβ5ν]	5	5	87,70
Total		157	
13. Οι κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	1	53	81,75
αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	2	3	87,67
εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Η. Της	3	92	78,71
καλλιέργειας του σεβασμού προς τον	4	4	45,25
συνάνθρωπο]	5	5	77,00
Total		157	

Test Statistics^{a,b}

	13. Οι κινητικές δραστηριότη ες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικ ής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Α. Της συμμετοχής με ίσους όρους]	13. Οι κινητικές δραστηριότη ες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικ ής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Β. Της ισότητας]	13. Οι κινητικές δραστηριότη ες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικ ής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Γ. Της αλληλεγγύης]	13. Οι κινητικές δραστηριότη ες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικ ής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Δ. Της κοινωνικής δικαιοσύνης]	13. Οι κινητικές δραστηριότη ες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικ ής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Ε. Της αποδοχής της διαφορετικότη τας]	13. Οι κινητικές δραστηριότη ες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικ ής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Ζ. Της ενίσχυσης του πνεύματος της ομαδικής εργασίας]	13. Οι κινητικές δραστηριότη ες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικ ής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Ζ. Της καλλιέργειας του σεβασμού προς το φυσικό περιβ5ν]	13. Οι κινητικές δραστηριότη ες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικ ής εκπαίδευσης καλλιεργούν την αξία [Η. Της καλλιέργειας του σεβασμού προς τον συνάνθρωπο]
Chi-Square	6,921	4,887	7,653	7,197	5,116	2,846	2,289	2,925
df	4	4	4	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,140	,299	,105	,126	,276	,584	,683	,571

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 3. Εκπαιδευτικό επίπεδο

Ranks

	3. Εκπαιδευτικό επίπεδο	N	Mean Rank
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Α. Να κατέχει τις βασικές γνώσεις σχετικά με το φυσικό περιβ5ν]	1 2 3 4 5 Total	53 3 92 4 5 157	78,31 78,83 81,88 47,38 58,70
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Β. Να γνωρίζει το περιεχόμενο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης]	1 2 3 4 5 Total	53 3 92 4 5 157	84,23 88,50 76,35 76,25 68,90
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Γ. Υπευθυνότητα]	1 2 3 4 5 Total	53 3 92 4 5 157	77,37 54,83 82,36 66,00 59,30
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	53	79,94

συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	3	69,50
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	92	81,80
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο	4	4	42,63
πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Δ.	5	5	52,30
Διεπιστημονικός τρόπος διδασκαλίας]	Total	157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	53	84,73
συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	3	28,50
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	92	79,31
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο	4	4	62,75
πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ε.	5	5	55,90
Χρήση διαφορετικών διδακτικών μεθόδων]	Total	157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	53	74,50
συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	3	65,50
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	92	82,54
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο	4	4	78,00
πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [ΣΤ.	5	5	70,50
Εντοπισμός αναγκών και ενδιαφερόντων	Total	157	
μαθητών]			
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	53	82,16
συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	3	61,17
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	92	79,51
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο	4	4	55,00
πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ζ.	5	5	66,10
Συντονισμός παιδαγωγικών δραστηριοτήτων]	Total	157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	53	81,23
συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	3	31,50
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	92	81,66
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο	4	4	48,75
πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Η.	5	5	59,10
Αξιοποίηση διαφορετικών πηγών	Total	157	
πληροφόρησης]			
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	53	79,68
συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	3	43,00
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	92	80,81
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο	4	4	62,13
πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Θ.	5	5	73,60
Διαμόρφωση περιβδντος ενεργού συμμετοχής]	Total	157	
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	53	73,84
συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	3	62,00
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	92	83,39

δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο	4	4	74,25
πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [I.	5	5	66,90
Προσφορά διαφορετικών εμπειριών και	Total	157	
γνώσεων]			
14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να	1	53	79,04
συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να	2	3	49,67
υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών	3	92	82,10
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο	4	4	60,50
πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [K.	5	5	54,00
Ικανότητα επίλυσης προβλημάτων]	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Α. Να κατέχει τις βασικές γνώσεις σχετικά με το φυσικό περιβάλλον]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Β. Να γνωρίζει το περιεχόμενο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Γ. Υπευθυνότητα]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Δ. Διεπιστημονικός τρόπος διδασκαλίας]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ε. Χρήση διαφορετικών διδακτικών μεθόδων]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [ΣΤ. Εντοπισμός αναγκών και ενδιαφερόντων μαθητών]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ζ. Συντονισμός παιδαγωγικών πληροφορήσεων]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Η. Αξιοποίηση διαφορετικών πηγών πληροφόρησης]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Θ. Διαμόρφωση περιβάλλοντος εκπαίδευσης; συμπεριφοράς]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Ι. Προσφορά διαφορετικών εμπειριών και γνώσεων]	14. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να συγκεντρώσει ο εκπαιδευτικός για να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης; [Κ. Ικανότητα επίλυσης προβλημάτων]	
Chi-Square	4,520	1,774	3,193	5,687	7,781	1,948	2,843	7,830	3,500	2,968	4,559
df	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,340	,777	,526	,224	,100	,745	,584	,098	,478	,563	,336

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 3. Εκπαιδευτικό επίπεδο

Ranks

	3. Εκπαιδευτικό επίπεδο	N	Mean Rank
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες	1	53	76,58
αναστολής εφαρμογής των κινητικών	2	3	79,50
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην	3	92	76,04
περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Α. Αδυναμία	4	4	127,75
κατανόησης του περιεχομένου της	5	5	119,70
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και του φυσικού			
περιβάλλοντος]	Total	157	
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες	1	53	79,42
αναστολής εφαρμογής των κινητικών	2	3	60,00
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην	3	92	78,43
περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Β. Χαμηλός	4	4	95,63
βαθμός προετοιμασίας εκπαιδευτικών]	5	5	83,10
	Total	157	
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες	1	53	79,90
αναστολής εφαρμογής των κινητικών	2	3	71,83
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην	3	92	77,92
περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Γ. Οργανωτικές	4	4	79,75

δυσχέρειες (απουσία χρόνου, ελλιπής χρηματοδότηση, αδυναμία μετακινήσεων)]	5	5	93,10
Total		157	
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες	1	53	79,25
αναστολής εφαρμογής των κινητικών	2	3	93,83
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην	3	92	78,75
περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Δ. Ελλιπής	4	4	86,75
ενημέρωση]	5	5	65,90
Total		157	
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες	1	53	82,96
αναστολής εφαρμογής των κινητικών	2	3	82,50
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην	3	92	75,05
περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Ε. Αρνητική	4	4	128,38
στάση γονέων]	5	5	68,10
Total		157	
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες	1	53	79,94
αναστολής εφαρμογής των κινητικών	2	3	93,17
δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην	3	92	77,53
περιβαλλοντική εκπαίδευση; [ΣΤ. Δυσκολία	4	4	93,13
ενσωμάτωσης στο ωρολόγιο πρόγραμμα]	5	5	76,30
Total		157	

Test Statistics^{a,b}

	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση ; [Α. Αδυναμία κατανόησης του περιεχομένου της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και του φυσικού περιβάλλοντος]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Β. Χαμηλός βαθμός προετοιμασίας εκπαιδευτικών]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Γ. Οργανωτικές δυσχέρειες (απουσία χρόνου, ελλείψεις χρηματοδότησης, αδυναμία μετακινήσεων)]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Δ. Ελλείψεις ενημέρωσης]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [Ε. Αρνητική στάση γονέων]	15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι παράγοντες αναστολής εφαρμογής των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση; [ΣΤ. Δυσκολία ενσωμάτωσης στο ωρολόγιο πρόγραμμα]
Chi-Square	9,905	1,390	,759	1,030	6,649	,925
df	4	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,042	,846	,944	,905	,156	,921

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 3. Εκπαιδευτικό επίπεδο

Ranks

	3. Εκπαιδευτικό επίπεδο	N	Mean Rank
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Α. Τον τρόπο διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος καθαρού]	1 2 3 4 5 Total	53 3 92 4 5 157	80,13 49,83 80,53 62,25 69,70
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Β. Τον τρόπο διατήρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας]	1 2 3 4 5 Total	53 3 92 4 5 157	85,00 72,00 79,82 46,50 30,50
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Γ. Την εφαρμογή σωστού αερισμού]	1 2 3 4 5 Total	53 3 92 4 5 157	79,78 108,00 80,27 55,00 49,10
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Δ. Τη βιωματική μάθηση]	1 2 3 4 5 Total	53 3 92 4 5 157	87,28 101,83 76,50 58,38 40,00
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [Ε. Τη δημιουργία ενός ήσυχου και ελεύθερου περιβάλλοντος]	1 2 3 4 5 Total	53 3 92 4 5 157	84,19 73,17 78,19 52,88 63,30
16. Μέσω της εφαρμογής κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, θεωρείτε ότι οι μαθητές θα διδαχθούν/πετύχουν: [ΣΤ. Τη	1 2 3 4 5	53 3 92 4 5	83,45 69,17 79,30 64,50 43,80

Ranks

	3. Εκπαιδευτικό επίπεδο	N	Mean Rank
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Α. Η βελτίωση της φυσικής κατάστασης των μαθητών]	1	53	76,64
	2	3	73,33
	3	92	82,61
	4	4	61,75
	5	5	54,80
	Total	157	
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Β. Η γνωριμία ή η εξοικείωση των μαθητών με το φυσικό περιβάλλον]	1	53	81,10
	2	3	76,17
	3	92	80,72
	4	4	50,00
	5	5	50,00
	Total	157	
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Γ. Η δραπέτευση από την καθημερινότητα]	1	53	82,92
	2	3	86,50
	3	92	78,11
	4	4	56,50
	5	5	67,30
	Total	157	
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Δ. Η συναναστροφή ή γνωριμία με 5ους ανθρώπους]	1	53	80,02
	2	3	62,50
	3	92	81,33
	4	4	74,25
	5	5	39,00
	Total	157	
17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Ε. Η ευαισθητοποίηση για το φυσικό περιβάλλον]	1	53	91,52
	2	3	78,33
	3	92	73,56
	4	4	52,50
	5	5	68,00
	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής ής εκπαίδευσης είναι: [Α. Η βελτίωση της φυσικής κατάστασης των μαθητών]	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Β. Η γνωριμία ή η εξοικείωση των μαθητών με το φυσικό περιβ5ν]	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Γ. Η δραπέτευση από την καθημερινότητα]	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Δ. Η συναναστροφή ή γνωριμία με 5ους ανθρώπους]	17. Ο λόγος υιοθέτησης των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης είναι: [Ε. Η ευαισθητοποίηση για το φυσικό περιβ5ν]
Chi-Square	3,467	5,606	2,261	5,628	10,351
df	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,483	,231	,688	,229	,035

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 3. Εκπαιδευτικό επίπεδο

Ranks

	3. Εκπαιδευτικό επίπεδο	N	Mean Rank
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Α. Η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων]	1	53	83,87
	2	3	59,33
	3	92	77,93
	4	4	72,00
	5	5	64,40
	Total	157	
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Β. Η απόλαυση και η ικανοποίηση]	1	53	86,62
	2	3	68,33
	3	92	76,83
	4	4	62,00
	5	5	58,20
	Total	157	
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Γ. Η ενεργός ή βιωματική συμμετοχή]	1	53	88,06
	2	3	98,17
	3	92	73,81
	4	4	65,88
	5	5	77,50
	Total	157	
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Δ. Το κίνητρο για μάθηση]	1	53	88,00
	2	3	43,00
	3	92	77,71
	4	4	61,38
	5	5	43,00
	Total	157	
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Ε. Η σωματική δραστηριότητα]	1	53	80,13
	2	3	63,67
	3	92	81,92
	4	4	39,50
	5	5	54,00
	Total	157	
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών	1	53	86,53

δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας	2	3	88,00
στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	3	92	77,40
εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [ΣΤ. Η	4	4	58,00
ατομική ανάπτυξη]	5	5	40,00
Total		157	
	1	53	86,52
18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών	2	3	63,50
δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας	3	92	77,49
στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής	4	4	57,38
εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Ζ. Η	5	5	53,70
κοινωνική ευαισθητοποίηση]			
Total		157	

Test Statistics^{a,b}

	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Α. Η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων]	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Β. Η απόλαυση και η ικανοποίηση]	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Γ. Η ενεργός ή βιωματική συμμετοχή]	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Δ. Το κίνητρο για μάθηση]	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Ε. Η σωματική δραστηριότητα]	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [ΣΤ. Η ατομική ανάπτυξη]	18. Η προστιθέμενη αξία των κινητικών δραστηριοτήτων υπαίθριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τους μαθητές είναι: [Ζ. Η κοινωνική ευαισθητοποίηση]
Chi-Square	2,396	4,545	5,685	9,964	6,611	7,760	5,488
df	4	4	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,663	,337	,224	,041	,158	,101	,241

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 3. Εκπαιδευτικό επίπεδο

Ranks			
	3. Εκπαιδευτικό επίπεδο	N	Mean Rank
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε	1	53	90,34
κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	2	3	43,50
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	76,28
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Α.	4	4	43,50
Υψηλότερη γνώση σχετικά με το φυσικό	5	5	58,60
περιβ5ν]	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε	1	53	92,31
κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	2	3	77,50
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	73,97
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Β.	4	4	52,50
Υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής	5	5	52,50
ευαισθητοποίησης]	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε	1	53	89,01
κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	2	3	49,00
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	76,34
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Γ.	4	4	49,00
Υψηλότερη γνώση για τα περιβαλλοντικά	5	5	63,80
ζητήματα]	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε	1	53	91,62
κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	2	3	47,00
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	75,90
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Δ.	4	4	47,00
Υψηλότερο αίσθημα περιβαλλοντικής	5	5	47,00
ευθύνης]	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε	1	53	86,61
κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	2	3	49,50
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	77,62
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ε.	4	4	49,50
Θετικότερη συμπεριφορά υπέρ του	5	5	65,00
περιβ5ντος]	Total	157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε	1	53	84,78
κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	2	3	73,17
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	78,07
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [ΣΤ.	4	4	48,00

Υψηλότερη περιβαλλοντική συνείδηση]	5	5	63,10
Total		157	
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε	1	53	86,10
κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	2	3	62,50
αναψυχής στο πλαίσιο της	3	92	78,53
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ζ.	4	4	40,00
Ικανότητα αντιμετώπισης των	5	5	53,50
περιβαλλοντικών προβλημάτων]	Total	157	
	1	53	83,23
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε	2	3	55,17
κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	3	92	81,02
αναψυχής στο πλαίσιο της	4	4	34,50
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Η.	5	5	46,90
Υψηλότερη κριτική σκέψη]	Total	157	
	1	53	87,06
19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε	2	3	48,00
κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας	3	92	77,58
αναψυχής στο πλαίσιο της	4	4	48,00
περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Θ.	5	5	63,20
Υψηλότερο αίσθημα σεβασμού έναντι			
του φυσικού περιβάλλοντος]	Total	157	

Test Statistics^{a,b}

	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Α. Υψηλότερη γνώση σχετικά με το φυσικό περιβάλλον]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Β. Υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Γ. Υψηλότερη γνώση για τα περιβαλλοντικά ζητήματα]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Δ. Υψηλότερο αίσθημα σεβασμού έναντι του φυσικού περιβάλλοντος]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ε. Θετικότερη συμπεριφορά υπέρ του περιβάλλοντος]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [ΣΤ. Υψηλότερη περιβαλλοντική συνείδηση]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ζ. Ικανότητα αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Θ. Υψηλότερη κριτική σκέψη]	19. Οι μαθητές με τη συμμετοχή τους σε κινητικές δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν: [Ι. Υψηλότερο αίσθημα σεβασμού έναντι του φυσικού περιβάλλοντος]
Chi-Square	11,641	12,758	8,892	14,003	7,041	4,660	7,538	8,997	7,682
df	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,020	,013	,064	,007	,134	,324	,110	,061	,104

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 3. Εκπαιδευτικό επίπεδο